

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపములు

**ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES**

అధికార నివేదిక

OFFICIAL REPORT

బుధవారము, మార్చి 13, 2002

11 శా. స. VII స. వాల్యూం -- III నంబరు -- 3

శకసంవత్సరము - 1923, ఫాల్గుణ - 22

WEDNESDAY, THE 13th MARCH, 2002

**11 L.A. VII S. VOL-- III No. - 3
22 - PHALGUN , 1923 - S.E.**

#

శాసనసభ సచివాలయము

పబ్లిక్ గార్డెన్స్

హైదరాబాదు - 500 004.

**LEGISLATURE SECRETARIAT
PUBLIC GARDENS
HYDERABAD
500 004.**

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధాన అధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి
ఉప సభాపతి	:	శ్రీ కె. హరీశ్వరరెడ్డి
అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	:	శ్రీ ఎం.వి. కృష్ణరావు శ్రీమతి బి. శోభానాగిరెడ్డి శ్రీ కె. జయరాం శ్రీ సి. ముత్యంరెడ్డి శ్రీ డి.ఎస. రెడ్యానాయక శ్రీ కె. హరిబాబు
కార్యదర్శి	:	శ్రీ కె. తుల్జనంద సింగ్
సంయుక్త కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎస. వి. రామిరెడ్డి
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీమతి వి. జయకుమారి శ్రీ పి.కాశిరాజు శ్రీ కె. హరినారాయణ రావు శ్రీ పి. వెంకటరామారావు
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎం.ఎ.సిద్ధిభ్రం శ్రీ ఎస.ఆర్.సి. సర్పరాజు శ్రీ బి. పద్మారెడ్డి శ్రీ మహమ్మద్ దావూద్ అలీ శ్రీ జి. ఎస. గోపాలకృష్ణ శ్రీ ఎస. రాజ సదారావు శ్రీ డి. నరసింహులు శ్రీ జి. నారాయణరెడ్డి కుమారి బి.కె.ఆర్.లక్ష్మి శ్రీ ఐ. రాధాకృష్ణమూర్తి
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీ యం. పాండురంగాచార్య

అంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(ఏడవ సమావేశము : పదిహానవరోజు)
బుధవారము, మార్చి 13, 2002
సభ నెం. 8 గం.30 ని. లకు ప్రారంభమైనది
(గౌ. సభాపతి అధ్యక్షస్తానములో పున్మార్పు)

విషయ సూచిక

1. సభాకార్యక్రమము
2. సక్షితపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు-వాగ్రమణ సమాధానములు
(అనుబంధము-1)
3. సభాకార్యక్రమము
4. జీరో అవర్
5. అర్థీల సమర్పణ
6. ప్రభుత్వ బిల్లు
2002, ఆంధ్రప్రదేశ్ మొటారు వాహనముల పన్ను విధింపు (సవరణ) బిల్లు
7. 2002 - 2003వ సం.నకు వార్తిక ఆదాయ వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్) గ్రాంట్ల కొరకు అభ్యర్థి

అభ్యర్థన నెం .	V	(5) - రెవెన్యూ మరియు జిల్లా పరిపాలన
అభ్యర్థన నెం .	VI	(6) - స్టోంపులు మరియు రిజిస్ట్రేషన్
అభ్యర్థన నెం .	XXXIV	(36) - ప్రకృతివైపరీత్యాల కారణంగా సహాయం
అభ్యర్థన నెం .	LIII	(53) - ప్రణాళిక, సర్వేలు, గణాంకములు
అభ్యర్థన నెం .	VII	(7) - మద్యనీపేధం, అబ్యార్ట పరిపాలన
అభ్యర్థన నెం .	XXXVII	(37) - మతసంబంధ దేవాలయముల నిర్వహణ
అభ్యర్థన నెం .	VIII	(8) - వాణిజ్య పన్నుల నిర్వహణ

(ప్రతిపాదించబడినవి)

8. ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చిన అత్యవసర ప్రజాప్రాముఖ్యం గల విషయము

- (1) పేదకుటుంబాల వారికి బహుళ ప్రయోజనకర కుటుంబ ఆరోగ్య కార్బూలను సరఫరా చేయుట గురించి
- (2) చిత్తారుజిల్లా, కుప్పంలో డెమోప్రాజెక్ట్, 2కె.ఆర్. ప్రాజెక్ట్, ఎన్.జి.ఎన్.వై. ప్రత్యేక ప్రాజెక్టులలో రైతులు ఎదుర్కొంటున్న నమస్కారం గురించి మరియు పై మూడు ప్రాజెక్టులకై బి.పొచ్.సి. ఆగ్రో (ఇండియా) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ కు చేసిన చెల్లింపుల గురించి

9. 2002-2003వ సం.సకు వార్షిక ఆదాయ వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్) గ్రాంట్ల కొరకు అభ్యర్థన (ఐదవ రోజు)

- అభ్యర్థన నెం . LI (51) - శాస్త్ర, సాంకేతిక పరిజ్ఞానములు, పర్యావరణాం
- అభ్యర్థన నెం . XLVIII (48) - చిన్నతరహా నీటిపారుదల
- అభ్యర్థన నెం . XLVI (46) - పెద్దతరహా నీటిపారుదల, మురుగునీటి పారుదల వరద నియంత్రణ
- అభ్యర్థన నెం . XLVII (47) - మద్యతరహా నీటిపారుదల
- అభ్యర్థన నెం . XLIV (49) - విద్యుత్సూక్ష్మ అభివృద్ధి

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

బుధవారం, 13వ తేది, మార్చి, 2002

(సభ ఉదయం 8 గం .30 ని.లకు ప్రారంభమయింది. అధ్యక్ష స్థానంలో గౌరవ సభాపతి ఉన్నారు)

సభా కార్యక్రమము

మేడమ్ స్పీకర్ : - కృష్ణన్ నంబర్.....

SRI ASADUDDIN OWAISI (Charminar): Madam Speaker, we have given notice for adjournment motion.

DR. Y.S. RAJASEKHAR REDDY(Pulivendula): Madam, we have given notice for adjournment motion.

శ్రీ నోముల సర్పింహాయ్ (సకెల్): - అమ్మా రేపలి నుండి ఇంటర్వైడియేట్ ఎగ్జ్యూమినేషన్స్ స్టోర్ కాబోతున్నాయి. 20,30 కి.మీల దూరంలో ఎగ్జ్యూమినేషన్స్ సెంటర్ పెట్టారు. అందులో చాల మంది ఎస్.సి., ఎస్.టి. విద్యార్థులు ఉన్నారు. విద్యార్థుల జీవితాలతో ముడిపడి ఉన్న సమయ ఇది.

MADAM SPEAKER: I have received three notices for adjournment motion. The notice for adjournment motion given by Dr. Y.S. Rajasekhar Reddy and others regarding killing of Sri Musta Subbarayadu and Sri Yanamala Ramappa injuring several other innocent people in bomb attack and also with deadly weapons in China Venkata Ramaiahgaripalle, a hamlet of Pulikallu, Peddatippa Samudram Mandal, Chittoor district in the presence of police on 9th March, 2002 has been disallowed.

The notice for adjournment motion given by Sri N. Narasimhaiah and others regarding allotment of Intermediate examination centres beyond 30 kms. Against the regulations causing inconvenience to the students to reach the centres in time has been disallowed.

The notice for adjournment motion given by Sri Asaduddin Owaisi and others regarding steps being taken by Andhra Pradesh Government to maintain peace and order in view of threat of Vishwa Hindu Parishad to go ahead with launching of construction of Ram temple at disputed site at Ayodhya from 15th March has also been disallowed.

SRI ASADUDDIN OWAISI: It is a very important issue. There is lot of tension in the minds of people of Andhra Pradesh. Let the Government respond to it.

శ్రీ కె. ఆర్. సురేణ్టారెడ్డి(బాల్గూండ):- అధ్యక్ష, మర్జీ జరుగుతుంటే పోలీసులు పారిపోయారు. They have killed in front of the police people and the police ran away. Let the Government react to it.

మేడమ్ స్పీకర్ : - మీరు ఇంకొక ఫార్క్స్ లో రండి. ఐ విల్ అలో.

SRI ASADUDDIN OWAISI: You want us to come in another form. There is short of time and we do not want the things to go out of hands. Let the Government respond and tell what steps they have taken. There is lot of tension in the minds of the people, especially in the minds of Muslim minorities. What happened on 6th December, 1992? I think that is going to be repeated once again. There is a feeling of insecurity amongst the minority community and the repetition of 1992 may happen once again.

SRI K.R. SURESH REDDY: Let the Government react to it.

డా . వై. ఎస్. రాజశేఖర్ రెడ్డి : - స్టేట్‌మెంట్ ఇవ్వమనండమ్మా !

SRI ASADUDDIN OWAISI: Already, we have lost our mosque. It is an important matter.

DR. Y.S. RAJASEKHARA REDDY: You ask the Government to make a statement.

మేడమ్ స్పీకర్ : - మినిస్టర్ ఇవ్వవలసిన స్టేట్‌మెంట్ చాల ఉన్నాయి. We have regular agenda. డిమాండ్ ఉన్నాయి.

SRI ASADUDDIN OWAISI: We all had confidence. But what happened on 6th December, 1992? What is going to happen on 15th March?

(శ్రీ సయ్యద్ సజ్జాద్, శ్రీ అక్బర్ దీన్ బైసీలు ప్లీ కార్బులు పట్టుకొని వెల్ దగ్గరకు వచ్చారు)

SRI K. VIDHYADHARA RAO: What do you want?

SRI D. NAGENDER (Asifnagar): We want security.

(శాసతో శ్రీ సయ్యద్ సజ్జాద్, శ్రీ అక్బర్ దీన్ బైసీలు పోడియం దగ్గరకు వచ్చి కూర్చొనారు)

SRI ASADUDDIN OWAISI: The V.H.P., has issued a statement that they will make the whole India like Ayodhya. There is a feeling of insecurity in the minds of Muslim minorities.

శ్రీ డి. నాగేందర్ : - మళ్ళీ ఏదైన చిన్న తప్పు జరిగినా చాల పొరపాట్లు జరిగే అవకాశం ఉంది మేడమ్.

SRI ASADUDDIN OWAISI: The people are feeling more insecure.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రేనారెడ్డి (మలక్పేట) :- ప్రతి పుక్కారం ఓల్డ్ సిటీలో మీ వల్లే ప్రజలంతా ఇన్నొక్కార్ ఫీల్ అవుతున్నారు.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ :- మేడమ్, వారిని (శ్రీ సయ్యద్ సజ్జాదీలస్ట్రేషించి) కూర్చుమనండి. నేను చెపుతాను.

MADAM SPEAKER: (addressing Sri Asaduddin Owaisi) You ask your Members to resume their seats. The Minister for Home wants to respond to your request. హోట్ ఆర్డర్లో లేకపోతే ఎట్లా?

SRI ASADUDDIN OWAISI: It is our right, madam.

MADAM SPEAKER: You ask your Members to resume their seats.

(ఈ దశలో శ్రీ సయ్యద్ సజ్జాదీ పరియు శ్రీ అక్బరుద్దీన్ ఓష్టేషన్లు తిరిగి తమ తమ స్థానాల వద్దకు వెళ్లారు)

శ్రీ నోముల నర్సింహాయ్ : - అధ్యక్షా, ఇంటర్వీడియేటర్ ఎగ్జోమ్ రేపటి సుండి ప్రారంభమవుతున్నాయి. 30 కి.మీ దూరంలో ఎగ్జోమ్ సెంటర్లు పెట్టారు. ఉదాహరణకు మోతూర్కార్లో ఒక సెంటర్ పెట్టారు. మా ఊరి దగ్గర సుండి అక్కడకు వెళ్లాలంటే చాల కష్టం. ఉదయం 8 గంటలకే ఎగ్జోమ్ . బస్సులు కూడ ఉండవు. 15 కి.మీ. దూరంలోనే సెంటర్ ఏర్పాటు చేయాలని నిబంధనలు ఉన్నప్పటికీ, 30 కి.మీ. దూరంలో పెడుతున్నారు. 210 స్కూడెంట్స్ ఉంటే, అందులో 150 మంది వరకు ఎస్.ఎస్., ఎస్.టి., బడుగు, బలహిన వర్గాల విద్యార్థులున్నారు. ....

మేడమ్ స్పీకర్ : - ఇట్లా అయితే ఎట్లాండీ?

శ్రీ నోముల నర్సింహాయ్ : - బస్సు ప్రోఫైల్ చేయమంటే చేయరు. మోతూర్కు అంటే చాల ఇంటీరియర్ స్టోన్. డబ్బులు ఉన్న వారికి నిబంధనలకు వ్యతిరేకంగా బస్సులు ఇస్తారు. పరీక్షలు ద్రాసే విద్యార్థులకు ప్రోఫైల్ చేయరు. వారు పరీక్షలు ద్రాయలా వద్దా? మినిస్టర్గారికి చెప్పినా ఆ కీమీషనర్ నినిపించుకోవడం లేదు. దయచేసి స్టోమెంట్ ఇప్పమనండి.

మేడమ్ స్పీకర్ : - ఇన్వాలసిన స్టోమెంట్లు చాలా ఉన్నాయండి. Rule 74, 304, డిమాండ్స్ ఉన్నాయి.

శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్ రెడ్డి : - ఏదైన యాక్షన్ తీసుకోమనండి మేడమ్. రెండు రోజుల్లో ఎగ్జోమ్ స్టోట్ కాబోతున్నాయి.

శ్రీ నోముల నర్సింహాయ్ : - ఉదయం 8 గంటలకే ఎగ్గామ్సు స్టార్ అవతాయి. అంత పొద్దునే 30 కి.మీ దూరంలో ఉన్న మౌతూరుకు వెళ్లాలంటే విద్యార్థులకు కష్టం మేడమ్. మౌతూరులో కనీసం అకామడేషన్ కూడ లేదు.

శ్రీ కె.ఆర్.సురేషరెడ్డి : - మేడమ్ చిత్తూరు జిల్లాలో పోలీసుల ఎదుటే మర్దర్ జరుగుతుంటే, పోలీసులు పారిపోయారు. ఇక ప్రజలకు ఎక్కుడ సెక్కారిటీ ఉంటుంది? ముఖ్యమంత్రిగారి స్వంతజిల్లాలో ఈ పరిస్థితి ఉంది.

MADAM SPEAKER: Please come in another form, I will allow you to discuss.

SRI K.R. SURESH REDDY: Let the Government give a statement.

మేడమ్ స్పీకర్ : - ఇప్పటికే మినిస్టర్ చాల స్టోర్మేంట్ ఇవ్వవలసి ఉందండి.

శ్రీ ఎన్. కిరణ్కుమార్ రెడ్డి (వాయల్చుడు) : - (‘ఈనాడు ‘చిత్తూరు జిల్లా ఎడిషన్ పీఎర్ చూపిస్తా’ మర్దర్ జరుగుతుంటే పోలీసులు పారిపోయారు. ఎస్. ఐ., తెలుగుదేశం పార్టీనాయకులు కలిసి ఈ విధంగా చేశారు. ఇందులో ఎస్.ఐ. పొత్త కూడ ఉంది. చిత్తూరు జిల్లాలో పోలీసుల అరాచకాలు పెరిగిపోతున్నాయి. జిల్లాలో ఇదే మొదటిసారి కాదు, గతంలో కూడ అనేకం జరిగాయి.)

MADAM SPEAKER: You please come in another form then I will allow you to discuss tomorrow itself.

శ్రీ ఎన్. కిరణ్కుమార్ రెడ్డి : - ప్రజలకు రక్షణ కల్పించవలసిన పోలీసులే పారిపోతే ఎట్లా మేడమ్ ?

MADAM SPEAKER: No, I will not allow it. You come in another form then I will post it.

శ్రీ ఎన్. కిరణ్కుమార్ రెడ్డి ; - ఒక స్టోర్మేంట్ ఇవ్వమనండి మేడమ్.

MADAM SPEAKER: If you come in another form I will post it for tomorrow itself.

డా.షై. ఎస్.రాజశేఖర్ రెడ్డి : - నెక్కు మాకు పచ్చే పోర్ట్ నోటీసు క్వాశ్నెకు అవకాశం ఇవ్వండి.

మేడమ్ స్పీకర్ : - పోర్ట్ నోటీసు క్వాశ్నె అంటే కనీసం వారం రోజుల వ్యవధి ఉండాలి కదండి ! There are some rules. ఇవ్వాళ ఇచ్చి రేపు ఇవ్వమంటే ఇప్పలేము కదా ! రూల్ 74 ఉంది, 304 ఉంది. అందులో రండి. ఐ విల్ అలో.

డా. షై.ఎస్.రాజశేఖర్ రెడ్డి : - మంత్రిగారిని స్టోర్మేంట్ ఇవ్వమనండి. లేదా నెక్కు వీక్సులో పోర్ట్ నోటీసు క్రింద అవకాశం ఇవ్వండి.

మేడమ్ స్పీకర్ : - మీరు రండి నేను చూస్తాను.

SRI T. DEVENDER GOUD: Regarding the issue raised by Sri Asaduddin Owaisi and others, I want to submit that we have already made several arrangements. I have reviewed the situation with

my senior officers and we are taking all precautionary measures. I think there is no need for a discussion in this House because we are already seized off the matter and we are making all the arrangements for this.

SRI ASADUDDIN OWAISI: They are constituents of N.D.A. Government. Because of their support it is happening.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రేనారెడ్డి : - ఎన్.డి.ఎ.కి ఇక్కడకు సంబంధం ఏమిటండీ? Actually, he is provoking the people.

MADAM SPEAKER: It is a sensitive issue. I will not allow.

SRI ASADUDDIN OWAISI: We have lost our mosque. Because of their support the people are feeling insecurity.

SRI N.INDRASENA REDDY: Because of these people's support they are doing it on every Friday in the old city. లాష్ట్ ప్రైడ్ వాళ్ల బిల్ల్ సిటీలో ఏమి చేశారో చెప్పమనండి. శుక్రవారం వచ్చిందంటే ప్రజలు తమ ప్రాణాలను అరచేతిలో పెట్టుకోవలసి వస్తున్నది. నీళ్లే ప్రజల్ని ప్రాపకట్ చేస్తున్నారు. You have no right to provoke the people.

SRI ASADUDDIN OWAISI: We are not provoking. This is our right to protect our mosque. Let the Government respond. More than 75 innocent people have been arrested.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రేనారెడ్డి : - మొన్న శుక్రవారం నాడు ఏమైంది? మనమ్యల ప్రాణాలు పోతున్నాయి. రెస్పాన్సిబుల్ పీపుల్ రిప్జెంటీవ్స్ ఈ విధంగా ప్రాపకేట్ చేయవచ్చా? ప్రతి శుక్రవారం ప్రాపకేట్ చేస్తున్నారు.

(ఈ దశలో శ్రీ అక్షరుధీన్ బిహైనీ, శ్రీ సయ్యద్ సజ్జాద్, శ్రీ ముంతాజ్ అహమ్మద్ ఖాన్లు తిరిగి వెల్ దగ్గరకు వచ్చారు)

మేడమ్ స్పీకర్ : - వాళ్లను కూర్చోమనండి. హోమ్ మినిస్టర్లారు చెపుతారు.

(ఎం .ఐ.ఎం . పార్టీకి చెందిన ఎం .ఎల్.ఎ.లు తిరిగి తమ తమ స్థానాల వద్దకు వెళ్లారు)

శ్రీ టి. దేవేందర్ గాడ్ : - మేడమ్, నేను ఇంతకు ముందే చెప్పాను మేము అన్ని అరెంబ్షమెంట్స్ చేస్తున్నాం . మొన్ననే నేను డిబిపి, అడిపసల్ డిబిపి, ఇంటిలిజెన్స్ ఐ .బి. వాళ్లతో మీటింగ్ పెట్టాను. We have reviewed the situation. చాల పకడ్చందీగా అరెంబ్షమెంట్స్ చేయడం జరుగుతుంది. ఇక్కడ అనవసరంగా డిబీట్ పెట్టి, డిస్కషన్ చేస్తే అది బయట లా అండ్ ఆర్డర్ మేయిన్బేయిన్ చేయడానికి ఉపయోగపడాలి తప్పా మరింత వేడెక్కడానికి ఉపయోగపడకూడదు. కాబట్టి దయచేసి అందరూ కోఆవరేట్ చేయాలి. మేము అన్ని విధాలు ఏర్పాట్లు చేస్తున్నాం, దానికి కాపలసిన ఇన్ఫర్మేషన్ కూడ మేము తెప్పించుకున్నాం . మేము క్లియర్లగా చెప్పాం . ఇక్కడే కాదు, దేశం అంతటికీ చెప్పాం . We are making all arrangements and we are not going to allow any disturbance. ఈ విషయంలో మేము చాల ఫర్మగా ఉన్నాం .....

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రేనారెడ్డి : - బిల్ల్ సిటీ గురించి చెప్పండి.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గాడ్ : - బిల్ల్ సిటీ కాదు, ఎవరూ కూడ అందీళన పడవలసిన పని లేదు. ఇక్కడ మాత్రం అనవసరంగా డిబీట్ చేసి బయట వాతావరణాన్ని వేడెక్కుకుండా చూడండి. .....

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రేనారెడ్డి : - ఓల్డ్ సిటీ గురించి చెపుండి.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గాడ్ : - మీరు కూడ ఇట్లా మాటల్లాడితే ఎట్లా? ఓల్డ్ సిటీ గురించే కాదు మొత్తం ఆంధ్రప్రదేశ్ గురించి చెపుతున్నాను. మీరు ఎందుకు అంతగా రేయిజ్ అపుతారు?

جناب اسد الدین اویسی - ہماری مسجد کو شہید کیا کیا ۔ ہمارے لوگوں کو تھکان پہنچایا کیا ۔

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రేనారెడ్డి : - సెప్టెంబరు 11 నుండి వీళ్ళే క్రియేట్ చేస్తున్నారు. బ్యాసర్స్ పట్టుని, పోస్టర్స్ పట్టుకుని లొల్లి చేస్తున్నారు.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గాడ్ : - నేను ఉభయులను రికైస్యూ చేస్తున్నాను. ఇక్కడ డిబేట్ చేసినందువల్ల పెద్దగా ఒరిగేదేమి ఉండదు. మేము అన్ని రకాల చర్యలు తీసుకొంటున్నాం . ముందుగా మీరంతా సహకరించాలి.

جناب اسد الدین اویسی - بحر کمک دل اور وہی ایسچی پڑپاندہ کی کیوں نہیں لگاتے؟ ان پر فوری پاپنڈی لگاؤ جائے ۔

శ్రీ టి. దేవేందర్ గాడ్ : - స్పెషిఫిక్ ఇన్విడెంట్ ఏదయునా ఉంటే నా దృష్టికి తీసుకొని రండి. If any thing went wrong I will verify it and definitely see that it is rectified.

SRI ASADUDDIN OWAISI: The Government should give a categorical assurance because there is a feeling of insecurity in the minds of Muslim community. The people are anticipating that the incidents of 6th December, 1992 may likely to repeat once again on 15th March.

శ్రీ ఎన్ . ఇంద్రేనారెడ్డి : - ప్రాభాన్ కేసులో సుప్రీంకోర్టు ఏమి చెప్పింది? మీరు ఏమి చేశారు?

SRI ASADUDDIN OWAISI: Is there any elected Government in U.P.? Governor's rule is there. The Governor stated that they don't want the help of military. The Defence Minister says that he will send military.

ట.8.50

SRI ASSADUDDIN OWAISI: Let the Government first clarify its stand because they are supporting the NDA Government.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రేనారెడ్డి : - వాళ్ల ఇష్టం వచ్చినట్లు అరాచకాలు స్టోర్సించడానికి ప్రతి శుక్రవారం చూస్తున్నారుగా ఓల్లు సిటీలో. ఏం జరుగుతోంది? సెప్టెంబరు 11 నుంచి స్టోర్మెంట్లు ఇచ్చారు, ప్రోవోక్ చేస్తున్నారు. రాష్ట్రం అంతా చూస్తోంది. మాటి మాటికి మాటల్లాడుతున్నారు. Every Friday they are creating tension in the old city and these people are provoking them.

SRI ASADUDDIN OWAISI: We request the Government to protect us. There is a feeling of insecurity among the Muslim community.

శ్రీ ఎస్. ఇంద్రేనారెడ్డి : - ప్రాచారు కేసులో ఏం చేశారు?

మేడమ్ స్పీకర్ : - మినిషర్ ఫర్ హోం చెప్పారు కదా?

SRI ASADUDDIN OWAISI: Madam Speaker, they are playing very important role because they are supporting every action of NDA. Can they give assurance that nothing will happen.

SRI N.INDRASENA REDDY: Because of these people, tension was prevailing in the old city. First action should be taken on these people who are provacating.

MADAM SPEAKER: What is this?

SRI ASADUDDIN OWAISI: It is very important issue. Law and order is at stake. Who are the victims in 1992? Are we not the victims?

శ్రీ టి. దేవేందర్ గాడ్ : - మేడమ్ స్పీకరు గారూ, వారు ఎడ్డరుమెంట్ మొపనిచ్చారు. నేను కేటగారికల్గా క్లియర్గా చెప్పాను. ఎరేంబ్మెంట్లు చేస్తున్నాము. వారు ఆందోళన చెందాల్సిన అవసరం లేదు. రాష్ట్రంలో అన్ని ఎరేంబ్మెంట్లు చేయడం జరిగింది. అదే విధంగా ఈ చర్చల సందర్భంలో నేపథ్య లెవెల్లో గపర్చమెంటు నపోర్టు గురించి మాట్లాడటంలో there is no meaning.

(INTERRUPTIONS)

నేపథ్య లెవెల్లో జరుగుతున్న ఇష్ట్యా గురించి డిబేట్ చేస్తే అదెట్లా సాధ్యముపుతుంది? స్పీకర్ లెవెల్లో జరుగుతున్న లా అండ్ ఆర్డర్ గురించి I can make a statement. మీకు ఏదైనా ఇన్ఫర్మేషను ఉంటే నాకు పంపించండి. అంతే తప్ప ఎన్డిఎ గపర్చమెంటు గురించి డిబేట్ పెడితే అదెట్లా సాధ్యముపుతుంది? Our stand is very clear. We are very clear on the subject. సుట్రీం కోర్టు చెప్పిన దానికి కట్టుబడి ఉండాలని మొదట సుంచి చెబుతున్నాం. భవిష్యత్తులో కూడా సెక్యులరిజానికి కట్టుబడి ఉంటాం. We are making it very clear. దీని మీద డిబేట్ పెట్టాలంటే ఎట్లా? What kind of result he will expect out of the debate here. అనవసరంగా డిబేట్ పెట్టి, అనవసరమైన విషయాలు చర్చిస్తే, బయటకు రాంగ్ మేసేజ్ పోతుంది. అది కాకుండా చూడాలని రిక్వెస్టు చేస్తున్నాము. ఇష్ట్యాన్ మా దృష్టిలో ఉన్నాయి. Let him not provoke anyone. దీని మూలంగా సమస్యలు తేవద్దని రిక్వెస్టు చేస్తున్నాము. We are very clear. We know what is going on. అన్ని ప్రికాపథ్యానికి తీసుకుంటున్నాం. సాధ్యమైనంతవరకూ ఇబ్బందులు లేకుండా ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. Everybody must co-operate with the Government.

SRI ASADUDDIN OWAISI: What the Governor of Uttar Pradesh is doing .....

(INTERRUPTIONS)

MADAM SPEAKER: I will not allow.

శ్రీ డి. నాగేందర్ : - ఈ స్పీకర్ మెంట్ చూడండి. (ఒక వార్తా పత్రికను చూపారు.) సుట్రీం కోర్టును కూడా లెక్క చేయడం లేదు.

MADAM SPEAKER:I will not allow anybody.

SRI D. NAGENDER: In the larger interests of the public, I am telling. అన్ని కమ్యూనిటీలకు ప్రాబ్లెం
ంందందీ.

MADAM SPEAKER: I will not allow.

డా.వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి :– ఒక సజెషన్ మేడమ్.

MADAM SPEAKER: I will not allow.

(శ్రీ నోముల నర్సింహాయ్ నుంచి అంతరాయం)

డా. పి. శంకరరావు(పోర్టఫోలీఓ మేడమ్) :– ఇన్నేక్కారిలీ మేడమ్.

మేడమ్ స్పీకర్ :– డిస్కషన్ స్టోప్ చేయకపోతే ఎట్లాగండీ? I will not allow. Please resume your
seats. అర్థ గంట అయ్యంది. ఇంపొర్టెంట్ క్వాశ్చన్ను ఉన్నాయి. పోర్టఫోలీఓ క్వాశ్చన్ను ఉన్నాయి. Please co-operate
with the Chair. అలోర్డీ మినిస్టరు గారు చెప్పారు కదా?

SRI ASADUDDIN OWAISI: Madam, every Muslim is feeling insecure. Please understand our
predicament. The Home Minister is saying onething and the Prime Minister is something. Ultimately
who will be the victims?

MADAM SPEAKER: I will not allow. Please co-operate with the Chair. ఇంపొర్టెంట్ క్వాశ్చన్ను
ఉన్నాయి. ఇంపొర్టెంట్ ఎజెండా ఉంది. డిమాండ్ న్ను ఉన్నాయి. మినిస్టర్ ఫర్ హోం చెప్పారు కదా?

SRI ASADUDDIN OWAISI:This is a question which is disturbing everybody. It is a question
involving security. How can the Government allow these communal elements?

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :– ముందు ఈ కమ్యూన్ల్ ఎలిమెంట్సును కంటోల్ చేస్తే హైదరాబాదు సిటీ బాగుపడుతుంది.
ఓల్డ్ సిటీ బాగుపడుతుంది.

MADAM SPEAKER: Please co-operate with the Chair.

క్స. 9.00

SRI ASADUDDIN OWAISI: They are playing a very important role. Let them send a proposal to
ban VHP. Let them ban those people.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :– వీళ్ళే ప్రాబ్లెంగా ఉన్నారు. ఇంకెవరూ కాదు. ప్రతి ఇష్టూల్ వీళ్ళే అడ్డం వస్తున్నారు. అరాచకాలు
సృష్టించడానికి ఎంకరీఎచ్ చేస్తున్నారు. ఈ దేశంలో వీళ్ళే చేస్తున్నారు.

MADAM SPEAKER: I will not allow.

SRI ASADUDDIN OWAISI: Let them ban VHP. Our sentiments are being hurt.

(INTERRUPTIONS)

మేడమ్ స్పీకర్ : - మినిష్టర్ ఫర్ హోం చెప్పడం జరిగింది.

SRI K.R.SURESH REDDY: Leader of Opposition has a submission. Kindly allow him.

మేడమ్ స్పీకర్ : - సురేష్ రెడ్డి గారూ, ఎలా చేస్తే వాళ్ల మాట్లాడేరని వీళ్ల, మిగిలినవాళ్ల మాట్లాడతారు. మీరు చూస్తున్నారు కదా? మినిష్టర్ ఫర్ హోం చెప్పారు. రాష్ట్రానికి సంబంధించి చెప్పారు కదా.

శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్ రెడ్డి : - వీరు శాయిస్ట్స్ కాలేదు. We have a suggestion because they were not satisfied.

మేడమ్ స్పీకర్ : - ఎట్లా మాట్లాడతారండీ? మీరు అర్థం చేసుకోవాలి.

శ్రీ ఎస్. ఇంద్రసేనారెడ్డి : - 1986లో వాళ్ల ఏం చేశారో జనానికి తెలుసు.

(అంతరాయం)

SRI ASADUDDIN OWAISI: Madam Speaker, a secrete meeting of VHP has taken place in Begam Bazar. ....

(INTERRUPTIONS)

SRI N. INDRASENA REDDY: Save Hyderabad. ప్రతి శుక్రవారం ఏం స్పీచ్ ఇస్తున్నారు? 11 సిస్టంబరు నుంచి ఏమేమి స్పీచిలు ఇచ్చారో ఈ హానులో పెట్టండి. ఎవరు ఎవరిని ప్రోవోక్ చేశారు? మిస్టీస్ ఎవరు చేశారో తెలుస్తుంది. ప్రతి శుక్రవారం ప్రోవోక్ కెమ్. ఓల్లు సిటీలో టెన్సన్.

MADAM SPEAKER: I will not allow. మినిష్టరు గారు చెప్పేది చెప్పారు. Please co-operate with the Chair.

SRI ASADUDDIN OWAISI: VHP has conducted a secrete meeting at Begam Bazar. What was the report they had received?

(INTERRUPTIONS)

శ్రీ ఎస్. ఇంద్రసేనారెడ్డి : -(శ్రీ నోముల సర్పింహాయ్ నుఢీశించి) ముందు మీకు చిత్రశుద్ధి ఉందా? అక్కడేం మాట్లాడుతున్నారు, ఇక్కడేం మాట్లాడుతున్నారు? మీ ముఖ్యమంత్రి ఏం చెప్పాడు?

(అంతరాయం)

SRI K.R.SURESH REDDY: We have a suggestion.

MADAM SPEAKER: I will not allow. Please co-operate with the Chair. Let us go to regular Agenda.

SRI ASADUDDIN OWAISI: What meeting is taken place at Begam Bazar? VHP conducted a secrete meeting. What was the report? I will challenge, if the report is gone through, the whole truth will come out. Let the VHP be banned. Let these elements be banned. Because of them we are feeling insecurity. Please understand our problem. What happened in 1992? It cannot be repeated again on 15th March. They say, nobody will stop puja.

Dr. D. SIVARAM: You go and fight there.

SRI ASADUDDIN OWAISI: Yes. We will fight. We will die. We will lay down our lives. We will go and die. We are prepared to die. He is telling - go and fight - go and fight there. There is a rule of law. This is the attitude of theirs. You go and and fight he is saying. What is this Madam?

డా.పి. శంకరరావు :— “గో అండ్ పైట్” అంటున్నారండీ.

MADAM SPEAKER: I will not allow.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రేనారెడ్డి :— (శ్రీ నోముల నర్సింహాయ్ నుద్దేశించి) బంగార్లో వీళ్ల ముఖ్యమంత్రి ఏం చెప్పారు? రెండు రకాలుగా మాట్లాడుతున్నారు మీరు. మదరాసలను బంద్ చేయమని జ్యోతిబను చెప్పాడు. మీ నాయకులు ఏం చెబుతున్నారో వినండి.

శ్రీ నోముల నర్సింహాయ్ :— సుఫీం కోర్టు చెప్పింది.

MADAM SPEAKER: I will not allow. Please co-operate with the Chair.

(INTERRUPTIONS)

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రేనారెడ్డి :— (కాంగ్రెసు పక్కాన్ని ఉధేశించి) మీ గవర్నమెంటు ఉన్నతుడు ఏం జరిగింది?

డా.కె. లక్ష్మణ (ముస్లిమాబాద్):— ముఖ్యమంత్రి మారాలంటే కమ్యూసల్ రైట్స్ చేయడం ప్రాదరాబాదులో.

(అంతరాయం)

(At that juncture S/Sri Akbaruddin Owaisi, Syed Sajjad and Mumtaz Ahmed Khan rushed to the well displaying placards which contain 'Save Secularism' and 'Re-build Babri Mosque')

శ్రీ నోముల నర్సింహాయ్ :— మీ నాయకుడు, ప్రధానమంత్రి ఏం చెబుతున్నాడు?

డా.కె. లక్ష్మణ :— మీ ముఖ్యమంత్రి ఏం చెప్పాడు. జ్యోతి బను గారు చెప్పారు మదరాసలను బంద్ చేయమని.

శ్రీ డి. నాగేందర్ :— ఇట్లాగయితే ఎట్లాగండీ?

MADAM SPEAKER: I will not allow anybody. I did not give mike to anybody. నేను ఎవరికీ మైక్ ఇష్టలేదు.

(INTERRUPTIONS)

SRI ASADUDDIN OWAISI: Madam Speaker, how can he say that we will go and fight there.

MADAM SPEAKER: I will not allow anybody.

SRI P. LAKSHMAIAH (Janagam): We are very much concerned. This is not good.

SRI ASADUDDIN OWAISI: Sivaram should withdraw those words. How can he say. He should withdraw his words.

SRI P. LAKSHMAIAH: He should withdraw the statement.

(INTERRUPTIONS)

ఇ 9 . 10

మేడమ్ స్పీకర్ : వారికి నేను మైక్ ఇష్టలేదండీ, నో, నేను ఎవరికయినా మైక్ ఇచ్చానా ? నేను మైక్ ఇష్టలేదు కదండీ

SRI ASADUDDIN OWAISI: Dr. D. Sivaram is saying that you go and fight over there. What is this?

మేడమ్ స్పీకర్ : నేను మైక్ ఇష్టలేదు కదండీ .

శ్రీ ఎన్ ఇంద్రసేనా రెడ్డి : రికార్డులలో లేని విషయాలు చాలా మాట్లాడుతుంటారు .

SRI ASADUDDIN OWAISI: Dr. D. Sivaram is saying that you go and fight over there. What is this?

మేడమ్ స్పీకర్ : I am not allowing anybody. Please cooperate with the Chair. ఇష్టటికి 9 . 10 అయింది . 9 . 30 కి క్వాచ్చన్ అవర్ ఐపీతుంది . ఇంపార్టెంట్ క్వాచ్చన్ ఉన్నాయి .

శ్రీ డి నాగేందర్ : ఆ మాటను విత్తడా చేసుకోమనండి .

మేడమ్ స్పీకర్ : నేను మైక్ ఇష్టలేదు కదండీ, నేను వారికి మైక్ ఇచ్చానండీ ? మీరు మాట్లాడేది మీరు మాట్లాడుతున్నారు . వారు మాట్లాడేది వారు మట్లాడుతున్నారు . నేను ఎవరికీ మైక్ ఇష్టలేదు .

శ్రీ టి జీవన్ రెడ్డి (జగిత్యాల) : ఇంద్రసేనా రెడ్డిగారూ, మీరు చేసిన పాపాలకు ఈ పరిస్థితి వస్తున్నది .

(INTERRUPTIONS)

MADAM SPEAKER: Please cooperate with the Chair.

శ్రీ టి జీవన్ రెడ్డి : మేడమ్, మా ఫ్లోర్ లీడర్ను ఎలా చేయండి .

మేడమ్ స్పీకర్ : మినిషార్ ఫర్ హోం చెప్పారు కదండి I am sorry, I cannot allow anybody.

శ్రీ కె అర్ సురేణ్ రెడ్డి : మీరు ఇబ్బందిలో పున్మారు . మంచి సలహా ఇస్తాము అధ్యక్షా .

MADAM SPEAKER: Please cooperate with the Chair.

డా.పి.శంకర రావు : శివరాంను సస్పెండ్ చేయాలి అధ్యక్షా .

MADAM SPEAKER: Please cooperate with the Chair. I will not allow anybody. ఇంపోర్టోంట్ క్వార్ట్స్ ను ఉన్నాయి . హోంమంత్రిగారు చెప్పారు కదా . ప్లీజ్ కోపరేట్ చేయండి . నేను ఎవరిని ఎలా చేయడంలేదు . నేను ఎవరికి మైక్ ఇస్యులేదు కదా .

(INTERRUPTIONS)

శ్రీ ఎం థర్మరావు (హసుపకొండ) : మీరు 5 సంవత్సరాలు అగలేకపోతున్నారు . మీది దురాశ . దుర్భాగ్యి . 55 సంవత్సరాలు ఆగాము . మళ్ళీ ఆగుతాము .

డా.పి.శంకర రావు : శివరాంను సస్పెండ్ చేయాలి అధ్యక్షా . అంతా కామ్ పపోతుంది .

MADAM SPEAKER: Please cooperate with the Chair.

శ్రీ టి జీవన్ రెడ్డి : మీకు అల్పసంఖ్యాకవర్గాలంటే ప్రేమ లేదు . శాంతిభద్రతలంటే పట్టింపు లేదు . ఇంకా ఎందుకు మీరు ? ఇంత పెద్ద సబ్జక్ట్ ఇక్కడ చర్చ జరుగుతుంటే ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చి పరిష్కరించాలి .

శ్రీ డి నాగేందర్ : ఈ హాస్టల్స్ నే ఇంతటిషన్ ఉంటే, 15వ ఇంకా ఎంత టిషన్ ఉంటుందో అర్థం చేసుకోండి .

ఇ. 9.20

(అంతరాయం)

మేడమ్ స్పీకర్ : ప్లీజ్ కోపరేట్ నిత్ ది చెయిర్. దయచేసి విసండి

(తిరిగి అంతాయం)

ఇంపోర్టెంట్ క్వశ్న్ పున్యాయి. నేను ఎవరికీ మైకు ఇష్టలేదు కదా.

SRI ASADUDDIN OWAISI: Prime Minister is saying something. VHP is saying something. Impose ban on VHP. Impose ban on Bajrangdal. Who is stopping you?

SRI N. INDRASENA REDDY: It is not at all your site.

శ్రీ టి.జీవన్ రెడ్డి : అక్కడ వున్న ఘ్రథ్కర్ సు కూలగొట్టారు.

శ్రీ ఎన్.ఇంద్రేన్ నా రెడ్డి : కాంగ్రెస్ పార్టీని మేము మనీదు కట్టిస్తామనే మాటను చెప్పమనండి అధ్యక్షా.

(తిరిగి అంతరాయం)

MADAM SPEAKER: Please cooperate with the Chair. Please resume your seats.

SRI ASADUDDIN OWAISI: What is this madam. Dr. D. Sivaram is saying that you go and fight there.

డా. పి.శంకర రావు : అధ్యక్షా, శివరామ్ గారిని సస్పెండ్ చేయాలి.

మేడమ్ స్పీకర్ : నేను శివరామ్ గారికి మైక్ ఇష్టలేదు.

శ్రీ ఎన్.ఇంద్రేన్ నా రెడ్డి : వారిని పార్లమెంట్లో మాట్లాడుననండి. వారు హాబ్సు జరగనిష్టకుండా మాట్లాడుతున్నారు. వారు మాట్లాడేదానికి, హైదరాబాదుకూ అసలు సంబంధమే లేదు.

మేడమ్ స్పీకర్ : ప్లైజ్ కోపరేట్ విత్ ది చెయిర్.

డా. కె.లక్ష్మీ : అధ్యక్షా, క్వశ్న్ అవర్లో చాలా ఇంపోర్టెంట్ క్వశ్న్ పున్యాయి. ఫ్స్ట్ క్వశ్న్ కోట్లాది రూపాయలు మిన్ అపోప్రియేట్ చేసిన దానికి సంబంధించింది.

(ఈ దశలో ఎం.ఐ.ఎం. సభ్యులు స్పీకర్ పోడియం వద్ద నుంచి తమ తమ స్థానాలకు వెళ్లారు.)

(తిరిగి అంతరాయం)

అధ్యక్షా, బిన్ లాడెన్ గురించి ఏ పార్టీ వారు నినాదాలిచ్చారో చెప్పమనండి. ఇండియా పాకిస్తాన్ క్రికెట్ మ్యాచెల్ పాకిస్తాన్కు అనుకూలంగా ఎవరు మాట్లాడారో చెప్పమనండి. పుయి ఆర్ ఫర్ ఇండియా

MADAM SPEAKER: I will not allow anybody.

శ్రీ టి.దేవేందర్ గాడ్ : మేడమ్ స్పీకర్ గారూ, ఇంతకు ముందు కూడా అనేక సందర్భాలలో ఇదే అసంబీల్ కొన్ని సమయిల్ ఇష్టూన్ వచ్చినపుడు డిస్క్యూప్ వద్దని తమరు రూలింగ్ ఇచ్చారు. ఆ విధంగా నా అపీల్ ఏమిటంటే, 15వ తార్ఫునాడు జరగబోయే కార్యక్రమాల పైన రకరకాలైన అంశాలు చాలా పస్తున్నాయి. ఈ రోజు సుట్రిం కోర్టు జిడ్జ్ మెంట్స్ కూడా పున్నాయి. మన రాష్ట్రానికి సంబంధించి నేను చాలా స్పష్టంగా చెప్పాను. అక్కడ జరగబోతున్న సంఖుటనలకు సంబంధించి, మన రాష్ట్రంలో ఎటువంటి దుర్భటసలు జరగకుండా అన్ని ఏర్పాట్లూ పక్షందీగా చేయడం జరుగుతుంది.

ఆ విధంగా ఈ విషయానికి సంబంధించి ఎవరికీ ఎటువంటి అపోహాలూ వద్దు. కొన్ని ఆర్డర్సైజెప్స్ లేనిపోని సమస్యలను క్రియేట్ చేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. వాటికి సంబంధించి కూడా ఈ గవర్నమెంట్ చాలా ఘర్షణగా వుంటుంది. ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ ఎవరినీ ఒదిలిపెట్టడు.

డ.9.30

చాలా ఘర్షణగా ఉంటామని తమద్వారా గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. కాబట్టి వారందరిని మొత్తం మీద కోఅపరేట్ చేయాలని నేను రికెప్ట్ చేస్తున్నాను. హోబోలో ఉన్నవారందరినీ, బయటివారిని కూడా ప్రతి ఒక్కరిని నేను కోరేదేమంటే ప్రభుత్వంతో కోఅపరేట్ చేయమనండి. ఈ డిబేట్ ఇక్కడ పెట్టి మొత్తం కేంద్రంలో జరుగుతున్న పరిణామాలు ఎన్డిపి ప్రభుత్వం, ఆ ప్రభుత్వ స్టోండ్, అక్కడ మాట్లాడుతున్న ప్రతియొక్కవ్యక్తి విధానాలు, ఉత్తర్వప్రదేశ్ గవర్నర్ ఏమిటనేషి చెప్పారు. ఇప్పుడ్నీ ఇక్కడ చర్చిస్తే అది ఎండ్లెన్ డిబేట్ అపుతుందితప్ప సాలూషన్ రాదు. మనందరం ఇటువంటి సంఖుటనలు జరగకుండా ఏ విధమయిన కేర్ తీసుకోవాలో దాని మీద దృష్టిని కేంద్రీకరించాలి. ప్రభుత్వం చాలా ఘర్షణగా ఉంది. ఆ విధంగా ఎట్టి పరిస్థితిలో ఇటువంటి సంఖుటనలు జరగకుండా, ఏదో జరుగుతుందని ఇప్పటి నుండి మాట్లాడడం మొదలుపెడితే అది అనవసరమయిన అపోహాలకు దారి తీస్తుంది కాబట్టి మనం దానిని ప్రభుత్వానికి వదిలేద్దాము. వారు ఏదయినా సమాచారంకానీ, సూచన కానీ చేయదలచుకుంటే, దయచేసి ప్రభుత్వానికి పాశాన్ చేయమనండి, ఆ విధంగా పంపించమనండి, దాని మీదభిచ్చితమయిన చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఆ విధంగా అందరూ కోఅపరేట్ చేయాలని మేమ రికెప్ట్ చేస్తున్నాము. ప్రభుత్వ స్టోండ్ చాలా క్లియర్గా ఉంది. ఈ పర్ఫిక్యూలర్ ఇష్టూలో ఏ విధంగా స్పందిస్తూన్నామో అందరూ చూస్తున్నారు. కాబట్టి ఎవరి రోల్ ఏ విధంగా ఉందో ప్రతి ఒక్కరికి తెలుసు. ఇక్కడ కూర్చుని, ఇక్కడ మాట్లాడి ఈ డిబేట్ అపుట్ట్రైడ్లో ఉన్న సిట్యుయెప్స్ ని ఇంకా రెచ్చగొట్టే పద్ధతిలో ఉండకూడదు. దానికి యాడ్ చేయకూడదు. ఆ విధంగా ఉండాలని రికెప్ట్ చేస్తున్నాను. మా సభ్యులు చెప్పింది, అక్కడ పార్లమెంట్లోని ఇష్టూన్ ఇక్కడ రైజ్ చేస్తున్నారు, ఏమయినా ఉంటే పార్లమెంట్లోనే ఆ ఇష్టూన్ రైజ్ చేసుకోవాలని చెబుతున్నారు. దయచేసి అందరూ కోఅపరేట్ చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇక్కడున్న ఇష్టూన్ అయితే they are always welcome. They can come to us and speak to us. Whatever information they are having, they can pass on to us. We take their positive suggestions for the maintenance of peace in the State. కాబట్టి దయచేసి మీరందరూ సహకరించాలి. ఈ డిబేట్, డిసెక్షన్స్ ఇక్కడ వారు చేస్తున్నారు. ఏ విధంగా అనవసరమయిన విషయాలు వస్తున్నాయి చూస్తున్నాము, అని రానిప్పకుండా తమరు చేయాలి. ఇప్పటికి క్వశ్చన్ అవర్ కావాలి. 9.30 ని.లు అయింది. ఇంకా చాలా చాలా ఇష్టూన్ ఉన్నాయి. దయచేసి వాటిని తీసుకోమనండి. ఏ సూచనలయినా ఖచ్చితంగా మేము తీసుకుంటాము. వారిని కోరేదేమంటే, వారిని రమ్మనమనండి, మమ్ములను కలవమనండి.

డా.వై.ఎస్. రాజశేఖరరాణ్డిః అధ్యక్షౌ....

MADAM SPEAKER: No, I will not allow.

(అంతరాయం)

సబ్జక్ట్‌కోచి వెళ్లకండి. ప్రాటెస్ట్ చేయండి. సబ్జక్ట్‌కోచి వెళ్లకండి, నేను దానికి అలో చేయను. ఈ విధంగా అయితే ఎలా?

SRI ASADUDDIN OWAISI: Madam Speaker, we want to protest.

MADAM SPEAKER: Please do not go into the subject. This is a sensitive issue. No, I will not allow.

SRI ASADUDDIN OWAISI: As you are denying us to give the mike, we stage a walk out.

MADAM SPEAKER: What is this?

(At that stage, Sri Asaduddin Owaisi staged a walk out from the House alongwith his Party M embers)

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖరరద్దిః ఈ రాష్ట్రంలోకానీ, దేశంలో కానీ...

(అంతరాయం)

మేడమ్ స్పీకర్: మళ్ళీ సబ్జక్ట్‌కోచి వెళ్లితే ఎలా? ఇది ఏమిటి? దయచేసి సబ్జక్ట్‌కోచి వెళ్లకండి. ప్రాటెస్ట్ చేస్తే చెప్పవచ్చు. సబ్జక్ట్‌కోచి వెళ్లితే ఇబ్బంది. మళ్ళీ ఆవేశకావేశాలు ఎందుకండీ? ఆవేశకావేశాలు వద్దు. మీకు తెలుసు. నేను చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. ఇది సెన్సిటీవ్ ఇష్యూ. నేను ఎందుకు చెబుతున్నానో, దయచేసి అర్థం చేసుకోండి...

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖరరద్దిః ఈ రాష్ట్రంలోకానీ, దేశంలోకానీ..

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎస్. ఇంద్రేనారెడ్డిః మేను కూడా ప్రాటెస్ట్ చేస్తాము, మాకూ అవకాశం ఇప్పించండి.....

మేడమ్ స్పీకర్: నేను రిక్వెషన్ చేస్తున్నాను. సబ్జక్ట్‌కోచి వెళ్లకండి. ఇది సెన్సిటీవ్ ఇష్యూ...

డా.వై.ఎస్. రాజశేఖరరద్దిః ఈ రాష్ట్రంలోకానీ, దేశంలోకానీ మైనారిటీల .....

(అంతరాయం)

మేడమ్ స్పీకర్: నేను అలో చేయను. Please bear with me. This is a sensitive issue. నేను ఎవరిని అలో చేయడం లేదు....

(తెలుగుదేశం, కాంగ్రెస్ పార్టీశాసనసభ్యులందరూ తమ తమ స్థానాలలో నిలబడి మాట్లాడసాగారు)
సబ్జక్ట్‌కోచి పోపడానికి నేను ఎవరిని అలో చేయడం లేదు...

శ్రీ కె. విద్యాధరరావుః మీరు ఇంతవరకూ ఎవరికి షైక్ ఇష్వలేదు. సబ్టీ మొదలవ్వలేదు. సబ్టీ మీద డిస్కషన్ ఆన్ రికార్డ్ లేకుండా దేని మీద ప్రోటోస్ట్? He is totally vioating. This is Question Hour and we are supposed to conduct the question hour.

(అంతరాయం)

మేడమ్ స్పీకర్సః దయచేసి సబ్టీలోకి వెళ్కకండి. ఇది సెన్సిటివ్ ఇష్వా. ఎందుకంటే, ఇంత సెన్సిటివ్ ఇష్వాని ఈవిధంగా చేయడం మంచిది కాదు. హోమ్ మినిస్టర్ గారు చెప్పారుకదా...

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డిః వారు ప్రోటోస్ట్ చేయడానికి వారికి షైక్ ఇచ్చారు, నాకు కూడా ఇష్వండి....

(అంతరాయం)

MADAM SPEAKER: Now, it is 9.34 a.m. All the questions are deemed to have been answered. All the Short notice questions are postponed. Now, tea break for ten minutes.

సభక్కు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రామ సమాధానములు

(అసుబంధము - 1)

(THEN THE HOUSE ADJOURNED FOR TEA BREAK AT 9.36 A.M.)

(సభ టీ విరామానంతరం 9.54 ని.లకు తిరిగి సమావేశముయింది.)
(శ్రీ ఎమ్.వి. కృష్ణరావు అధ్యక్షస్థానంలో ఉన్నారు.)

సభా కార్యక్రమము

Chairman: Now, Zero-Hour submissions.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రేనారెడ్డి : - అధ్యక్షా, జీరో అవర్ తీసుకోబోయే ముందు ఇంతకు ముందు జరిగిన సభెక్కు పై మేము ప్రాటెస్ట్ చేస్తాము.

Chairman: We are not going back to that. No protest.

SRI N. INDRASENA REDDY: Sir, the Hon'ble Speaker has allowed other persons for protest. అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్న వారు అందర్ని సమానముగా చూస్తారు. మేము మాటల్లాడుతున్నది వాస్తవం. మేము ప్రాటెస్ట్ చేస్తాము. మీరు మాకు అవకాశం ఇవ్వండి.

CHAIRMAN: Nothing will go on record. No, please.

(అంతరాయం)

The Hon'ble Speaker has not allowed anybody to speak on the subject.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రేనారెడ్డి : - అధ్యక్షా, ఇంతకు ముందు వారికి ప్రాటెస్ట్ చేయడానికి అవకాశం ఇచ్చారు. మరి మాకెందుకు ఇవ్వరు?. మాకు మైక్ ఇవ్వండి. We want to protest.

శైర్కోవ్ : - ఇంద్రేనారెడ్డి గారు, వారికి ప్రాటెస్ట్ చేయడానికి అవకాశం ఇచ్చినట్లు మీరు చెపుతున్నారు.

(అంతరాయం)

No. Let us not go back to that subject. Now, Zero-Hour.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రేనారెడ్డి : - మీరు ప్రాటెస్ట్ చేయడానికి మాకు అవకాశం ఇవ్వాలి. ఇంతకు ముందు వారికి ఇచ్చారు.

CHAIRMAN: If there is anything by way of protest in the records that, also, will be removed.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రేనారెడ్డి : - అధ్యక్షా, రాజశేఖరరెడ్డి గారు మాటల్లాడిన మాటల్ని కూడా రికార్డుల నుండి తీసివేస్తావూరా?

CHAIRMAN: If it is there on record that, also, will be removed.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రేనారెడ్డి : - ఇంతకు ముందు ప్రాటెస్ట్ చేయడానికి వారికి పర్మిషన్ ఇచ్చారు. మాకెందుకు ఇవ్వరు.

(అంతరాయం)

CHAIRMAN: Even if the Hon'ble Speaker has given permission to anybody to say protest that, also, is removed. Nothing about that issue will go on record.

జీరో అవర్

డా.ఎమ్.వి. మైసూరారెడ్డి (కమలాపురం):- అధ్యక్షా, డిసెంబరు20, 2000 సంవత్సరం రాత్రి 10.00 గంటలకు ఈనాడు పత్రికా విలేఖరి శ్రీ రాజారావు గారిపై హత్య యత్నం జరిగింది. దీని విషయమై, పోలీసులు శ్రీను, బత్రిన వెంకటేశ్వరరావు, రాజు లను నిందితులుగా పేర్కొంటూ కేను నమోదు చేశారు. ప్రధాన సాక్షులు శ్రీ కె. చంద్రశేఖర్, బాల కోటయ్యలు. ఈ కేసు ట్రుయల్కే వచ్చింది. ప్రధాన నిందితులైన శ్రీ పిరిటాల కృష్ణ, అతని సోదరుడు శ్రీను సాక్షులను బెదిరిస్తున్నారు. ఈ విషయం ఈనాడు పత్రికలో 'వెత్తురు చూస్తా, కుత్తుక తెగ్గస్తా', అను శీర్షికతో వచ్చింది. ఆ విధంగా సాక్షులను బెదిరిస్తున్నారు. ఈ సాక్షులకు మీరు ప్రాటిష్ట ఇవ్వాలి. ప్రసిక్కాష్ట బాగా ఉండేట్లు చూడాలి. ఈనాడు పత్రిక నిలేఖరులపై జరిగిన దుర్దటన విషయంలోనే పోలీసులు ఇంత నిర్మక్యాతో, బాద్యతారాహిత్యం గా వ్యవహరిస్తు, కేసు నడవకుండా చేస్తుంటే, రాష్ట్రంలో శాంతి భద్రతల పరిస్థితి ఏవిధంగా ఉందో ఒకసారి అర్థం చేసుకోవచ్చు. పత్రికల్లో వచ్చిన తరువాతైనా పోలీసులు సాక్షులకు రక్షణ ఇవ్వాలి. ఇంత వరకు ఇష్టవేదు. ఈ కేసు నడవడానికి ప్రభుత్వం తీసుకొంటున్న చర్యలేమిటో హోం శాఖ మంత్రి గారు తెలియజేయాలి.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గాడ్ : - అధ్యక్షా, ఇది జీరో అపర్. గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకొన్నాను. ఘరథర్గా ఇంకా సమాచారాన్ని ఇస్తే తప్పకుండా యాక్షన్ తీసుకొంటాము.

డా.ఎమ్.వి. మైసూరారెడ్డి :- అధ్యక్షా, ఇది మరీ బాగుంది. మేము ఎట్లా సమచారం ఇస్తాము? మేమేమైనా వేగులమా? మేమేమైనా ఆ వని చేసి వారమా? ప్రభుత్వ యంత్రాంగం ఉంది. ప్రభుత్వ పరంగా వారు చర్యలు తీసుకోవాలి. ప్రభుత్వానికి సమాచారం ఇష్టవడానికి ఇంటెలిజన్స్ శాఖ ఉంది. ఈ శాఖపై కోట్లాది రూపాయలు ఖర్చు చేస్తున్నారు. ప్రతి విషయంలో హోం మంత్రి గారు మీ దగ్గర ఇంకేమైనా సమాచారం ఉంటే మాకు ఇష్టండని అంటున్నారు.

ఉ.10.00

మేమేమైనా వేగులము అనుకుంటున్నారా? మీ ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారో దానిని బట్టే అర్థమవుతోంది.

CHAIRMAN: He said that he would take action. If you have information you pass it on to the Minister.

Dr. M.V. MYSOORA REDDY: What is the information we will have? We will get information from the Press. ప్రభుత్వం ఎందుకు ఉంది? ఆ మాత్రం ఇష్టవేష్టన్ లేకపోతే ఇంటెలిజన్స్ డిపార్ట్మెంట్ ఏమి చేస్తున్నట్లు? మీ ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తున్నట్లు?

CHAIRMAN: If information is not there then, it is not necessary.

శ్రీ ఎం. ధర్మ రావు : - అధ్యక్షా, నేను మునిసిపల్ శాఖకు సంబంధించిన విషయాన్ని మంత్రి గారి దృష్టికి తెచ్చున్నాను. శైదర్శకాలు నగరంలోని జూబ్లీ హిల్స్ ప్రాంతంలో ఏర్పాటైన సప నిర్మాణ సగర్ కోపరేటివ్ హాసింగ్ స్టోర్స్ కాలనీకి సంబంధించిన విషయం గూర్చి తెలియజేస్తున్నాను. ఆ కాలనీలో నిర్మాణం చేయబడిన ఇళ్ల కాకుండా, ఇంకా ఎంతమందికి ఎఫ్ఎస్పి స్టీమ్స్ కు ఎలవ్ చేశారు? మునిసిపల్ అధికారులు ఆ కాలనీలో ఐఎస్పి అధికారులకు ఇష్టారాజ్యంగా పర్మిషను లేకుండా ఇళ్లను కట్టుకొనడానికి అవకాశం యిచ్చారు. మునిసిపల్ అధికారులు తమ ఇష్టమైన రీతిలో ఇళ్లను కూలగొడుతున్నారు. అలాగే ఆ కాలనీలో ప్లాట్ఫోర్మ్ సంబంధం ఉండే ఓసర్పు కాకుండా పున్న వారు ఆ ప్లాట్ఫోర్మ్ ను ఓవ్ చేసుకుని, ప్రత్యేకించి ఆ కాలనీలో అక్కడే ఉంటూ, ఆ ప్రాంతాన్ని, ఆ ప్రాంతంలో నివసించే వారిని బెదిరిస్తూ భయభ్రాంతులను

చేస్తున్నప్పటికీ అలాంటి వారి వట్ల ప్రభుత్వం నిరాసకత ప్రకటించడం విచారకరం . కాబటి తక్షణమే నవ నిర్మాణ సగర్ కోపరేటివ్ హాసింగ్ స్టోర్స్‌లు ఏర్పాటు చేసిన ఇళ్ళనున్నిటినీ వెరిఫై చేసి ఎంతమంది ఎఫ్సెస్‌పి లను సక్రమంగా వదలి కట్టరు? అధికారులైపై ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటే తెలియజేయవలసిందిగా తమ ద్వారా మునిసిపల్ శాఖా మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ మండవ వెంకటేశ్వర రావు :- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు తెలిపిన విషయాన్ని దానిని నోట్ చేసుకున్నాను. సంబంధిత మంత్రి గారికి తెలియజేసి సత్వర చర్యలు తీసుకునేలా చూస్తాము.

శ్రీ ఎస్. ఇంద్రసేనా రెడ్డి :- అధ్యక్షా, మునిసిపల్ కార్పొరేషనుకు సంబంధించినటువంటి గెజిటెడ్ ఆఫీసర్లు కట్టుకున్న ఇళ్ళకు సంబంధించిన విషయాలలో ఎవరూ వేలు పెట్టరు? మిగతా వారు, ఎవరో అనాఫరైజ్ వారు, బ్లక్ మైల్ చేసే వాళ్ళు వచ్చి, వారు ఫిర్యాదు యిస్తే ఇంప్రెస్సిబుల్గో పెట్టి ఆ ఇళ్ళను కూలగొడుతున్నారు. కాబట్టి అక్కడ ఉన్నటువంటి మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ అధికారులెవరైతే ఉన్నారో వాళ్ళు కట్టుకున్న ఇళ్ళ ఎఫ్సెస్‌పి కి వ్యతిరేకంగా, ఇచ్చిన పర్మిషనుకు వ్యతిరేకంగా కట్టుకున్న ఇళ్ళ ఎన్ని ఉన్నాయి? అని మీ దృష్టికి వచ్చాయా? వచ్చినట్లయితే ఏ విధంగా యాక్షను తీసుకున్నారు? ఎప్పుడు యాక్షను తీసుకుంటారు? ఆ విషయాలు చెప్పండి. విచక్షణా రహితంగా చేయడానికి వీలు లేదు కదా?

శ్రీ మండవ వెంకటేశ్వర రావు :- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులకు తెలియనిది కాదు. ఇది జీరో అవరు. ఇందులో చెప్పిన విషయాల గురించి నోట్ చేసుకోవడం జరుగుతుంది . వారు చెప్పిన పాయింట్స్‌ను, ఇంద్ర సేనా రెడ్డిగారు చెప్పిన పాయింట్స్‌ను నోట్ చేసుకున్నాను.

శ్రీ నోముల సర్పింహాయ్ : - అధ్యక్షా, ప్రత్యాపకు సంబంధించిన విషయం గురించి ఇక్కడ సభలో కూలంకపుగా చర్చించడం జరిగింది. కేసును సిబిసిపిడి సుంచి సిపిడి వారికి యిష్వపలసిందిగా చెప్పడం జరిగింది. అది ఇంకా వారికి అప్పగించ బడలేదు. If your hands are clean, then why are you not handing it to the CBI?

అధ్యక్షా, నిను సిధ్ధార్థరెడ్డికి రాచ మర్యాదలకు సంబంధించిన విషయమై మేజిస్ట్రేట్ గారు పోలీసులకు అక్షింతలు వేశారు. ఇక్కడ కష్టదీ, రిమైండర్ రిపోర్ట్ తయారు చేసి ఇస్టేషన్‌గేప్పు చేసి రికార్డ్ బిల్డింగ్ చేసిన తరువాత మీరు సిబిపికి ఇచ్చేదేముంది? పైల్ చేయమనా? చార్జ్ పైల్ చేసి కేసు నెంబర్ ఫలనా అని చెప్పడమా? మెజిస్ట్రేట్ గారు ఈ రకంగా అక్షింతలు వేసిన తరువాత ,సిబిపికి యిష్వన్నామని ముఖ్య మాత్రి గారు ఇక్కడ స్వయంగా ప్రకటించారు. మీరు సిబిసిపిడి వారు చూస్తున్నారు. కోర్టులో వుంది అంటున్నారు. మీరు ఎప్పుడు సిపిడికి అప్పగిస్తారు? మెటీరియల్స్ యాక్ట్ విషయాలు దుస్తులు, మిగిలిన విషయాలలో కావలసినదంతా సప్రెషన్ జరుగుతేందని, సిబిసిపిడి మీద నమ్మకం లేక సిబిపి కి మీరు యివ్వాలని కోరము. కేసు అంతా అయిపోయిన తరువాత, ఇస్టేషన్‌గేప్పు అయిపోయిన తరువాత యిక మీరు ఇచ్చేదెప్పుడు? ఈ ప్రభుత్వం అన్న మాట మీద కట్టుబడి ఉండడా? మొత్తం ఇస్టేషన్‌గేప్పు యిష్వపలసిన తరువాత రిమైండ్ చేసిన తరువాత చార్జ్ పైల్ దాదాపు తయారైన తరువాత అది 306 కిందకు వస్తుంది. ఆత్మహత్య అనే గ్రౌండ్ ప్రివేర్ అయిన తరువాత మీరు ఎక్కడ, ఎప్పుడు ఇస్టేషన్‌గేప్పు ప్రివేర్ చేస్తారు?

శ్రీ టి. దేవేందర్ గాడ్ : - అధ్యక్షా, వారు ఆలోచన చేయాలి ఇప్పుడు జీరో అవర్. ఇందులో స్పెసిఫిక్ గా ఇమ్మాలను చెప్పినట్లయితే వాటిని నోట్ చేసుకుని, తరువాత ఆ సంబంధిత డిపార్ట్మెంట్‌కు సమాచారం తెలియజేయడం జరుగుతుంది. అది ఆనవాయలీగా వస్తున్నది. మీరు కొన్ని విషయాలలో డిబేట్‌లోకి పోవాలంటే వేరే విధంగా రావాలి. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం

మీరు చెప్పిన దానిని నోట్ చేసుకోవడం మాత్రమే చేస్తుంది . ఈ విధంగా మీరు చెప్పినట్లయితే ప్రభుత్వం ప్రతి విషయాన్ని నోట్ చేసుకోవడం మాత్రమే చేస్తుందన్నట్లుగా బయటి వారు అనుకునే అవకాశం పుంటుంది. కనుక మీరు స్నేహిక్ గా పచ్చినట్లయితే బాగుంటుంది. ఇప్పుడు దీనిని నోట్ చేసుకున్న తరువాత మరల తీసుకునేందుకు అవకాశం లేదు. దానిని గురించి ఇక్కడ డిబీఎం జరిగింది . దానిపైన వెంటనే యాక్షను తీసుకుంటున్నాము. ఖచ్చితంగా యాక్షను తీసుకోవడం జరుగుతుందని తమ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. ఏ విషయాన్నయినా తెలుసుకోవాలనుకుంటే ప్రోసెంజరును ఫాలో కావాలి.

శ్రీ నోముల సర్పింహాయ : - అధ్యక్షా, ఈ హాసెన్లో హోమీ యివ్వడం జరిగింది. సిబిసిపడి సరిగా చేయడం లేదని, సిబిపకి అప్పగించవలసిందిగా కోరాము. ఎందుకు యివ్వడం లేదు? ఎప్పుడు యుస్తోరు?

శ్రీ పి. చలపతి రావు(ఎలమంచిలి) :- అధ్యక్షా, గౌరవ పంచాయత్ రాజ్ మంత్రి గారు గ్రామాలలో సచివాలయాలు ఏర్పాటు చేయడాన్ని అభినందిస్తున్నాను. అందులో గ్రామ కార్యదర్శులుగా 16 వేల మందిని నియమించడం జరిగింది . ఇంకో 5 వేల గ్రామాలలో ఖాళీలను పూరించవలసి ఉంది. అయితే క్వాలిషై అయిన వాళ్ళను 15 వేల మందిని కార్య దర్శులుగా నియమించడం జరిగింది. గ్రామ కార్యదర్శులను మూడు క్యాటగిరీలుగా విభజించడం జరిగింది. నాలుగవ క్యాటగిరీగా ఎవరయితే అర్పణ లేని వారున్నారో వారిని తీసుకుని ఖాళీగా పున్న గ్రామాలలో కార్యదర్శులుగా నియమించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. వారికి రికార్డ్ అసిస్టెంటు స్కూలు యిచ్చి , మిగతా గ్రామాలకు కూడా బదిలీ చేసే విధంగా కార్యదర్శులుగా నియమించాలని ప్రభుత్వానికి సూచన చేస్తున్నాను. అలా చేయడం మూలంగా ఎడిషనల్ చార్ట్ లేకుండా ప్రతి ఒక్కరికీ ఉద్యోగం కల్పించినట్లు, ప్రతి గ్రామానికి కార్యదర్శిని నియమించినట్లు పుంటుందని సూచిస్తూ, ప్రభుత్వం దానికి సానుకూలంగా స్పందించి పరిశీలించాలని తమ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుకుంటున్నాను.

శ్రీ పోచారం శ్రీనివాస రెడ్డి :- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన దానిని నోట్ చేసుకున్నాను. విషయాలను పరిశీలించి తగు చర్యలు తీసుకుంటామని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. జయపాల్ యాదవ్ : - అధ్యక్షా, రాష్ట్రం పీఎస్ ఫెడరేషన్స్కు సంబంధించిన స్పాస్టీలను ఏర్పాటు చేయాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒక జిభిను ఇష్టుచేసింది. దాని ఫలితంగా పది వేల స్పాస్టీలు ఈ రాష్ట్రం లోని 23 జిల్లాలలో ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. 1996 సుంచి ప్రారంభమైనదానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా ఆ స్పాస్టీల సభ్యుల ఆర్థిక అభివృద్ధి కొరకు రూ. 86 కోట్లను, జి.బి. 72/99 ద్వారా విడుదల చేయడం జరిగింది. 1999-2000 సంవత్సరంలో రూ. 10 కోట్లకు గాను రూ. 2 కోట్లను రిలీఫ్ చేశారు. 2000-01 లో రూ. 15 కోట్ల విడుదల చేయాలి . అదే విధంగా దీనికి సంబంధించి పార్ట్ మెంట్లో ఒక బిల్లును ప్రవేశపెట్టడం కొరకు ఎన్సిడిసి యాక్ట్ లైఫ్ స్ట్రోక్ అనే పదాన్ని చేర్చి తేదీ 25, అగస్టు, 1995లో ఒక బిల్లును ప్రవేశ పెట్టారు. అది కూడా పెండింగులో పుంది . జిః 559 లోని యాక్ట్ ప్రకారం వేష్ట్ ల్యాండుకు జిః విడుదల చేయడం జరిగింది. అదే విధరిగా గొర్రెల కాపరుల ఫెడరేషన్ ఏర్పాటు చేయాలని 1996 సంవత్సరంలో బోర్డ్ ఆఫ్ డైరెక్టర్స్ ను నియమించడం జరిగింది.

ఉ.10.10

షైర్స్ నియమించలేదు కావున ఈ ఫెడరేషన్ ఏర్పాటు చేయడానికి బిల్లు తెచ్చినట్లయితే కేంఢ ప్రభుత్వం ద్వారా ఎక్కువ నిధులు వచ్చి ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న 10 వేల స్పాస్టీ సభ్యులకు మొత్తం గొర్రెలు కొనుగోలు చేయడానికి అవకాశం ఏర్పడుతుంది. సంచార ట్రైబల్ మాదిరిగా అడవులలో సంచారం పోతున్నారు. వారి అందరికి కూడా ఉపాధి అవకాశాలు కలిగి

ఆర్థిక ఇబ్బందులు తొలగిపోయి వారు కుటుంబాలను పోవించుకొనే విధంగా అన్ని రంగాలలో ముందుకు రావడానికి అవకశాంతంది. కాబట్టి దీనిపైన పరిశీలించి ప్రభుత్వం వీరికి సహాయం చేయవలసిందిగా తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. భూమణు: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పింది నోటు చేసుకున్నాను. సంబంధింత మంత్రిగారికి పాస్ ఆన్ చేస్తాను.

అజ్ఞల సమర్పణ

శ్రీ సున్నం రాజయ్య(భద్రాచలం): అధ్యక్షా, ట్రాన్స్‌కోర్ నాలుగు వేల మంది విలేజి ఎలక్ట్రికల్ వర్కర్సు పనిచేస్తున్నారు. వారిని పర్మిసెంటు చేయాలని కోరుతున్నాను.

(స్పీకర్కు అజ్ఞని సమర్పించారు)

ప్రభుత్వ బిల్లు

2002, ఆంధ్రప్రదేశ్ మోటారు వాహనముల పన్న విధింపు (సపరణ) బిల్లు

SRI B.V.MOHAN REDDY, MINISTER FOR TRANSPORT: Sir, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Motor Vehicles' Taxation (Amendment) Bill, 2002."

CHAIRMAN: Motion moved. The question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Motor Vehicles' Taxation (Amendment) Bill, 2002."

(Pause)

The motion was carried and the Bill was introduced.

2002 -2003 సంవత్సరమునకు వార్షిక ఆదాయ వ్యయ పట్టిక (బడ్జెటు) గ్రాంట్లు కొరకు అభ్యర్థన
 అభ్యర్థన నెం . **V (5)** - రెవెన్యూ మరియు జిల్లా పరిపాలన
 అభ్యర్థన నెం . **VI (6)** - స్టోంపులు మరియు రిజిస్ట్రేషన్
 అభ్యర్థన నెం . **XXXIV (36)** - ప్రకృతివైపరీత్యాల కారణంగా సహాయం
 అభ్యర్థన నెం . **LIII (53)** - ప్రణాళిక, సర్వేలు, గణాంకములు
 అభ్యర్థన నెం . **VII (7)** - మద్యనిషేధం, అబ్సరీ పరిపాలన
 అభ్యర్థన నెం . **XXXVII (37)** - మతసంబంధ దేవాలయముల నిర్వహణ
 అభ్యర్థన నెం . **VIII (8)** - వాణిజ్య పన్నుల నిర్వహణ

(ప్రతిపాదించబడినవి)

శ్రీ పి. అశోకగజపతిరాజు: అధ్యక్షా, అభ్యర్థన నెం .V (5) రెవెన్యూ మరియు జిల్లా పరిపాలన క్రింద రూ.290,37,38,000/ లకు మించని సొమ్మును ప్రభుత్వమునకు మంజారు చేయవలెనని ప్రతిపాదిస్తున్నాను.

శ్రీ పి.అశోకగజపతిరాజు: అధ్యక్షా, అభ్యర్థన నెం .VI (6) స్టోంపులు మరియు రిజిస్ట్రేషన్ క్రింద రూ.43,75,70,000/ లకు మించని సొమ్మును ప్రభుత్వమునకు మంజారు చేయవలెనని ప్రతిపాదిస్తున్నాను.

శ్రీ పి.అశోకగజపతిరాజు: అధ్యక్షా, అభ్యర్థన నెం .XXXVI (36) ప్రకృతివైపరీత్యాల కారణంగా సహాయం క్రింద రూ.169,93,00,000/ లకు మించని సొమ్మును ప్రభుత్వమునకు మంజారు చేయవలెనని ప్రతిపాదిస్తున్నాను.

SRI K.VIDYADHER RAO, MINISTER FOR MAJOR INDUSTRIES (ON BEHALF OF MINISTER FOR FINANCE): Sir, on behalf of Minister for Finance, Planning and Legislative Affairs, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.244,98,41,000/- under Demand No,LIII (53) - Planning, Surveys and Statistics."

SRI T.SEETHARAM, MINISTER FOR PROHIBITION AND EXCISE: Sir, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.106,33,49,000/- under Demand No.VII (7) - Excise Administration."

SRI D. SHIVARAMA RAJU, MINISTER FOR ENDOWMENTS: Sir, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.17,27,47,000/- under Demand No.,XXXVII (37) - Administration of Religious Endowments."

శ్రీ కె.విజయరామరావు: అధ్యక్షా, అభ్యర్థన నెం . VIII (8) వాణిజ్య పన్నుల నిర్వహణ క్రింద రూ.197,88,95,000/- లకు నీంచని సొమ్మును ప్రభుత్వమునకు మంజూరు చేయవలెనని ప్రతిపాదిస్తున్నాను.

CHAIRMAN: Demands moved.

ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చిన అత్యవసర ప్రజాప్రాముఖ్యం గల విషయములు

**(1) పేదకుటుంబాల వారికి బహుళ ప్రయోజనకర కుటుంబ ఆరోగ్య కార్డులను సరఫరా చేయుట
గురించి**

DR. N. JANARDHANA REDDY,

1. The State Government has formulated the State Population Policy for achieving set demographic goals. Out of the various interventions designed by the Government, there is one designed to give confidence to couples about the survival of the children. This intervention is known as AAROGYA RAKSHA Scheme and is meant to provide health insurance to the acceptors.

2. The scheme is implemented through New India Assurance company Limited and premium amount at Rs.75/- per family was paid for issue of certificates for Rs. 2 lakhs acceptors in 1999-2000. Once again in 2001-2002, Rs.,1.5 crores premium was paid to the company for issue of another 2 lakh certificates. They have been sent to the districts for onward distribution. Out of the 4 lakh certificates, 2.06 lakh certificates have been distributed.

3. The benefits available under the Aarogya Raksha scheme are as follows:

- The scheme gives health insurance cover to such acceptors of sterilization who are below poverty line and have only one or two children. The Health insurance is for the person who undergoes the sterilization and his/her one or two children only.
- The Health Insurance cover extends to "Hospitalization or in-patient care services.
- The value of health insurance cover is Rs.2000/- for each case of hospitalization and Rs.4000/- maximum per year for a continuous period of 5 years to a total value of Rs.20,000/-.
- This scheme also has Personal Accident Insurance coverage to the acceptor/children for death, grievous injury or incapacitation for an amount of Rs.10,000/-.

- The hospitalization services have to be availed by the acceptors at Private Nursing Homes. The New India Assurance Co. Ltd. and District Medical & Health Officers have identified 556 Private Nursing Homes in the 23 districts. The identified Nursing Homes directly submit their claims to the New India Assurance Co. Ltd., Secunderabad for settlement.
- The District Collectors and District Medical & Health Officers have been requested to conduct awareness campaigns for the programme by organizing meetings with Nursing Homes and the beneficiaries of the scheme.

ఁ.10.20

శ్రీ రెడ్డి సత్యనారాయణ(మాడగుల): అధ్యక్షా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేపట్టిన ఆరోగ్య రక్ఖా పథకం చాలా మంచిది. అయినపుటికే దీనికోసం ఎక్కువ ప్రచారం జరగలేదు. శాసనసభ్యులమైన మాకు కూడా ఇది క్రొత్తగా ఉంది. అందరికీ వర్తించేట్లు ఇది ఉండాలి. రెండు లక్షలమందికి మాత్రమే ప్రభుత్వం ప్రీమియం చెల్లించటం జరిగిందని చెప్పారు. దీనిపల్ల వీకర్ సెక్షన్ వారు నీరసపడే పరిస్థితి ఉన్నది. అందరకూ వర్తించేఖంగా, ప్రజలలో విరివిగా తెలిసేట్లు ఈ కార్బూకుమం తీసుకోవాలి. కేవలం 556 హోస్పిటల్స్ ద్వారా మాత్రమే ఈ సౌకర్యం పొందే అవకాశం ఇచ్చారు. మండల కేంద్రాలలో పి.పాచ.సి. సెంటర్స్ ఉన్నాయి కాబట్టి ప్రతి మండల కేంద్రంలోని పి.పాచ.సి.కి ఈ సౌకర్యం కల్పించినట్లయితే ఈ పథకంపల్ల ప్రజలకు లాభం చేకూరుతుంది తన్న ఎక్కుడ్కుడకో వెళ్లి చూపించుకోవటం ఆచరణలో సాధ్యపడదు. వీకర్ సెక్షన్కు పెద్దగా తెలియదు. ఇతర ప్రాంతాలకు వెళ్లమనటంవలన వారు ఇది ఉపయోగించుకోవటంలేదు. దీనిపై వీక్ లీ మానిటర్ చేస్తూ ఉండాలి. ప్రజలకు ఉపయోగపడే విధంగా పథకం పెట్టాలి, విరివిగా ప్రచారం చేయాలి, ఎక్కువ హోస్పిటల్స్కు వర్తింపచేయాలి. ఈ విషయాలపై ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కొండబాల కోటేశ్వరరావు(మధిర): అధ్యక్షా, మళ్ళీ పర్వన్ హెల్చ్ పెట్టటుం చాలా సంతోషకరం. ఈనాడు వైద్యం క్షాస్టలీగా మారిన విషయాన్ని మనం గమనిస్తున్నాము. నిరుపేదలు కష్టమై న పరిస్థితిని ఎదుర్కొంటున్నారు. వైద్యాన్ని అటువంటి పేదవారికి అందుబాటులోకి తీసుకురావటానికి ఈ పథకం బాగా ఉపయోగపడుతుంది. కుటుంబ నియంత్రణ ఆవరీపన్ చేపించుకున్న రెండు లక్షలమందికి ఇప్పటికే రూ.75 ప్రీమియం చెల్లించి ప్రభుత్వం మళ్ళీ పర్వన్ హెల్చ్ కార్డ్ ఇచ్చేవిధంగా చర్యలు తీసుకోవటం సంతోషకరం. సమాజంలోని పేదవారికి వైద్యం అందుబాటులోకి తెచ్చేందుకై అన్ని హోస్పిటల్స్ ఈ పథకం పరిధిలోకి వచ్చేనిధంగా, ఎక్కుడైనా వైద్య సేవలను అందుకనే విధంగా, మంచి వైద్య సేవలను అందుకనేనిధంగా, అయినటువంటి ఖర్చును ప్రీమియమ్ ద్వారా ఇస్కున్నరెన్న కంపనీలు భరించేట్లు చేయటం చాలా అవసరం. ఈ సందర్భంగా ఇటువంటి పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టిపందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ పథకం ఇంకా విరివిగా అమలుచేయాలని, దీనిని అమలుచేయాలని, ఆరోగ్యశాఖామంత్రిగారిని కోరుతూ శెలపుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. రామారావు(చీరాల): అధ్యక్షా, కుటుంబ ఆరోగ్య కార్బూలు ఒక మంచి పథకం. దారిద్య రేఖకు దిగువన ఉన్నవారు హోస్పిటల్స్లో సేవలను ఉపయోగించుకునేందుకుగాను ఐడెంటిటీ కార్డ్ ఇస్తే ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. హోస్పిటల్కు

వెళ్లినపుడు వారు ఎమ్.ఆర్.బి. అఫీసుసుండి సర్టిఫికెట్ తీసుకురమ్మంటే జాప్యం జరుగుతుంది. దీనివల్ల కొన్ని అత్యవసర పరిస్థితుల్లో ఇబ్బందపుతుంది. దారిద్ర్య రేఖకు దిగువన ఉన్న పేద కుటుంబాలవారికి రేపన్ కార్డ్ ని సిస్టమ్సు అమలుచేస్తే అది వారికి ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. కుటుంబ నియంత్రణ ఆపరేషన్ చేయించుకున్న 2 లక్షలమందికి రూ.75 ప్రీమియం ప్రభుత్వం చెల్లించటం జరిగింది. ఇది మంచి పథకం. పేద కుటుంబాలవారు ఎక్కువమందికి ఈ స్క్రీమ్ పర్టింపచేసే విధంగా ఈ స్క్రీమ్సు మార్పాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

డా. ఎన్. జనార్థనరెడ్డి: అధ్యక్షా, ఒకరు లేక ఇద్దరు పిల్లలు పుట్టగానే స్టరిలైజేషన్ చేయించుకునేందుకు ముందుకు పసుస్తు కుటుంబాలలోని పిల్లల ఆరోగ్యాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని వారిలో ఒక కాన్సిడెన్స్ కల్పించాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఆ పిల్లలయొక్క ఆరోగ్య రక్షణ కోసం ఈ ఆరోగ్య రక్ష హాల్ట్ ఇస్కూరెన్స్ సర్వీస్ ఇవ్వటం జరుగుతోంది. ఒకరు లేక ఇద్దరు పిల్లలతో స్టరిలైజేషన్కు ముందుకుపచ్చిన పేద కుటుంబాలవారందరికి ఇది పర్సన్సుంది. ఎంతమందికి ఎలిజిబులిటీ ఉంచే అంతమందికి ఈ సర్వీస్ ఇవ్వటం జరుగుతోంది. 556 హోస్పిటల్సు ఐడెంట్షై చేశాము. రెడ్డి సత్యారాయణగారు మాటల్లడుతూ దీనికి విరివిగా ప్రచారం జరగలేదని, హోస్పిటల్ ఫెసిలిటీ పొందలేకపోతున్నారని చెప్పారు. జిల్లాల్లో, మండలాల్లో దీనియొక్క ఆవశ్యకత గురించి, దీనిని వినియోగించుకునే విధానాన్నిగురించి కౌన్సిలింగ్ ఇచ్చేవిధంగా ప్రభుత్వం చర్యలు చేపడుతోంది. ఎక్కువ హోస్పిటల్ కావాలని అంటున్నారు. 800 మండలాల్లో మనం ఏర్పాటుచేసుకోవచ్చు. 800 హోస్పిటల్సు ఈ సౌకర్యం విస్తరించుకునే అవకాశం ఉన్నది. గొరవనభ్యలు సూచిస్తే ఆ హోస్పిటల్సు ఇన్కుల్చాడ్ చేయటానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. ప్రీమియం రెండు లక్షలమందికంటే ఎక్కువమందికి కట్టాలని అడిగారు. రెండు లక్షలమంది అయిన తరువాత అదనంగా ఇంకా కావాలంలే ఆ అంశాన్ని కూడా ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుంది. కొండబాల కోబేశ్వరరావుగారు మాటల్లడుతూ ఎక్కువ హోస్పిటల్ కావాలని, దీనిని విరివిగా అమలుచేయాలని అన్నారు. ఎక్కువ హోస్పిటల్లో ఈ సౌకర్యం కల్పించేందుకు ప్రభుత్వానికి అభ్యంతరం లేదు. ఎమ్.ఆర్.బి. సర్టిఫికెట్సుగురించి మాటల్డారు. వైట్ కార్డ్ ఉన్నారికి దీని అవసరం లేదు. వైట్ కార్డ్ లేనివారికి ఎమ్.ఆర్.బి. సర్టిఫికెట్ అవసరం ఉన్నది. ఎందుకంటే దారిద్ర్య రేఖకు దిగువన ఉన్నట్లు తెలియచేపే సర్టిఫికెట్ బేస్ ఏదో ఒకటి ఉండాలి. కనుకనే ఎమ్.ఆర్.బి. సర్టిఫికెట్ అడుగుతున్నాము. ఈ స్క్రీమ్ గురించి ప్రజల్లో పూర్తిగా అవగాహన తెచ్చేందుకు ప్రభుత్వం అన్ని చర్యలు తీసుకుంటుంది.

(2) చిత్తరూజిల్లా, కుప్పంలో డెమోప్రాజెక్ట్, 2కె.ఆర్. ప్రాజెక్ట్, ఎన్.జి.ఎన్.వై. ప్రత్యేక ప్రాజెక్టులలో రైతులు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యల గురించి మరియు పై మూడు ప్రాజెక్టులకై బి.హెచ్.సి. ఆగ్రో(ఇండియా) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్కు చేసిన చెల్లింపుల గురించి

శ్రీ వడ్డే శోభనాద్రిశ్వరరావుసా

చిత్తరూజిల్లాలో అనిశ్చిత పర్మాపాతం, పంటలు పండించే విస్తరం తక్కువ దామాపోలోగల వెనుకబడిన డి.పి.ఎ.పి. భల్కు, అనాప్యాస్టి పీడిత ప్రాంతాలలో మూడు దశలలో కుప్పం ప్రాజెక్టు చేపట్టడమయినది. ఈ జిల్లాలో ఎక్కువమంది సన్మకారు, పేదరైతులు ఉన్నారు. నీటివాడకం సామర్థ్యాన్ని, ఉత్సాహాలో ఉపయోగిస్తున్న ఆధునిక వ్యవసాయ సాంకేతిక నిజ్ఞానాన్ని, పథ్థతులను ప్రదర్శించడం, మార్కెటింగును మెరుగుపరచడం, విలువను పెంచడాన్ని ప్రోత్సహించమే ఈ ప్రాజెక్ట్ ఉద్దేశ్యం.

సన్నకారు, పేదలైతులు, సాంకేతిక విజ్ఞానంలో లభ్యమయ్యే మంచి విత్తనాలు, మెరుగైన పద్ధతులను ఉపయోగించటం ద్వారా అంతర్జాతీయంగా పోటీని తట్టుకోగల ఉత్సవులను ఉత్సవిచేసి తమ ఆదాయ స్థాయిలను పెంచుకునేలా చేయడమే కుప్పం ప్రాజెక్టు ముఖ్యాదేశ్యం. గణసీయమైన విజయాలను సాధించడం ద్వారా ఈ ప్రాజెక్టు ఉద్దేశాలను నెరవేర్పడమయింది.

డమో ప్రాజెక్టు:

ఇజాయిల్ వ్యవసాయ సాంకేతిక విజ్ఞాన పద్ధతులు చెప్పుకోదగినంతగా సత్కరితాలనిచ్చినపుటకీ కుప్పం పరిస్థితులకు వాటిని పరీక్షించి అవలంభించపసిన అవసరముంది. ఎందుకంటే అన్ని వ్యవసాయ ప్రాజెక్టులలో “దేశీయ విదేశీ సాంకేతిక విజ్ఞాన పద్ధతుల మధ్య తేడా”, “స్థానిక ప్రదేశాలకు అనువైన నిర్మిష్ట ప్రమాణాలు” పంచి అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకోవలసి ఉంటుంది. కాబట్టి చెల్లిగానిపటి గ్రామంలోని సుమారు 180 ఎకరాలలో (రెండు ఏకీకృత బ్లాక్లలలో) ఒక డమో ప్రాజెక్టును అమలుపరచడమయింది. ఇందుకోసం అద్దె ప్రాతిపదికపై 162 మంది రైతులనుండి మార్కెటులు భూములను సేకరించడనుయింది. ఈ భూములను అనువైన భూములుగా ఏకీకృతం చేయడనుయింది. వాట్సన ఫర్ము రీయింబర్స్‌నెంటు ప్రాతిపదికపై విస్తృత సాగునీటి వ్యాపిక సదుపాయాన్ని అభివృద్ధి పరచడమయినది. రూ.544.26 లక్షల వ్యాపిక సదుపాయాల ఖర్చులు, రూ.281.54 లక్షల టెక్నికల్ కన్సల్టేన్సీ ఫీజులు మొత్తం రూ.825.80 లక్షల పెట్టుబడి పెట్టడమయినది.

తనిఖీ, అనుకూల పరిశోధన, అనేక వినూత్తు టెక్నాలజీల క్లేశ్త ప్రదర్శనపంచి ఉద్దేశాలను ఈ డమో ప్రాజెక్టు నెరవేర్పినందున వాణిజ్య విశ్లేషణ సూచాలను ఖచ్చితమైన లక్ష్యంలోదీనికి పర్తింపచేయటానికి వీలుకాదు. క్లేశ్త సరిహద్దులను చెరిపివేసుకోవటం, భారీ యంత్రాలను వినియోగించడంలో రైతులు సమస్యలను ఎదుర్కొన్నారు. భారీ స్థాయిలో సామాజిక సంపదగా భూగర్జుజల వినియోగం వారికి అందుబాటులో లేనిదిగా కనుగొనడమయినది. మన సమాజంలో భూమి, నీరు ప్రైవేటు వనరులుగా పరిగణిస్తున్నారు. వ్యవసాయాన్ని రైతులు స్వంత ఆస్తిగా నిర్వహిస్తున్నారు. సమిష్టి శ్రేయస్తుతో కాకుండా ప్రజలు స్వప్రయోజనాలకి ఉత్సవం చూపుతున్నారు. ప్రశంసావ్రాక్తంగా ఈ ఉద్దేశాలన్నింటినీ ఈ ప్రాజెక్టు నెరవేర్పి రూ.600 లక్షల గ్రాంటును ఇప్పుడానికి జె.ఎస్.ఎ. వంటి దోసార్థాను ప్రోత్సహించింది. దీని అర్థిక స్వయంభరణ శక్తిని కనుగొనాలనే పరిశీలకుల, విశ్లేషకుల ఆసక్తి పూర్తిగా నెరవేరలేదు.

డమో ప్రాజెక్టులో భూమి యజమానులు కౌలు చెల్లింపులు, వేతన లాభాలు ద్వారా లభ్యపొందారు. అయితే వారు ప్రాజెక్టును విజయవంతం చేయడానికి తగినంత ఆసక్తి చూపలేదు. ఈ కారణాలన్నింటివల్ల సూతన టెక్నాలజీ యోగ్యతలను నిరూపించడంలో డమో ప్రాజెక్టు విజయవంతం అయినపుటకీ ఇది వాణిజ్యపరంగా విజయాన్ని సాధించడంలో సఫలం కాలేదు.

అధిక పెట్టుబడి వ్యయం, మరియు సామాజిక అంశాలవల్ల స్థానిక పరిస్థితులకు సరిపోయే విధంగా టెక్నాలజీని సవరించాలని అభిప్రాయపడడమయింది. డమోనిప్రైవేట్ ప్రాజెక్టు అమలు కాలంలో ప్రభుత్వ అధికారులు, రైతుల మధ్య నిరంతర చర్చలు జరిగాయి.

2.కె.ఆర్. ప్రాజెక్టు:

డమో ప్రాజెక్టు అనుభవాలను దృష్టిలో ఉంచుకుని మరింత వాట్సన పద్ధతిలో 2 కెన్స్ట్రీ రోండ్ (కె.ఆర్) ప్రాజెక్టును అమలుచేయడమయినది. ఈ ప్రాజెక్టులో నాలుగు మండలాల్లోని 55 గ్రామాలకు చెందిన 679 మంది రైతులు పాల్గొన్నారు. 1688 ఎకరాల విస్తరాన్ని పరీంపుచేయడాకి వ్యాపిక సదుపాయాలు, టెక్నాలజీల బదిలీకి జె.ఎస్.ఎ. ఇచ్చిన రూ.600 లక్షల పెట్టుబడి గ్రాంటుతోపాటు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రూ.1287.65 లక్షల మొత్తాన్ని ఖర్చుచేసింది.

రైతుల సూచనలను ఆధారంగా చేసుకుని 2 కె.ఆర్. ప్రాజెక్ట్ అమలును ఈక్రింది అంశాలతో సవరించడమయినది.

- 1) 20-25 ఎకరాలుగల చిన్న బ్లాక్‌లను ఎంపిక చేయడమయినది. రైతుల పొలాల సరిహద్దులను తొలగించలేదు. రైతులు తమంత తాము సాగును చేపట్టారు. ఏమే పంటలు, ఏమే రకాలు పండించాలని అనే విషయంలో రైతులు సాంతంగా నిర్ణయం తీసుకున్నారు. భారతదేశంలో ఏదేశి మార్కెట్లలో లభ్యంగా ఉండే వివిధ రకాల విషయాలలో సమాచారాన్ని అందించడానికి డి.పోచ్.సి. ప్రముఖపొత్త పహాస్తున్నది.
- 2) బోరు బాపులను కలపడం, సాగునీటి వ్యవస్థలను డిజైనుచేయడం ద్వారా నీటిని సంరక్షించడం, సమర్థవంతంగా నీటిని వినియోగించడానికి చర్యలు తీసుకోవడమయినది. దీనివలన ఒక బోరు బాపి క్రింద మరింత విస్తృతాన్ని సాగు క్రిందకు తీసుకురావడానికి వీలపుతుంది. ఫలితంగా ప్రతి రైతు ఒక క్రొత్త బోరు బాపిని వేసుకునే అవసరాన్ని తగ్గించడానికి వీలు అయినది. రైతులు అందరూ నీటిని పంచుకునే సూత్రాన్ని పాటిస్తున్నారు. ఇందువల్ల భూగర్భ జలాలను విపరీతంగా వాడుకోవడాన్ని నివారించడానికి వీలయింది.
- 3) బి.పోచ్.సి. దైనందిన ప్రాతిపదికపై రైతులకు నేరుగా శిక్షణ ఇస్తున్నది. ఈ పరస్పర చర్యలవల్ల భూమిని సిద్ధపరచడం, నీటియాజమాన్యం, విత్తనాలు చల్లడం, సాగునీరు, పంట యాజమాన్యం, పోష్ణ హర్షణ్ణటెక్నాలజీసంటి అధునాతన శాస్త్రీయ వ్యవసాయ పద్ధతులలో రైతులకు సూచనలను ఇష్టడం జరుగుతుంది. 2 కె.ఆర్. ప్రాజెక్ట్ అమలుకోసం, బి.పోచ్.సి.తో మరో అవగాహన పత్రాన్ని కుదుర్చుకోవడం జరిగింది.

సాగునీటి వ్యవస్థను ఏర్పాటుచేసుకునేట్లు చూడడానికి అదనంగా బి.పోచ్.సి. ఆగ్రో ఇండియా లిమిటెడ్ అంటే, కన్స్ట్రైన్స్ సంస్థ పంటల ఎంపికలోరైతులకు సూచనలివ్వడం, వారి ఉత్పత్తులకు మార్కెటింగ్ సౌకర్యాలను కల్పించడంతో సహ క్లేర్ కార్బూకలాపాల్లో వ్యవసాయ క్లేర్ సూచన, సేవలను అందించడంలో అండగా నిలుస్తున్నది. రైతులు తమ భూమిని తమ వద్దనే ఉంచుకుంటూ పంట ఎంపిక, సాగు విధనాలను ఎంపిక చేసుకోవడంలో స్వచ్ఛ కలిగి ఉండడమేకాకుండా ఇజ్ఞాయలీ, భారత నిపుణుల నుండి సలహాలను పొందే ప్రయోజనాన్ని కలిగి ఉంటారు. ఈ దేశీయ పరిజ్ఞానం, అనుభవజ్ఞుల సలహాల కలయిక సత్కరితాలనిచ్చి అద్భుతమయిన విజయాలను సాధించగల్చింది. నాబార్డు అధ్యయనాలను అనుసరించి ఈ విధానం స్వయంభరణమయినదిగా రూపొందడమే కాకుండా బ్యాంకులనుండి రుణాలను పొందడానికి వీలపుతుంది.

దెమో, 2 కె.ఆర్. ప్రాజెక్టుల అమలులో సమస్యలు లేపు. కేంద్రప్రభుత్వం ఈ అంశాలకు నిధులు సమకూర్చింది. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం, ఇతర ఏజెన్సీలు గ్రాంటు ప్రాతిపదికపై నిధులు సమకూర్చాయి. అందుచేత సబ్సిడీ, రుణ అంశాలతో ఆర్థికంగా స్వయంభరణ శక్తిగల ప్రాజెక్ట్ అయినందున ఈ ప్రాజెక్ట్ ను విస్తుత స్థాయిలో అమలుపరచాలని ప్రభుత్వం భావించింది.

3వ దశ - ప్రత్యేక ఎన్.జి.ఎన్.పై. ప్రాజెక్ట్:

2 కె.ఆర్. ప్రాజెక్టులో సాధించిన సంపూర్ణ విజయం ప్రత్యేక ఎన్.జి.ఎన్.పై. ప్రాజెక్ట్ క్రింద ఇజ్ఞాయలీ టెక్నాలజీతో మరో 10,000 ఎకరాలకు వర్తించే విధంగా ఒక నిర్ణయం తీసుకోవడానికి రాష్ట్ర, కేంద్రప్రభుత్వాలకు వీలుకల్పించింది. ఈ దశలో మౌలిక సదుపాయాలు, సాగునీటి అంశాల (బోరుబాపితో సహ) కోసం కావాల్ఫిన పెట్టుబడిని ఎకరానికి రూ.40,000లుగా అంచనావేయడమయినది. బోరుబాపి లేకుండా ఇందు నిమిత్తం కావాల్ఫిన పెట్టుబడిని ఎకరానికి రూ.37,000గా అంచనా

వేయడమయినది. జిల్లా గ్రామీణాభివృద్ధి ఏజన్సీ ఎస్.జి.ఎస్.వై. కార్బూకమం క్రింద ఈ వ్యయంలో 50% సబ్సిడీగా ఇస్తున్నది. ఈసబ్సిడీని కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు 75:25 నిష్పత్తిలో భరిస్తాయి. పెట్టుబడిలో మిగతా సగభాగాన్ని ఈ కార్బూ నిమిత్తం పొందిన బ్యాంకు రుణాలద్వారా లభ్యిదారునికి అందుబాటులో ఉంచడమవుతుంది.

లక్ష్మణగా పెట్టుకునన 10,000 ఎకరాలకుగాను 5173 ఎకరాలను ఇప్పటికే గుర్తించడమయినది. వీటిని 604 రైతు గ్రూపులు నిర్వహిస్తాయి.

అమలు ప్రణాళిక ప్రకారం, 7500 ఎకరాలలో సాగునీటి వ్యవస్థల ఏర్పాటు 2002 జూన్ నాటికి పూర్తికాగలదని ఆశించడమయినది. ప్రాజెక్టు అమలులోని ప్రతి దశలో అంటే రైతు గ్రూపులను గుర్తించడం, డాక్యుమెంట్లు పూర్తిచేయడం, రుణాల ఏర్పాటులో జాప్యం జరుగుతున్నది. రైతులు బ్యాంకులకు రుణావడి ఉండడం ప్రాథమిక అవరోధంగా ఉన్నది. టెక్నాలజీ యొక్క ఆర్థిక స్వయంభరణ శక్తిగురించి ప్రతిపాదనలను బ్యాంకుల ద్వారా నిర్వహించే వీలునుగురించి బ్యాంకర్లను ఒప్పించినందున ప్రస్తుత రుణాలను రీపెడ్వ్యాలు చేసిన తర్వాత సబ్సిడీ అంశాన్ని వినియోగించుకోవడానికి, ఎకరానికి రూ.40,000 చోప్పున క్రొత్తకాలిక రుణాలను మంజూరుచేయడానికి బ్యాంకర్లు అంగీకరించారు. మొదట్లో ఈ ప్రాజెక్టు క్రింద రైతులకు రుణాలను ఇవ్వడానికి బ్యాంకర్లు ఇష్టపడలేదు. అయితే ప్రభుత్వం చూపిన నిరంతర చౌరవవల్ల స్వరూజయంతి గ్రామ స్వరాజ్గార్ యోజన (ఎస్.జి.ఎస్.వై.) క్రింద రుణాలు ఇవ్వడానికి బ్యాంకర్లు ఇప్పుడు అంగీకరిస్తున్నారు. ఈ ప్రాజెక్టు అమలులో ఉన్నది. పరిపాలక ఏర్పాటును పటిష్టపరచి అమలుతీరును వేగవంతం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. జరుగుతున్న ప్రగతిని సమీక్షించడానికి ప్రతినెలా చిత్రురులో సంబంధిత బ్యాంకులతో సమావేశాలు నిర్వహించడమాత్మాత్మాత్మన్నది.

ఈ మూడు ప్రాజెక్టులలో టెక్నికల్ కన్సల్టెంట్స్ కు చేసిన చెల్లింపులతో సహ ప్రభుత్వ పెట్టుబడి వివరాలను ఈక్రింది పట్టికలో తెలియచేయడమయినది. కన్సల్టెంట్స్ ఖర్చులలో ఏడాదికి రూ.81.18 లక్షల టెక్నాలజీ ట్రాన్స్‌ఫర్ ఖర్చులు, వృత్తి నిష్పణుల ఫీజు (ఇజ్జాయిలీలు, భారతీయులు), వారి ఇతర ఖర్చులు ఇందులో చేరి ఉన్నాయి.

రూపాయలు లక్షలలో

వరుస సంఖ్య	ప్రాజెక్టు పేరు	అమలుకాలం	నీట్లుర్రం ఎకరాలలో	వ్యాచిక సదుపాయాలు	టెక్నికల్ కన్సల్టెంట్స్	మొత్తం
1.	డెమో ప్రాజెక్టు	1997 మే నుండి 2000 మే వరకు	200	544.26	281.54	825.80
2.	2.కె.ఆర్. ప్రాజెక్టు	1999 మే నుండి 2002 మే వరకు	1600	963.29*	924.36	1887.65
			1,800	1507.55	1205.90**	2713.45

* జె.ఐ.సి.ఎ. నుండి రూ.600 లక్షల సహాయం

** ఎం.ఓ.ఎమ్. ప్రకారం ఎక్సైంజ్ రేటు వ్యత్యాసం, అలస్యంగా చెల్లింపులపై వడ్డి చేరి ఉన్నాయి.

రూ.4650 లక్షల ప్రాజెక్ట్ వ్యయంతో 10,000 ఎకరాలలో చేపట్టినట్టి ప్రత్యేక ఎన్.జి.ఎన్.పై. ప్రాజెక్ట్ అమలు కోసం టెక్నికల్ కస్పలైన్స్ ఖర్చు ఏమీలేదు. ఈ మొత్తానికిగాను రూ.3150 లక్షలను బ్యాంకు రుణాలుగా సమీకరించాల్సి ఉంటుంది. మిగతా మొత్తాన్ని కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు 75:25 నిష్పత్తిలో భరిస్తాయి.

డి.10.30

** ఎన్.కిరణ్ కుమార్ రెడ్డిః స్పీకర్ సర్, ఈ ప్రాజక్షులకు సంబంధించి శాసన సభలో చర్చల కోసం రెండు సంవత్సరాల నుండి ఎదురు చూస్తున్నాము. ఇప్పటి కైనా ఈ అంశం చర్చకు రావడం చాలా సంతోషం. డ్రిప్ ఇరిగేప్పకు గాని ప్రైంక్లర్ ద్వారా చేసే ఇరిగేప్పకు గాని మేము కాని మా కాంగ్రెస్ పార్టీ కాని వ్యతిరేకులం కాదని మొట్టమొదట నేను చెప్పదలచుకున్నాము. మేము ఈ డెమో ప్రాజక్షు, 2కె.ఆర్. ప్రాజక్షు మరియు ఎన్.జి.ఎన్.పై. ప్రత్యేక ప్రాజక్షుల ద్వారా జరిగిన దానిని రాజకీయం చేయాలని అనుకోవడం లేదని కూడా ముందే చెబుతున్నాము. మేము చెప్పే ప్రతి విషయాన్ని కూడా డాక్యుమెంటర్ ప్రాఫీల్స్ చెబుతున్నామని సప్పం చేస్తున్నాము. డెమో ప్రాజక్షు క్రింద 200 ఎకరాలు, 2కె.ఆర్. ప్రాజక్షు క్రింద 1600 ఎకరాలు, ఎన్.జి.ఎన్.పై. ప్రత్యేక ప్రాజక్షు క్రింద 10,000 ఎకరాలు చేపట్టడం జరిగిందని, ఈ మూడు ప్రాజక్షులకు వేటికే వేర్చేరునియమ నిబంధనలున్నాయని ఇంప్లిమెంటేషన్ పద్ధతులు కూడా వేటికే వేరువేరుగా ఉన్నాయని మంత్రి గారు తమ ప్రకటనలో తెలియజేయడం జరిగింది. ముందుగా డెమో ప్రాజెక్ట్ గురించి మాట్లాడతాను. ఈ ప్రాజెక్ట్ క్రింద టీక్స్ చేసిన 200 ఎకరాల విషయానికి వస్తే,

డి 10.40

దీంటో 182 ఎకరాలను కల్పించేప్పకోకి లిసుకుంటే, మూడు సంవత్సరాలకు ఎకరాకు సుమారుగా అయిన ఖర్చు రూ. 5.30లక్షలు . 24.9.97 నాడు ముఖ్యమంత్రిగారు, మిగతా మంత్రులు దీన్ని ఓపెన్ చేశారు. ఆ సందర్భంగా ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక స్పీటమెంటు చేశారు. అదేమంటే, ప్రతి ఎకరానికి సంవత్సరానికి రూ.40వేల నుంచి రూ. 50వేల వరకు డబ్బు మీకు వస్తుంది, మీరంతా ఎ.సి. కార్లో తిరగమ్మ, ఎ.సి. ఇళ్ల కట్టుకుని బాగా సంతోషంగా పుండవచ్చని ఆనాడు ముఖ్యమంత్రిగారు రైతులనుద్దేశించి మాట్లాడుతూ చెప్పడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారి మీద నమ్రకంపై 162 నుంది రైతులు 200 ఎకరాలను లీజ్పైన గపర్చమెంటుకు ఇవ్వడం జరిగింది. మేము రైతుల దగ్గర స్టేట్మెంటును తీసుకున్నాం, వీడియోగ్రాఫ్ కూడా తీశాం . మొట్టమొదటటి సంవత్సరం ఎకరానికి ఏమీ డబ్బు ఇప్పటిను. రెండవ సంవత్సరంలో డైల్యూండ్కు సంబంధించి ఎకరానికి సంవత్సరానికి రూ. 3వేల చొప్పున 170 ఎకరాలకు, పెట్ల్యాండ్కు రూ. 8వేలు ఇచ్చారు. మూడవ సంవత్సరంలో అందరికీ రూ. 10వేలు ఇచ్చారు. నాలుగవ సంవత్సరంలో బిహాచేసి ఆగ్రో ఇండియా కంపెనీ ప్రైవేటు లిమిటెడ్ వారు దాన్ని లీజుకు లిసుకుని ఒక్కొక్క ఎకరాకు రూ. 11వేలు ఇచ్చారు. అయిదవ సంవత్సరంలో ఆ రూ.11వేలు కూడా ఇప్పటిను, ఆరు నెలలు నుంచీ ఏమీ ఇప్పటిను. కనీసం రూ. 6వేలైనా ఇప్పటిను వుంది. అయిదు సంవత్సరాల కాలంలో సంబంధిత రైతులకు వచ్చిందేమంటే డైల్యూండు పుండే వాళ్లకు ఎకరానికి రూ. 35,000, పెట్ల్యాండ్ వాళ్లకు రూ. 40,000 వచ్చింది. ప్రభుత్వమేమో ఎకరానికి రూ. 5.30 లక్షలు ఖర్చు పెట్టింది. దీనికి సంబంధించి మొదటి క్వాశ్వర్ ఏమంటే, ప్రభుత్వానికైమైనా ఈ కంపెనీ వాళ్ల డబ్బులు చెల్లించారా? మీకైమైనా డబ్బు వచ్చిందా ఈ ప్రాజక్షు నుంచి? ప్రతి క్రావ్కు రూ. 20వేలు, 30వేలు ఖచ్చితంగా వచ్చిందనని చెబుతున్నారు. అయితే ఈ డబ్బు రైతుకు పోకుండా ప్రభుత్వానికి వచ్చిందేమో చెబితే బాగుంటుంది. ఎంత డబ్బు వచ్చింది? అది ఎవరికి పోయింది? దయచేసి మంత్రిగారు చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

** As asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

100 హాచ్‌పి 6400 జాన్డీర్ మిషన్‌ను, దానితో బాటు మిగతా మిషనరీని కొన్నారు. మొత్తం రూ. 1.80కోట్లు డెమో ప్రాజెక్టులో ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. ఈవిధంగా ఖర్చు చేసినపుడు ఈ మిషనరీ అంతా కూడా ఎవరి పేరు మీద రిజిస్టర్ అయింది? నాకు పున్న ఇస్పర్ఫేషన్ ప్రకారం అయిదు సంవత్సరాలైనా ఆ మిషనరీ ఎవరి పేరు మీద కూడా రిజిస్టర్ కాలేదు. అయితే బిహాచీసి కంపెనీ వాళ్ల ఇన్కమ్ ట్యూక్ రిటర్న్స్ పైల్ చేసినపుడు అందులో 1997–98కు సంబంధించి రూ. 33,70,360 లకు లీజు క్రింద ఆ మిషనరీని గపర్చుమెంటుకు ఇచ్చారని, 1998–99 లో రూ. 52,721,481 ల కు, 1999–2000 సంవత్సరంలో రూ. 53,41,614 లకు అంటే మూడు సంవత్సరాలకు రూ. 1,39,85,457లకు లీజు అండ్ రెంటల్ క్రింద గపర్చుమెంటుకు ఇచ్చినట్లు ఇన్కమ్ ట్యూక్ రిటర్న్స్ పైల్ చేయడం జరిగింది. ఇది ప్రభుత్వం ఇస్పెస్ట్ చేసిన డబ్బు అయితే లీజు ఎందుకు సే చేశారు? పిఎసి కమిటీకి ఒక బుక్ కూడా సబ్మీట్ చేయడం జరిగింది. పిఎసి కమిటీకి ప్రాజెక్టు అఫీసర్ కూడా చాలా క్లియర్గా చెప్పడం జరిగింది. ఎవరైతే ఫార్మర్స్ పున్నార్ వాళ్లంతా కూడా వారంతటా వారే రూ. 1,52,26,000లు ఈ ప్రాజెక్టుకు కంట్రైబ్యూట్ చేశారని పిఎసి మినిట్స్‌లో, బుక్‌లో పుంది. మిషనస్టర్గారు స్టేట్మెంటులో మాత్రం అది ఈ ప్రాజెక్టు సుంచి రీజనరేట్ చేశామని చెబుతున్నారు. ఏది వాస్తవం? ఇది ఫష్ట్ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించినది.

ఈ రెండవది 2 కెఅర్ ప్రాజెక్టు. ఫష్ట్ ప్రాజెక్టులో తమ భూములను లీజుకు ఇచ్చి, వాళ్ల సొంత భూముల్లోనే లేబర్గా పని చేసి పరిస్థితి ఏర్పడింది. వాళ్ల భూముల బౌండరీన్ అన్ని కూడా పైవపువ్ అయ్యాయి, వారి భూములు ఎక్కడ పున్నాయా తెలియడం లేదు. 2కెఅర్ ప్రాజెక్టులో గపర్చుమెంటు వాల్లు 1600 ఎకరాలు తీసుకున్నారు. దీంట్లో ఉచితంగా Drip & sprinkler ఇచ్చారు, చాలా సంతోషం, ఆవిధంగా ఇస్తే మాకెటువంటి అభ్యంతరం లేదు. మీరు డైరెక్టుగా ఇచ్చారు కాబట్టి సంతోషం . ఈ 1600 ఎకరాలకు సంబంధించి టోటల్ ప్రాజెక్టు కాస్ట్ రూ. 18,8,29,000లు అయిందని మినిషనస్టర్గారు స్టేట్మెంటు ఇచ్చారు. దీంట్లో రూ. 8.45కోట్లు కస్టలైప్స్ ఫీజు క్రింద ఇప్పడం జరిగింది. దీంట్లో కూడా కాంట్రాడిషన్ పుంది. పిఎసికి ఇచ్చిన బుక్‌లో రూ. 8.45కోట్లు 2కెఅర్ ప్రాజెక్టుకు ఇచ్చామని చెప్పారు. డిపిఎసి ప్రాజెక్టుకు సంబంధించిన బుక్‌లో ఈ డబ్బును ఎన్జివెన్షన్ ప్రాజెక్టుకు ఇచ్చామని చెప్పారు. ఇందులో ఏది వాస్తవమో చెప్పవలసిందిగా మరణిగారిని కోరుతున్నాము. ఇంత డబ్బును కస్టలైప్స్ ఫీజు క్రింద ఇప్పవలసిన అవసరం ఏమి వచ్చింది? ముఖ్యమంత్రి గారి నియోజకవర్గం లో ఈ 2కెఅర్, 3కెఅర్ ప్రాజెక్టుల ఇంప్లిమెంటేషన్ విషయంలో విపరీతమైన ప్రాబ్లమ్స్ ఫేస్ చేశారు రైతులు. ఉండాహారణకు కొంత మంది పేర్లు చెప్పమంటే చెబుతాము, లేకపోతే జనరల్ చెప్పమంటే చెబుతాము. కె.శంకర్ రెడ్డి నుంచి డెమో ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి 15 ఎకరాలు తీసుకున్నారు. ఆయనకు డబ్బులు ఇవ్వలేదు. 2కెఅర్ ప్రాజెక్టులో నాకు మెటీరియల్ ఇస్తామన్నారు కాని ఇవ్వలేదని ఆయన చెప్పారు. మల్లి పైసర్గా ఏమి చేశారంటే ఈ బిహాచీసి కంపెనీ వాళ్ల లీజుకు తీసుకుని రూ. 11వేలు మొదటి సంవత్సరం పే చేశారు, సెకండ్ ఇయర్లో మాత్రం రూ. 8వేలు ఇచ్చారు. పైప్‌లైన్ చేశారు గాని, Drip ఇవ్వలేదు. శాంతిపూర్ మండలంలోని బోయనపల్లికి గ్రామానికి చెందిన నాగరాజుల నాయుడు నుంచి 12ఎకరాలు తీసుకుని బోర్లు వేయడం జరిగింది. మొత్తం లైన్ ఇచ్చారు, మీటర్ ఇచ్చారు, కాని అవసరమైన మెటీరియల్, ఫిల్టర్స్, పైప్‌లైన్ ఇవ్వడం లేదు. ఈ 2కెఅర్ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించిన రిపోర్టు శాస్ట్రిఫీల్ కూడా పుంది. మూడువ వ్యక్తి సి. సత్యనారాయణ రెడ్డి, ఈయన మా డిసిసి మెంబర్, కాలేజీ అడ్యయిజర్ కమిటీలో మరియు హస్పిటల్ అడ్యయిజర్ కమిటీలో మెంబర్ గా పుంది. ఈయనకు సంబంధించిన టోటల్ 16 ఎకరాలను సర్వే చేశారు. మెటీరియల్ ఇస్తామన్నారు, బోర్ బెస్టింగ్ చేశారు, అన్ని అయిన తర్వాత స్టోప్ చేశారు. ఎందుకు స్టోప్ చేశారని ప్రాజెక్టు అఫీసర్ను అడిగితే, టార్డెట్ గ్రూప్ ఎవరైతే ఎస్.సి, ఎస్.టి. లకు ఇవ్వలేదు, వాళ్లకు ఇప్పవలసిన అవసరం పుంది, అందుకే స్టోప్ చేశామన్నారు. సరే మంచి ఉద్దేశ్యమే ఉండుకున్నాం . An amount of Rs.75 crores has been spent and another Rs.200 crores is coming into it. అదే విధంగా ఎక్కు మండల్ ట్రైడెంట్ జి.శ్రీనివాసులకు 31.6 ఎకరాలుందని , దీని వ్యాల్యూ సుమారుగా రూ. 12,13 లక్షలుంటుంది, దాన్ని పూర్తి సర్వే చేయలేదు. అసలు అతనికి పుస్త భూమి 20 ఎకరాలు, వారు తీసుకున్నది అయిదారు ఎకరాలు, ఆయనకు ఇచ్చిన మెటీరియల్సు ఒక రూములో వేసుకున్నారు.

శ్రీనివాసులు మేన మామకు కాఫీ ఎస్టోట్కు ఇచ్చారు, కాఫీ ఎస్టోట్కు ఇవ్వకూడదని గైడ్లైన్స్‌లో పుంది. ఈ ప్రాజెక్ట్‌లో రైతులు విపరీతమైన సమస్యలను ఎదుర్కొన్నారు. ఏ రైతులకు సంబంధించి బోర్లు త్రవ్యి మొత్తం లైన్ పేశారా వారందరికి ఇవ్వవలసిన అవసరం పుంది .

ఉ. 10.50

3 కెఱ్ కి వచ్చే సరికి ఇది టోటల్గా సిహరేట్ ప్రాజెక్ట్. ఈ ప్రాజెక్ట్ ఏమంటే 10 వేల ఎకరాలకు Material ఇస్తామని ఒక్క రైతు నుండి తీసుకున్నారు. ప్రతి రైతు 15 ఎకరాల ఇచ్చారు. 15 ఎకరాలకు కేవలం 10 ఎకరాలకు మాత్రమే మెటీరియల్ వేసి, 15 ఎకరాలకు బిల్లు చేసుకుంటున్నారు. మరొక రైతు 6 ఎకరాలు ఇస్తే, 4 ఎకరాలకు వేస్తున్నారు. బి.పాచ.సి కంపెనీ ఇచ్చిన ఎస్టోట్, బ్యాంక్ ఎస్టోట్ అన్ని ఇచ్చి, ఇచ్చిన తరువాత రైతుని నోసం చేసే ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. దీనిని కర్డ్ చెయ్యవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ పోర్చున్కి 50 శాతం బ్యాంక్ లోన్ ఉంది. 10 ఎకరాలు ఇస్తే, 10 ఎకరాలకు మెటీరియల్ ఇష్టవేదు. పిటిషన్ ఉన్నాయి. నేమ్స్ ఉన్నాయి. బ్యాంక్ స్టోమెంట్ ఉంది. ఎంత ఇచ్చారనేది ఉంది. ఈ మూడు ప్రాజెక్ట్‌కి వస్తే, టోటల్ పొమెంట్ బి.పాచ.సి, ఆగ్రో ఇండియా ప్రైవెట్ లిమిటెడ్ కస్టిషన్ క్రింద రు. 10 కోట్ల 88 లక్షల 54 వేలు లోన్ అండ్ రెంటాల్ని క్రింద రు. 1 కోటి 34 లక్షల 85 వేల 457 అంటే టోటల్గా రు. 12 కోట్ల 28 లక్షల 39 వేల 457 వారికి ఇచ్చారు. ప్రభుత్వం ఇంత పెద్ద ఎత్తున రీసిర్పు ప్రాజెక్ట్ చేసుకునేటప్పుడు గుర్తుమెంట్కి కానీ ముఖ్యమంత్రిగారికి కానీ చెక్ ఉండి ఉండాలి. అగ్రికల్చర్ డిపార్ట్మెంట్ వారి పైన కాస్పిడెన్స్ లేదు. మరచిపోయారు. పోర్ట్‌కల్చర్ వారిని మరచిపోయారు. వారి మీద కాస్పిడెన్స్ లేదు. పైంట్స్‌లను మరచిపోయారు. ఇక్కెంట్ లేదు. బి.పాచ.సి ఆగ్రో ఇండియా ప్రైవెట్ లిమిటెడ్ మీద సమ్మకం ఉంది. రు. 9 కోట్ల 63 లక్షల 77 వేలు డెమో ప్రాజెక్ట్ ఇచ్చేటప్పటికి, ఈ కంపెనీ పీర్ క్యాపిటల్ రు. 200 మాత్రమే. 10 పేర్స్. 10_०10, ప్రభాకర రావుకి, 10_०10 రమేష్‌కు ఉంది. మొత్తం రు. 200. ఒక్క ఎకరం కూడా డెమో ప్రాజెక్ట్ చెయ్యకముందే, ఏ మాత్రం అనుభవం లేని కంపెనీకి ప్రాజెక్ట్ రు. 10 కోట్లది ఇచ్చారంటే, ఎందుకు ఇచ్చారని సేను ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఆ కంపెనీ టోటల్ మొమొరాండం అఫ్ అసోసియేషన్ వారి పైనాన్నియల్ ఎకొంట్.....

కైర్క్ష్ణిః స్థిర్ కంక్రూడ్.

శ్రీ ఎన్. కిరణ్ కుమార్ రెడ్డిః ఇప్పుడు కంపెనీ సర్కిష్ట కాపీస్, రిజిస్ట్రార్ ఆఫ్ కంపెనీస్ వద్ద ఉన్న వాటి నుంచి కోట్ చేస్తున్నాను. It was stated that the Government of Andhra Pradesh was ready to give 10,000 acres for this project in Kuppam region. డెమో ప్రాజెక్ట్ మొమొరాండం అఫ్ అండర్స్ప్రాండింగ్ ఎంటర్ అయింది 13.5.97న. అయితే డెమో ప్రాజెక్ట్ మొదలైన నెలకో, రెండు నెలలకో 10 వేల ఎకరాలు గుర్తుమెంట్ ఇస్తుందని వారి ఫస్ట్ సంటెన్స్‌లో ఉందంటే, ముందే ఆ రకంగా ఇస్తామని గుర్తుమెంట్ కమిట్ అయిందా?

(అధికార పక్షం నుండి అంతరాయం)

తమాప్సా ఏమంటే అఫీసర్స్‌ను ఇజ్జాయిల్కు పంపారు. టెక్నాలజీ అంటూ అడ్వర్ట్యూజ్మెంట్స్ ఇచ్చారు. బుక్స్ వేసుకున్నారు. ఇజ్జాయిల్ నుండి వారి పైన ప్రైవెట్ పస్తే, మీకూ, మాకూ సంబంధాలున్నాయి, ఇజ్జాయిల్ కంపెనీనే మా వద్ద పని చేస్తోందని చెప్పారు. ఈ బి.పాచ.సి ఆగ్రో ప్రైవెట్ లిమిటెడ్ కంపెనీ ఇజ్జాయిల్ దేశానిదేనా? కానే కాదు. మారిషన్ కంపెనీతో ఎంటర్

అయ్యరు. టెక్నోలజీ ట్రాన్స్‌ఫర్ కోసం వెళ్లారు. దాని కంటే పెద్ద విచిత్రం ఏమంటే క్యాబినెట్ మీటింగ్‌లో 1995లో ఈ కంపెనీకి కాంట్రాక్ట్ అవ్వార్డ్ చేశారు. ఇది చెయ్యాలని చెప్పడం జరిగింది. పత్రికలో మంత్రి జనార్థన రెడ్డిగారి స్టేట్‌మెంట్ వచ్చింది.

ఛైర్స్‌స్ కంటూడ్ చెయ్యండి. చేస్తున్నారా?

శ్రీ ఎస్. కిరణ్‌కుమార్ రెడ్డి: రెండు నినిష్టాలు. ఉమారెడ్డి పెంకటేశ్వర్రు గారు స్టోక్స్‌మెన్, ఎం.పి వారి ప్రకటన వచ్చింది. డి.అర్. చౌదరి గారు బుక్ రాశారు. దానిలో ఉంది. క్యాబినెట్‌లో 1995లో అవ్వార్డ్ చేస్తే, కంపెనీ ఇన్‌కార్బోరేట్ అయింది 15.7.96న. అంటే ఒక సంవత్సరం తరువాత రిజిస్టర్ అయింది. ఇదెంత విచిత్రమా ఆలోచించాలి. మంత్రిగారిని నేను అడిగిన ప్రశ్నలకు సూటిగా సమాధానాలు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వడ్డే శోభనాద్రిశ్వర రాపు: అధ్యక్షా, మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియపరుస్తున్నాను. ఆ ప్రాంతం చాలా వెనుకబడిన ప్రాంతం.

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

మీరు చెప్పింది నేను విన్నాను కదా? మీకు నినే ఓపిక లేకపోతే ఎట్లా? అడిగిన ప్రతి దానికి నేను చెబుతాను. కొంత ఓపిక పట్టండి.

అక్కడ అతి తక్కువ రైన్‌ఫాల్క్షన్ ఏరియా ఉంది. టోటల్ ఎక్స్‌టెంట్ ఆఫ్ ల్యాండ్ చూస్తే, త్రాప్ ఏరియా చాలా తక్కువ. ఆ ప్రాంతంలో ఇల్లిటర్సీ, అగ్రికల్చర్గా వెనుకబాటుతనం ఉన్నందున ఆ పరిస్థితులలో అక్కడ వ్యవసాయాన్ని వేగంగా అభివృద్ధి చెయ్యాలంటే, అక్కడ రైతులు నీటిని పొదుపుగా వాడుకునేట్లు, ఎక్కువ విలువ గల పంటలను అటువంటి పరిస్థితులలోకూడా పండించవచ్చు అనే విషయాన్ని రైతులకు తెలియపరచాలనే ఉద్దేశంతో డెమో ప్రాజెక్ట్ పెట్టాము. ఎప్పుడుయినా కొత్తగా ఒక ప్రయత్నం చేస్తే, ఎకనమిక్స్ ఎప్పుడూ కూడా వర్గులు కరెక్ట్‌గా కావు. కొన్ని కొన్ని విషయాలు తెలుసుకోడానికి రిసెర్చ్ ప్రాజెక్ట్ టేక్స్ చెయ్యడం జరుగుతుంది. చాలా డబ్బు ఖర్చు చేస్తారు. దాని వల్ల ఫలితాలు కొన్ని సందర్భాలలో రావచ్చు, రాకపోవచ్చు. కొన్ని సార్లు కొంత కాలం తరువాత రావచ్చు. బి.పాచ్.సి కంపెనీ ఇజ్జాయిల్‌లో కంపెనీ అప్పటికే ఫ్రెంచ్, స్పీంక్లర్స్ వంటి వాటిలో అనుభవం తెచ్చుకుంది. ఇజ్జాయిల్‌లో చాలా తక్కువ పంట వీస్తేర్లం ఉంటుంది.

₹ 11.00

ఎడారిలో ఉంది కదా. Every drop of water మెజర్ చేస్తారు. అలాగే మొక్కలకు ఏ దశలో ఏ మొక్కకు ఎంత వాటాన్ ఇవ్వాలి అన్నది కూడా మెజర్ చేసి కంప్యూటర్ ద్వారా ఆ రకంగా రెగ్యలేట్ చేసుకుంటూ వాడుతుంటారు. అలాగే ఇజ్జాయిల్ భూభాగం సుంచి ప్రవహించే వాటర్ మొత్తం కూడా ఒక కమ్యూనిటీ ఎసెట్‌గా తీసుకుని వాడుతుంటారు. అలాగే ప్రపంచంలో బాగా యంత్రాలను తయారు చేసే మూడు కంపెనీలలో బిపాచ్‌సి కంపెనీ ఒకటి. అలాగే ఒక ఎస్టాబిల్ష్ ట్రాక్ రికార్డు ఉన్న కంపెనీ.

అంతకు ముందు మనం ఇక్కడ నుంచి ఆ దేశం పంపించడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ కుప్పం ప్రాంతాన్ని అభివృద్ధి చేసే దానికి రోల్ మోడల్గా ఇతర చోట్ల చూపించాలనే ఉద్దేశ్యంతో అప్పుడు ఎక్స్‌పీరియన్స్ కోసం మన ప్రభుత్వ అధికారులను, శాస్త్రవేత్తలను పంపించడం జరిగింది. వారు అక్కడ చూసి వచ్చారు. తరువాత బిహాచేసి కంపెనీ ఇక్కడకు వచ్చింది. చూసి వచ్చిన తరువాత, వారు ఇక్కడకు వచ్చిన తరువాత వారు ఒక ప్రతిపాదన ఇచ్చారు. ఆ పరిస్థితులలో ముందు ఒక డెమో ప్రాజెక్టుగా తీసుకోవడం జరిగింది. అట్లా తీసుకున్నప్పుడు మొదటిసారిగా అక్కడ గట్లు తీసినేసి అలాగే మెపిసరీ ద్వారా ఇజాయల్లో బాగా లోతుగా మట్టి కదిలిస్తారు. అందుపల్లి తక్కువ రెయిన్ఫార్మ ఉన్న ప్రాంతాలలో పడిన పర్వాన్ని భూమిలోకి బాగా అబ్బార్పు చేసుకోవడానికి బాగా ఉపయోగపడుతుంది. మొక్కల వేళ్లు బాగా లోపలకు వెళ్లడం వల్ల ప్రాడక్టివిటీ బాగా ఇంప్రావ్ కావడం, హాయ్స్ ఈల్ రావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అలాగే ఇక్కడ కూడా అంతకు ముందు ఆ భూమి డెమో ప్రాజెక్టులో పెట్టిన భూమి. అది సాకును షిర్టిలిటీ ఉన్న సాయిల్ కాదు. అందులో కొంతమందికి సూతులు ఉన్నాయి. కొంతమంది ప్యాపీ కల్పివేషన్ కొన్ని ఏరియాస్లో చేస్తున్నారు. కొంత భాగం ట్రై ల్యాండ్గా రెయిన్ఫార్మగా ఉంది. సాయిల్ షిర్టిలిటీ కూడా ఆ పరిస్థితులలో పూర్ణగా ఉంది. ఆ సాయిల్సు బాగా లోతుగా పగలగొట్టడం కోసం 100 అశ్వశక్తి కలిగిన జాన్డీన్ అనే ట్రాక్టర్ని అలాగే దుక్కి దున్నడం, మట్టిని లెవల్ చేయడం, బోదెలు చేయడం నీటి అన్నిటికి కూడా హాపీ ఎర్కు ముఖింగ్ ఎక్స్ప్రెస్‌మెంట్ ను అలాగే మెపిసరీని తీసుకురావడం జరిగింది. తీసుకు వచ్చి అక్కడ ఆ కార్బోక్మం చేస్తున్నారు. గౌరవ సభ్యులు కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి గారు చెప్పినట్లు ఆ విధంగా జరగలేదు.

మొట్టమొదట 6 నెలలు ల్యాండ్ ప్రివేషన్ చేయడానికి పట్టింది. ఆ తరువాత బోర్ ఉంటే బోర్ ఉన్న వారికి వారే చెప్పారు. ఫస్ట్ ఇయర్లో రు.8,000 లు ఇప్పడం జరిగింది. ఫస్ట్ 6 నెలలకు ఇప్పలేదు. అలాగే ట్రై ల్యాండ్ గా, కేవలం రెయిన్ఫార్మ గా ఉన్న భూమికి రు. 3000 లు ఇప్పడం జరిగింది. సెకండ్ ఇయర్లో రు.10 వేలు ఇచ్చారు. అలాగే మూడవ సంవత్సరంలో రు.5000 లు ఇప్పడం జరిగింది. అంటే అప్పటికే మూడు సంవత్సరాల ఆరు నెలలు మిగిలింది. ఆ విధంగా రు.5000 లు ఇప్పడం జరిగింది. ఆ తరువాత ఈ భూమిని రు.11,000 ల చొప్పున ఇప్పడం జరుగుతేంది. దానిలో మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేసేది డెమో ప్రాజెక్టులో రు.40 లక్షలు రైతుకు ఇప్పుడు చెప్పిన పద్ధతులలో ఇప్పడం జరిగింది. In addition to that ఆ రైతులే ఆ భూమిలో వారు చాలా మంది పని చేస్తూ వచ్చారు. ఆ రూపంగా రు.70 లక్షలు వారికి అందజేయడం జరిగింది. రు.1.10 కోట్లు వారికి ముట్టింది. మిగిలిన ఎమోంట్ మిసిలేనియన్ ఫ్స్ట్పుట్ట్. డీజిల్, ఎరువులు, క్రీమిసంహారక మందులు మీద పెట్టడం జరిగింది. ఈ అనుభవం మొట్టమొదట ఎప్పుడైతే ఆ గట్లు తీసి కల్పివేషన్ ఈ రకంగా జరిగిందో దానికన్నా ఎవరి గట్లు వారు అలాగే ఉంచి అలాగే ఆ ప్రాంతంలో ఎక్కువగా ఉన్న బోర్ నుంచి నీటిని పొదుపుగా వాడడం వల్ల ఎక్కువ ఫలితాలు తీయడానికి 2 కె అర్ ప్రాజెక్టు తీసుకోవడం జరిగింది. దానిలో దాదాపుగా 2 కె అర్ ప్రాజెక్టులో 1686 ఎకరాలలో 679 మంది రైతుల భూములను చేయడం జరిగింది. దాదాపుగా దానిలో చాలా మంచి ఫలితాలు వచ్చాయి. రైతులు కూడా ఉత్సవంగా ముందుకు వచ్చారు. ఎవరి గట్లు వారికి ఉన్నాయి. ఒక రైతు చేలో ఉన్నటువంటి బోర్ నుంచి వచ్చే వాటర్ ఆ పక్క రైతుకు ఇచ్చారు. మూట్లుయల్ అండర్స్ప్రాండింగ్లో కొంత ఎమోంట్ తీసుకుని వారికి ఇప్పడం జరిగింది. అలా చేసి పంటలు పండించడం వల్ల చాలా చక్కని ఫలితాలు 2 కె అర్ ప్రాజెక్టులో వచ్చాయి. అంతకు ముందు ఒక బోర్వెల్ క్రింద కమాండింగ్ ఏరియా 3.33 ఎకరాలు ఉంటే అదే బోర్ క్రింద ఇప్పుడు 4.85 ఎకరాలకు నీరు అందించగలుగుతున్నాము. అలాగే క్రావ్ ఇంబెన్సిలీ ఒక సంవత్సరం ముందు నుంచి చేస్తున్న దానికి డబుల్ అయింది. 100 నుంచి 193 శాతానికి పెరిగింది. అలాగే 6 నెలల నుంచి ఒక సంవత్సరం వెనుకకు అయితే 122 శాతం పెరిగింది. అలాగే మొత్తం అన్నిటికి కలిపి చూసుకుంటే 150 శాతం పెరిగింది. దీని వల్ల మీరు అది గమనిస్తే ఒక బోర్వెల్ క్రింద 2 కె అర్ ప్రాజెక్టు క్రింద సగటున రు.1,51,739 లు ఒక్క దానికి రైతుకు ఆదాయం వచ్చింది. అంతకు ముందు రు.44032 లు వచ్చింది. అంటే దాదాపు రు.1 లక్ష, 7007 లు గ్రాస్ రిట్టర్ పెరిగింది. నెట్ రిట్టర్ చూసుకుంటే నికర ఆదాయం ఒక బోర్ క్రింద రు.10,083 ల నుంచి రు.62,326 లు పెరిగింది. నికర ఆదాయం రు.52,243 లు 2 కె అర్ ప్రాజెక్టు క్రింద పెరిగింది. అంటే అంతకు ముందు కన్నా ఈ ప్రాజెక్టులో భాగస్వామ్యం

అయిన తరువాత 5 రెట్లు నికర ఆదాయం పెరిగింది. దానిలో ఎంప్లాయ్‌మెంట్‌ని చూసుకుంటే అంతకు ముందు 491 రోజులు ఎంప్లాయ్‌మెంట్ ఉంటే అది ఇప్పుడు 964 రోజులు అంటే ఉపాధి అవకాశాలు రెట్టింపు అయ్యాయి. అలాగే భూమి విలువ అంతకు ముందు రు.33576 లు ఉంటే ఇరిగేటెడ్ ల్యాండ్ అది ఇప్పుడు రు.71,701 లుగా విలువ పెరిగింది. అంతకు ముందు ఆ ప్రాంతంలో రైతులకు సగటున రు.55,122 బ్యాంకులలో అప్పు ఉంటే ఇవ్వాళ అది రు.29459 లకు తగ్గింది. అంటే రైతు ఆర్థిక స్తోమత నికర ఆదాయం పెరిగి దాదాపు రు.26623 లు 2 కె.ఆర్ ప్రాజెక్టులో బ్యాంకులకు చెల్లించారు. అలాగే రైతు తన దైనందిన జీవితంలో తాను ఖర్చు పెట్టగలిగింది ఖచ్చితంగా పెరిగింది. కష్టంపై ఏదైతే ఉన్నదో అంతకు ముందు సంవత్సరానికి రు.16839 లు ఉంటే అది రు.21,158 లకు పెరిగింది. అంటే ప్రతి సంవత్సరం దాదాపు రు.4419 లు అదనంగా ఖర్చు పెట్టగలిగే స్థితికి వచ్చారు. వారి పిల్లల చదువు మీద అంతకు ముందు రు.1517 లు ఖర్చు పెడితే ఈరోజున రు.2608లు ఖర్చు పెట్టగలిగే స్థాయికి అతను పెరిగాడు.

(అంతరాయం)

మీరు చెప్పింది నేను విన్నాను. మీరు కూడా నేను చెప్పేది వినాలి. ఇది ఆహామాఫీగా చెప్పడం కాదు. డెమో ప్రాజెక్టు అలాగ్ 2 కె.ఆర్ ప్రాజెక్టు లో మొత్తం 162, 678 మంది రైతులు ఉంటే వారిలో 10 శాతం మంది రైతులను కలుసుకుని వారు చెప్పిన సమాచారం విశ్లేషించి తయారు చేసిన నిపుణుల నివేదిక ఇది. అంతకు ముందు ఆ ప్రాంతంలో జెర్బున్, బీబీకార్బు కాని పాపేకార్బు కాని వాటర్మిలన్, కాప్సికమ్, పొటాటో, టమాటో, చిల్స్, అనియన్ ఇటువంటి పంటలు పండించే అలవాటు అక్కడ లేదు. ఈరోజు ఎక్స్‌పోర్ట్ కావలిటీ తయారపుతున్నాయి. రు.3.50 కోట్ల విలువగలిగిన ఎగుమతులు ఈ రోజు అక్కడి నుంచి జరిగాయి. రైతుల నుంచి కాంప్లిమెంట్స్ పస్తున్నాయి. అంతకు ముందు అటు బెంగుళూరు నుంచి లేక ప్రైచరాబాదు నుంచి కొంతమంది అభ్యుదయ రైతులు పండించిన పంటలను ఈనాడు మారు మూల ప్రాంతంలో కుప్పంలో రైతులు పండించగలుగుతున్నారు.

ఁ. 11-10

అలాగే ఆ ప్రాంతంలో సెరికల్చర్ కు కూడా చక్కని ప్రోత్సాహం వస్తున్నది. ఈ విధంగా 2 కె.ఆర్. ప్రాజెక్టు చాలా విజయవంతంగా ముందుకు నడుస్తున్న పరిస్థితిని గమనించి ఇంజినీర్స్ వారు కూడా ఈ స్థిరము చాలా బాగున్నదని అభిసందించడం జరిగింది. అలాగే ఈ రోజున మొత్తమొదటిసారి భారత దేశంలో బ్యాంక్‌వర్డ్ లింకెజ్ పున్నది. దానికి నాబార్డ్ అనే జాతీయ సంస్థ నుంచి 2 కె.ఆర్. ప్రాజెక్టు మరియు స్పెషల్ ఎస్.జి.ఎస్.వై. ప్రాజెక్టును ఈ రోజున మొత్తమొదటిసారి దేశంలో పెద్ద ఎత్తున మనం తీసుకువెళ్లగలుగుతున్నామంటే ఈ 2 కె.ఆర్. ప్రాజెక్టులో వచ్చిన విజయం, దానిలో వచ్చిన అనుభవం అని సవిసయంగా మనవిచేస్తున్నాను. అందు మూలాన డెమో ప్రాజెక్టు పలన వచ్చిన కొన్ని ఘలితాలను గమనించి జపాన్ ఇంటర్వెప్షన్ కమ్యూనిటీ ఆర్డిషన్జెప్స్ (జైకా)మనకు 6 కోట్ల రూపాయలు గ్రాంట్‌గా ఇచ్చింది. అలాగే గవర్న్‌మెంట్ ఆఫ్ ఆంధ్రప్రదేశ్ కూడా చేసింది. ఇప్పటికి స్వర్ల జయంతి గ్రామ స్వర్ంజెగార్ యోజనా ప్రోగ్రామ్కు సంబంధించి 10 వేల ఎకరాలలో మనం చేయబోతున్నాము. అలాగే భవిష్యత్తులో ఇదే ప్రయోగాన్ని ఇతర జిల్లాల్లో అటు విజయనగరం అవసీయండి, రంగారెడ్డి జిల్లాల్లో అవసీయండి, మహబూబ్‌నగర్ ఈ ప్రాంతాలలో 1000 ఎకరాలలో పెట్టాలనే ప్రతిపాదనను కేంద్రానికి పంపించడం జరిగింది. ఈ టెక్సైకల్ కన్సెల్టెన్సీకి సంబంధించి ఇంద్రాక గౌరవ సభ్యులు కిరణ్ కుమార్‌రెడ్డిగారు అడిగారు. నేను ఇంద్రాకే వివరాలు చెప్పడం కూడా జరిగింది. మొత్తమొదట డెమో ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి ముగ్గురు నిపుణులు ఇజైయిల్ వారు

పుండడం జంరిగింది. రెండవ దానిలో 11 మంది నిపుణులు పున్నారు. విదేశాలలో ఏ విధంగా వారి యొక్క సాలరీను పుంటాయో వారికి పెలియనిది ఏమీ లేదు. ఆ రకంగా ఇప్పుడు హై లెవల్లో వాళ్ళకు ఆ సాలరీను ఇప్పుడం కానీ, అలాగే తరచుగా ఇజ్జెయిల్ వెళ్లి రావడానికి విమాన ఖర్చులు కానీ ఇప్పనీ కూడా ఆ ఇజ్జెయిల్ కంపెనీ బి.పె.ఎ.బి. ఆగ్రోస్ వాళ్లే భరిష్టూ పుంటారు. అలాగే మన ఇండియన్ ఎక్స్ప్రెస్ కూడా పున్నారు. మొట్టమొదట డెమో ప్రాజెక్టులో ముగ్గురు ఇజ్జాయిల్ ఎక్స్ప్రెస్, 11 మంది ఇండియన్ ఎక్స్ప్రెస్ పున్నారు. 2 కె.ఆర్. ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి 11 మంది ఇజ్జాయిల్ ఎక్స్ప్రెస్, 15 మంది ఇండియన్ ఎక్స్ప్రెస్ పున్నారు. టెక్నాలజీ ట్రాన్స్ఫర్ గాకుండా ఎక్స్ప్రెస్ జీతభత్యాలు, వాళ్ల రెవిన్యూకు సంబంధించిన ఖర్చులు అన్ని కూడా ఆ సంస్థ భరించడం జరిగింది. అలాగే ఎక్కి వ్యొమంటకు సంబంధించి నిరంతరం వాళ్ల ఫీల్డ్లో పుండి టెక్నాలజీ ట్రాన్స్ఫర్ ఇప్పుడమే గాకుండా రైతులకు వాటిని గురించి స్పెషిఫికేషన్స్ యుప్పుడం ఈ రోజు మనం చూస్తున్నాము. అనులు మనకు నీరు చాలా తక్కువగా పున్నపుటికీ, ఆ నీటిని భూమిపైన పారించడం వల్ల చాలావరకు వృధాగా పోతేంది. అలా సాయిల్కు కాకుండా మొక్కకు అందేటట్లుగా ఎరువును, నీటిని అందించడం వల్ల అధిక దిగుబడిని పాధించడం కానీయండి, రైతులకు పెస్టిషన్స్ తక్కువగా వాడాలని చెప్పడం కానీయండి, ఇంటర్వెషన్ మార్కెట్లో పున్నటువంటి మార్కెట్ ఇంటలిజెన్స్ సలహాలను కూడా తీసుకొని రైతులకు అందజేయడం కానీయండి, గ్రేడింగ్ చేయడం, ప్రోటింగ్ చేయడం, ఈ రకంగా మన దేశంలో కొన్ని నీమి మార్కెట్లకు పంపడమే కాకుండా, ఇతర దేశాలకు కూడా ఎక్స్పోర్ట్ చేసే ప్రయత్నం ఈనాడు జరుగుతేంది. అట్లాగే మెపిస్టరీ గురించి కిరణ్కుమార్ రెడ్డి అడిగారు. ఆ మెపిస్టరీ కొనుగోలు వారే చూసుకున్నారు. దాని రిపెయిర్స్, మంచి - చెడు చూసుకొని, మనకు చక్కగా వని చేస్తూ సర్వోన్ యచ్చే స్థితిలో పుంచాలనేది కండిషన్ పుంది. వారికి యుప్పుడు యుచ్చిన లీజ్ ఎమవుంట, రీయిన్స్పోట్ చేసినందుకు యచ్చే ఎమవుంట గురించి చెప్పాను. పీరియడ్ అయిపోగానే మనకు ఉచితంగా, పరిగ్రంగ్ కండిషన్లో వోదిలిపెట్టి పెళ్లడం గురించి కూడా పొందుపర్చడం జరిగింది. ఇందులో ఏమాత్రం అనుమానించవలసిన అవసరం లేదు. అట్లాగే మూడవ యెస్జియస్వై స్పెషల్ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి కూడా, జూన్ 2002 వరకు 10 వేల ఎకరాలు కానీయండి, 7 వేల ఎకరాలు కానీయండి, ఎన్ని ఎకరాలను మనం సాగులోకి తేగలుగుతామో, అన్ని ఎకరాలకు సంబంధించి ఈ సిస్టమ్లో ఆ మొత్తానికి బిహార్ ఆగ్రో ఇండియా వారు, టెక్స్సికల్ కస్టమ్స్ నేన్ని ఏమాత్రం తీసుకోకుండా ఉచితంగా సైన్స్ అండ టెక్నాలజీని నిర్వహింగా యుప్పుడానికి అంగీకరించారు. ఆ విధంగా జరుగుతేంది. దాదాపు జూన్ నాటికి 7500 ఎకరాలకు యుప్పగలుగుతామని మేము అశ్చున్నాము. మొత్తం ట్రాన్స్ఫరంటగో బ్యాంక్లే డీల్ చేస్తున్నాయి. కిరణ్కుమార్ రెడ్డిగారు చెప్పిన అంశాలను నోట్ చేసుకోపడం జరిగింది. ఎప్పుడైనా ఎక్కుడైనా లోటుపొట్లు పుంటే, ఈ గుర్తుమొంట ప్రోత్సహించడం జరగదు అని మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా నాబ్రార్ నుండి ఎవాల్యూయేషన్ టీమ్ వచ్చింది. వాళ్లను యున్వాల్స్ చేయలేదు అనడం భావ్యం కాదు. ఇక్కెంట నుండి, కెనడా నుండి, నార్క్ నుండి సైంటిషన్స్ టీమ్ వచ్చి ప్రాజెక్ట్ టు కె ఆర్నసు సందర్శించారు. నాబ్రార్ నుండి ఎవాల్యూయేషన్ టీమ్ వచ్చింది. ఎగ్రికల్చరల్ యూనివర్సిటీ నుండి సైంటిషన్స్ వచ్చారు. ఇతర రాష్ట్రాలనుండి, కర్నాటక, ఒరిస్సా, మహారాష్ట్ర, గుజరాత్, పంజాబ్, ఇంకా అనేక రాష్ట్రాల నుండి వచ్చారు. అట్లాగే పెద్దలు గుర్తుర్ గారు వెళ్లారు. సెంట్రల్ మినిస్టర్ గారు కూడా వచ్చారు. పట్టిక ఎక్యంట్ కమిటీ గురించి వారు మెస్సన్ చేశారు. కమిటీ చైర్‌ర్మ్ అయిన సాంబశివరాజు గారి అధ్యక్షతన అక్కడికి వెళ్లిన పట్టిక ఎక్యంట్ కమిటీ, కుప్పం నియోజకవర్గంలో చేపట్టిన ఇజ్జాయిల్ వ్యవసాయ విధానం చాలా బాగుంది అని చెప్పిన విషయం గౌరవసభ్యులకు జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను. వారు, శంకరరెడ్డి గారిని గురించి, నాగరాజులు నాయుడు గారిని గురించి, సత్యంరెడ్డి గారిని గురించి విషయాలు చెప్పారు. అందులో విషయం ఏమంటే, గ్రోండ్ వాటర్ ఎష్టేలబిలిటీకి కొంత లిమిటేషన్ పుంటుంది అని వారు చెప్పి పుంటారు. ఇందులో రాజకీయ కారణాలు లేవు. వాస్తవం చెప్పాలంటే చెల్లిగానిపల్లెలో వారికి ఎక్కువమంది సాసుభూతిపరులు పున్నారు. మేము పొలిటికల్ కన్సిడరేషన్స్ చేయలేదు. వెనుకబడిన ప్రాంతాల రైతుల దగ్గరకు సూతన సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని తీసుకువెళ్లి, శాస్త్రీయ విధానాలను వారు అవలంబించేటట్లు చేసి, ఉత్సాదకతను పెంచి, వారికి ఎక్కువ ఆదాయం వచ్చి పర్చేజింగ్ కెపాసిటీ పెరిగి, వారి జీపన విధానంలో మార్పు తేవాలనే ఉన్నత సంకల్పంతో ముఖ్యమంత్రిగారు చేశారు. నేను అక్కడికి వెళ్లి చూసినప్పుడు నాకు చాలా ఆనందం కలిగింది. అటువంటి రిమోట్ ఏరియాలో ఆ రకంగా పంటలు పండిస్తున్నందుకు నాకు ఆనందం కలిగింది. క్వాలిటీ హర్ట్రీకల్చర్ పంటలు వారు పండిస్తున్నారు. దీనిలో

ముఖ్యంగా సైపల్ సర్వీస్, యునెస్కో, ఫెర్రిలైజర్స్, సీడ్స్, పెస్టిషన్స్, యువన్స్ అందించడమే కాకుండా మార్కెట్, మెపినరీ, ఇంటెలిజన్స్, బ్రైనింగ్ యివ్వడం, బెస్ట్ హర్స్‌ప్స్ టెక్నాలజీ, ప్రోకెంగ్, గ్రేడింగ్, మార్కెటింగ్ యువన్స్ ముఖ్యమని చెబుతున్నారు. 100 హర్స్‌పవర్ ట్రాక్టర్ కాసీయండి, ప్లాసెటర్, రోటరేటర్, వెట్ పీపర్, సబ్ సాయిలర్, భూమి డిప్లోయెన్ గేరర్, రివర్సబుల్ ప్లా, ఈ విధంగా చాలా ఎక్స్‌ప్రెమింట్సు పొరుగు రాష్ట్రమైన కర్నాటకలోని ప్రాజెక్టులో ఉపయోగించుకొని పనులు చేశారు. ఇది లాంగ్ టెర్మి ప్రాజెక్ట్ అధ్యక్షా. డెమో ప్రాజెక్టు డెమాన్‌ప్రైస్‌ప్స్ కం రిసర్వ్ ప్రాజెక్ట్ అధ్యక్షా. ఇందులో కొన్ని ఘరీతాలను మనం గమనించాము. టు కె ఆర్ లో కొన్ని మనం మార్పుకున్నాము. మొదట మనం మొత్తం మొక్కకు గట్టు వేయాలని అనుకోలేదు. నీరు మొదట ఒకే చెట్టుకు చేర్చాలని అనుకోలేదు. రెండో దానికి గట్టు అట్లాగే వుంచి ఉన్న బోర్డెల్స్ నుండి నీటిని ఎక్కువ భూమికి వెళ్లే విధంగా చేశాము. ఒక డెమాన్‌ప్రైస్‌ప్స్ ప్రాజెక్టును తీసుకుస్నాపుడు, అందులోని అనుభవాలను దృష్టిలో పట్టుకొని చేయపలసిన సందర్భం వుంటుంది. టెక్నాలజీ ట్రాన్స్‌ఫర్ గురించి చెప్పాను. బ్యాంకులు యస్‌జియన్‌వై ప్రోగ్రామ్‌కు యిస్తున్నాయి. మేము తరచుగా బ్యాంకర్స్‌తో మీటింగ్స్ నిర్వహిస్తూ, తప్పకుండా స్క్రోమ్‌ను ముందుకు తీసుకువెళ్లాలని, సబ్సిడీ 75 : 25 అంటే మూడు వంతులు సెంట్రల్ గవర్నమెంట్, ఒక వంతు స్ట్రోట్ గవర్నమెంట్‌ది పుంటుంది. రు. 15 వేలు సబ్సిడీ సుంది.

ఉ.11. 20

చాలా బాగా ప్రోగ్రామ్ పుంది. మొట్టమొదట అప్పులు పుండడం వల్ల డిలే అయ్యది. తదుపరి బ్యాంకర్స్‌తో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు, మేము అందరం మాటలాడి దాన్ని స్పీడ్‌ప్స్ చేయడం జరిగింది. 7500 ఎకరాల్లో చేయగలమనే విశ్వాసం మాకు వుంది. తతిమ్మా విపరాలు కూడా చాలాపరకు చెప్పాను అధ్యక్షా. నేను ఒకటే మనవి చేస్తున్నాను. దయచేసి దీన్ని రాజకీయ కోణంలో ఆలోచించవద్దు. వోరాల్గా అగ్రికల్చర్ డెవలమెంట్‌కు ఇది దోహదం చేస్తుంది. ఈ విధంగా అక్కడ మనం ఇజ్జాయెల్ టెక్నాలజీతో ప్రాజెక్టును అమలుచేయడం వల్ల ఈనాడు ఎంతో బినిఫిట్ చేకూరుతోంది. మనం అక్కడ అమలుచేయడం వల్ల “జైకా” సంస్కరణ మనకు రు. 6 కోట్లు యిచ్చింది. రు. 9కోట్లు 68 లక్షలతో పుడ్ పార్క్ రాబోతున్నది. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ యస్‌జియన్‌వై స్క్రోమ్‌కు 10 వేల ఎకరాల భూమి, రు. 11 కోట్లు 75 లక్షలు రేపియో ప్రకారం యివ్వడానికి అంగీకరించింది. రు. 5 కోట్లు పెట్టుబడితో ప్రత్యేకంగా ప్రాసాంగింగ్ యూనిట్ పెట్టడం జరిగింది. ఇవన్నీ మనం చేయడం వల్ల ఆగ్రి ఎక్స్‌ప్రోట్ జోన్సు చిత్తూరు జిల్లాలో పెంచడానికి వీలుకలుగుతోంది. ఈనాడు మొట్టమొదటపిసారిగా ఇజ్జాయెలీ టెక్నాలజీతో వచ్చిన అనుభవంతో, అక్కడ వచ్చిన రిజల్ట్స్ బాగున్నాయి. అక్కడ వండిస్తూ పున్న ప్రో వేల్యూ కూరగాయలు, హార్టీకల్చర్ ప్రాడక్ట్స్, లోగడ పున్న మ్యాంగ్ క్రాప్‌కు సంబంధించి ఎక్స్‌ప్రోట్ చేయడానికి ఈనాడు చాలా పెద్ద ఎత్తున ఆగ్రి ఎక్స్‌ప్రోట్ జోన్సు కొరకు వారు కృషి చేసి సాధించడం జరిగింది. ఈయొక్క ఆగ్రి ఎక్స్‌ప్రోట్ జోన్కు ప్రైవాషియల్ శాంక్షేపిక్ రు. 25 కోట్లు వచ్చాయి. భవిష్యత్తులో మనం పండిస్తూ పున్న వ్యవసాయాత్మకత్తులను, హార్టీకల్చర్ ప్రాడక్ట్స్‌ను విదేశాలకు ఎగుమతి చేసి పెద్ద ఎత్తున లాభం పొందడానికి అపకార్యాలున్నాయి. అక్కడ చాలా మంచి కార్బూక్చమం జరుగుతోంది. దయచేసి సహ్యదయంతో అర్థం చేసుకోవాలి. ఇందులో ఏమాత్రం పొరచాట్లు జరిగేది లేదు. This Government is committed for transparency. అని మనవి చేస్తున్నాను. వారు చెప్పిన విధంగా బ్యాంకర్స్‌తో యిభుందులు వుంటే, చిన్న చిన్న లోటుప్లాటు వుంటే సరిదిద్దుకొపడంలో మీ సలహాలు కూడా తీసుకుంటాము. పొరచాట్లను సరిదిద్దుకుంటాము. అఫిషియల్ తప్పులు చేస్తే వారిపై చర్యలు తీసుకుంటాము అని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన విషయం తెలియజేస్తున్నాము. అందుకు సిద్ధంగా ప్రభుత్వం వుందని, ప్రభుత్వం వెనుకాడరని మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ యన్. కిరణ్కుమార్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, నాకు సరియగు సమాధానం రాలేదు. అధ్యక్షా నేను మొదటే చెప్పాను I am not against drip irrigation అని. మేము డ్రిప్ యిరిగేస్వన్కు, వాటర్ సేవింగ్ విధానానికి వ్యతిరేకం కాదు, పుయ్ అర్ ఫర్ ఇట్. We are talking of drip irrigation. డ్రిప్ యిరిగేస్వన్ మన స్టేట్లో ఎక్కడ చేస్తున్నామో, ఎంత చేస్తున్నామో, ఎంత ఖర్చు చేస్తున్నామో, సెంట్రల్ గ్రాంట్ ఎంతో, ఆ నిషయానికి మరలా వస్తాను. అధ్యక్షా, నేను క్లియర్గా అడిగాను.

CHAIRMAN: The scope of 74 is very limited.

SRI N. KIRANKUMAR REDDY: Sir, what is the scope of it? Rs.75.00 crores they have spent on this project. Not a single answer has come to my questions.

అధ్యక్షా, మిషన్ గురించి చెప్పాను. రు. 1 కోటి 85 లక్షలు గవర్నమెంట్ ఫస్ట్ ప్రాజెక్టులో యిచ్చింది. సెకండ్ ప్రాజెక్టుకు రు. 1 కోటి 60 లక్షలు యిచ్చింది. అది ఎవరి పేరుతో రిజిస్టర్ అయింది? రెండు, మీరు కస్టమ్ కోరకు వన్ ఏకర్ చేయడంలో కూడా ఎక్కుపీరియస్ లేని కంపెనీకి రీసెర్వ్ ప్రాజెక్టును ఎందుకు యిచ్చారు? వారి ఈక్వీటీ పీర్ ఎంతంటే రు. 200 అధ్యక్షా. I am talking with reference to the Memorandum of Association and their profit and loss account. వారికి ఎందుకు యివ్వవలసి పచ్చింది? మూడు, మారిషన్ కంపెనీతో టెక్నులజీ ట్రాన్స్‌ఫర్ కోసం ఎగ్రిమెంట్ ఎంటర్ అయినట్లుగా యిచ్చారు. ఆ రకంగా ఎగ్రిమెంట్ ఎంటర్ అయిందా? నాలుగు, క్యాబినెట్ పరిషత్, శాంక్రం, ఎగ్జమ్సన్ యిచ్చిన తరువాత కంపెనీ ఫార్మ్ అయిందా? ఆస్టర్ చెప్పమనండి.

శ్రీ వడ్డి శోభనాశ్రీశ్వరరావు: అధ్యక్షా, మెప్పిస్ గురించి ఆలోచించి జవాబు చెప్పాను. బిహాచేసి కంపెనీ ఆ మెప్పిస్ తెచ్చుకుంది. వారు దాన్ని మొయిన్చెయిన్ చేసి, వర్క్యూంగ్ కండిషన్లో ప్రాజెక్టుకు అందుబాటులో వుండడం నిమిత్తం, ప్రో రెంట్ ఛార్జ్ మాత్రమే యిచ్చాము అధ్యక్షా. వాళ్ళ లీజ్ పీరియడ్ అయిపోయిన తరువాత యిచ్చివేస్తారు. అది ఎక్కుపీరియస్ లేని కంపెనీ అంటున్నది వాస్తవం కాదు. వారి ప్రిన్సిపల్స్ ఇజాయెల్ బిహాచేసి కంపెనీ వారు. ఇండియాలో దానిపేరు బిహాచేసి ఇండియా ఆగ్రా అని పెట్టుకున్నారు. కర్నాటకలోని తుముకూరులో సిమిలర్ ప్రాజెక్టును వారు టేక్ప చేశారు. Some project they are taking up in Karnataka State. They have got capability to implement the project. బిహాచేసి ఇండియా ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, బిహాచేసి ఇండియా మారిషన్ అనేవి బిహాచేసి ఇజాయెల్కు సభ్సిడరీలు. అందులో సమస్య ఏమీ లేదు. Agreements have been entered into with them only after taking appropriate approvals from the Government of India.

దాక్షర్ యం . వి. మైసూరారెడ్డి: స్పీకర్ సర్, మంత్రిగారి సమాధానం “ కొండను త్రవ్యి ఎలుకను పట్టినట్లుగా ” వుంది. దాదాపుగా యస్సిజియన్సై ప్రాజెక్టులోకి పోవడం లేదు. వై టు కె ప్రాజెక్టు గురించి అడుగుతున్నాము. దాదాపు రు. 27 కోట్ల ధనం బూడిదలో పోసిన పస్సిరు లాగా అయింది. ఇజాయెల్ టెక్నులజీతో కుపుం ప్రాజెక్టులో తెచ్చింది డ్రిప్ యిరిగేస్వన్ అధ్యక్షా. నేను డ్రిప్ ఇరిగేస్వన్కు వ్యతిరేకిని కాదు. పది సంవత్సరాలుగా డ్రిప్ యిరిగేస్వన్ జరుగుతూ వుంది. ఎక్కువగా టెయిల్ ఎండ్కు నీరు పంచించడానికి ఈ టెక్నులజీని ఉపయోగించినట్లుగా వుంది. అంతకంటే ఏమీ లేదు. భూమి దున్నడానికి కూడా చేతకాలేదు అని ఈనాడు పత్రికలో పుంభానుపుంభాలుగా వార్తలు వచ్చాయి. మంత్రిగారు యిక్కడ బాగానే ఉత్సత్తులైని సాధించాము అని చెబుతున్నారు. ఆ ఉత్సత్తులైని సాధించడానికి ఎంత ఖర్చు చేశారు? ఎక్కువ డబ్బు ఖర్చు చేశారు. ఎక్కువ ఉత్సాదకతను సాధించినట్లుగా లెక్కలు చెబుతున్నారు కనుక, ఉత్సాదక వ్యయం, ఉత్సాదకతతో పోలీస్, ఉత్సాదకత ఎంత స్ఫుర్ముమో నిల్చేపడా చేసుకోవడానికి వీలవుతుంది. మేము చెవిలో పూలేమీ పెట్టుకోలేదు. మేము రైతు కుటుంబాల నుండే వచ్చాము. ఒక్కు ఎకరానికి రు. 4 లక్షల నుండి రు. 5 లక్షల వరకు ఖర్చు పెడితే ఈమాదిరిగా ఉత్సాదకత పెరిగింది. ఖర్చుకు, ఆదాయానికి బేరీజు వేసుకోవలసిన అవసరం లేదా? రు. 9 కోట్లు 200 ఎకరాల్లో ఖర్చు చేయగా రైతులకు యిచ్చింది ఎంతో

మంత్రిగారు చెప్పారు. ఏమి యిచ్చారు అధ్యక్ష? డైల్యూఎంకు రు. 3,000, వెబ్ ల్యూఎంకు రు. 8 నేల నుండి రు. 10 నేల యిచ్చామని అన్నారు. డబ్బు ప్యాం అయినట్లు , కాదా? ఇండియాలో కానీయండి, అంధ రాష్ట్రంలో కానీయండి డైఎం యిరిగేప్పుకు సంబంధించి పున్న టెక్నాలజీని వాడుతున్నారు. డైఎం యిరిగేప్పులో మొక్కకు మందులు వేసి, ఎరువులు అందించే టెక్నాలజీని గత ఎనిమిది, పది సంవత్సరాలుగా రైతులు వాడుకుంటున్నారు. వ్యవసాయం మీద యింటరెస్టు, అవకాశం పున్న రైతులు ఈ టెక్నాలజీని వాడుతున్నారు. కుప్పం ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి కొత్తగా జోప్పించిన టెక్నాలజీ ఏమీ మాకు కనబడడం లేదు. ఒక్కసారి మంత్రిగారిని కాల్ అట్స్పున్ చూసుకోమనండి. గతంలో కూడా కాల్ అట్స్పున్కు రిటెన్ రిప్పుయ్ యిచ్చారు. అందులో, యిందులో గమనించినట్లయితే అంకెల్లో తేడా పుంది. మాటిమాటికి అంకెలు ఎందుకు మారతాయి? నాకు అర్థం కావడంలేదు. 1995లో ఎంటర్ అయినారు. ప్రాజెక్ట్ ఎప్పటికి పూర్తి కావాలనేది రిప్పుయ్లోనే పుంది. డెమో ప్రాజెక్ట్ మే 97 నుండి 2000 సంవత్సరం వరకు పూర్తి కావాలని అన్నారు. మనం మార్పు 2002 సంవత్సరంలో పున్నాము. ప్రాజెక్టు రెండు సంవత్సరాల క్రితం అయిపోయింది. అప్పుడు యిన్స్ప్రాప్ట్కుర్కు రు. 5 కోట్ల 44 లక్షలు ఖర్చు చూపించారు. టెక్నికల్ కస్టలైన్సీకి రు. 2 కోట్ల 81 లక్షలు అన్నారు. మొత్తం రు. 8 కోట్ల 25 లక్షలు. అంటే టుకె ఆర్ ప్రాజెక్టుకు టెక్నికల్ కస్టలైన్సీకి రు. 9 కోట్ల 24 లక్షలు అన్నారు. టుకె ఆర్ ప్రాజెక్టుకు రు. 9. 63 లక్షలు అని అన్నారు. గత సవంబర్లో అనుకుంటాను రిటెన్ రిప్పుయ్ యిచ్చారు. అందులో డెమో ప్రాజెక్టులో రు. 5 కోట్ల 67 లక్షలు యిన్స్ప్రాప్ట్కుర్ కొరకు అని అన్నారు. ఇప్పుడు మంత్రిగారు సమాధానంలో రు. 20 లక్షలు ఎలా తగ్గిపోయింది? తగ్గిపోతే తగ్గిపోయిందంటే టెక్నికల్ కస్టలైన్సీకి రు. 40 లక్షలు పెంచారు. అదే విధంగా టుకె ఆర్ ప్రాజెక్టులో రు. 963 కోట్లు యిన్స్ప్రాప్ట్కుర్ క్రింద అని యిప్పుడు కూడా చూపించారు. టెక్నికల్ కస్టలైన్సీకి అమాంతం కోటి రూపాయలు పెంచారు. రు. 9 కోట్ల 24 లక్షలకు పెంచారు. అయిపోయిన లెక్కలకు సంబంధించి కూడా వాస్తవాలను చూపించడం లేదనేది ఈ రెండు స్టేట్స్‌మెంట్స్ బట్టి అర్థం అపుతుంది.

ఉ.11.30

మంత్రిగారు ఈ సభను తప్పుదోవ పట్టిస్తున్నారు. కేవలం వేసిన ప్రశ్న నుండి తప్పించుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఇందులో సవ్వవలసిన పని లేదు. మీరు ఇచ్చిన సమాధానంలోనే ఉంది. నేను ప్రాసింది కాదు. బ్రహ్మండంగా జరిగిపోతున్నది కాబట్టి ఎక్కడెక్కడో పెంచుతామంటున్నారు. కుప్పంలో డై ల్యూఎం అగ్రికల్చర్ గురించి పి.ఎ.సి.కి ఇచ్చిన రిపోర్టులోనే ఉంది. పేజీలు ఏమైనా మార్పేరోమో నాకు తెలియదు కాని, వారు ఇచ్చిన పేరులోనే ఈ ప్రాజెక్టు బాగా అయ్యే దానికి కారణాలు చూపించారు, దాని వల్ల ఎన్నో ఉపయోగాలు వస్తాయని అంటున్నారు, సరే నేను దాని జోలికి పోను కాను, రిపోర్టులో ఏమి ఇచ్చారంటే the constraints in implementing this project. అని పి.ఎ.సి.కి ఇచ్చారు. 2000 సం .లో కమిటీ అక్కడకు పోయిందన్నారు. వారికి ఇచ్చిన పేపర్లోనే ఇలా వ్రాయబడింది. The investment per acre is very high. Hence, replication of the same on similar lines is almost not possible. అంటే ఎక్కువ కాస్ట్ అపుతుంది కాబట్టి ఇంప్లిమెంట్ చేసే దానికి పాజిబిలిటీ లేదని ప్రభుత్వమే కమిటీకి ఇచ్చిన పేపర్లో వ్రాశారు . నేను ఇచ్చింది కాదు. Maintenance of imported equipment is also a problem. ఇప్పుడు మంత్రిగారు చెప్పుతున్నారు దానిని వాళ్ల ఇక్కడే వదేలిసిపోతారు అని. ఆ జంతువుల్ని మనం ఏమి చేసుకోవాలో అర్థం కాదు. Maintenance of imported equipment is also a problem. అంటే స్టోర్ పార్ట్స్ ఇంపోర్ట్ చేసుకోవాలంటే ప్రాభ్లమ్ అపుతుందంట. తరువాత, further continuance of this kind of project is a difficult task. అంటే దీనిని కంటిన్యూ చేయడం డిఫికల్ట్ టాస్ట్.. ప్రభుత్వమే పి.ఎ.సి.కి ఇచ్చిన రిపోర్టులో అన్నారు. దానికి మంత్రిగారు ఏమి సమాధానం చెప్పుతున్నారు-- అంతా బ్రహ్మండంగా జరుగుతున్నది అని సభ ద్వారా చెప్పుతున్నారు. ఈ సభకు మంత్రిగారు వాస్తవాలు చెప్పుడం లేదు. అన్ని క్లౌస్టర్స్ ఇంస్టిచ్యూట్స్ ఉన్న బిహాచేసి ఇజాయల్లో ఉన్న బిహాచేసికి యాన్సిలరీ యూనిట్ అని చెప్పారు. మరి నేను ఒకే ప్రశ్న అడుగుతాను- బిహాచేసిలో టిప్పు బ్యాం .. అదేమిలో నాకయితే అర్థం కావడం లేదు. వారు విదేశాలు అన్ని తిరుగుతారు కాబట్టి వారికి అర్థమపుతుంది. నేను రైతును నాకేమి అర్థం కావడం లేదు. కోఆపరేటివ్

సంఘకు అనుబంధంగా ఎట్లా ఈ కంపెనీ వస్తుందండీ? మారిషన్స్‌లో ఇండిపెండెంట్ సంఘ అన్నారు. 1995 లో క్యూబినెట్ డిస్ట్రిక్యూషన్ చేసిన తరువాత ఇండియాలో ఆ కంపెనీని రిజిస్టర్ చేశారు. అది కూడ ఎంత? కేవలం రూ. 200 లతో చేశారు. ఇందులో నాకు అయితే డైరక్టర్లు ఎవరూ కనబడటం లేదు. ఛార్టెడ్ అకోటెంట్ లోలా క్లెవిస్‌.....వీడెవడో ఇజాయిల్ వాడు అనుకొన్నాను. వీడి పీరు రామకృష్ణ. ఆ కంపెనీలో పార్టనర్. ఇంకోక డైరక్టర్ పి. ప్రభాకర్ రావు. మన వాడే. ఇంకోక ఆయన అహోబిలరావు. ఈయన కూడ మనవాడే. ఇజాయిల్ వాళ్లు ఎవరూ లేరు. ఇందులో ఎవరూ కూడ ఒక ఎకరం సేద్యం చేశారేమో చెప్పమనండి. ఈ సభలో నుండి ఒకర్ని తీసుకొని వెళ్లి వాళ్లు ఎవరైనా ఒక ఎకరం సేద్యం చేశారేమో చూపించమనండి. సేద్యం కాదు, అగ్రికల్చర్ కు సంబంధించి వాళ్లు కంపెనీని స్టార్ట్ చేశారా అంటే అది కూడ లేదు. ఎం.బి.ఎ. చదివారు. ఎం.బి.ఎ.కు వ్యవసాయానికి ఏమిలి సంబంధం? పోనీ పండిన పంటన ఇతర దేశాలకు ఎక్స్‌పోర్టు చేసుకోవడం కానీ, వ్యాపారాలు కానీ చేసుకోమనండి. పోనీ కొత్తగా టెక్నాలజీని తీసుకొని వచ్చారా? రీసెర్చ్ చేస్తున్నారా అంటే, అది కూడ కేవలం డ్రైవ్ ఇరిగేషన్ మాత్రమే. 10 వేల ఎకరాలు లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నారు. ఇప్పటి పరకు 3500 ఎకరాలు మాత్రమే అభివృద్ధి చేశారు. మరి ఎన్ని కోట్ల రూపాయల ప్రజా ధనం వ్యధా చేశారు? దానికేమి మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పడం లేదు. దానికి సమాధానం చెప్పకుండా, వేరే విషయాలన్నీ చెప్పుతున్నారు. టెక్నాలజీ బ్రోండంగా ఉండవచ్చు. అయితే అది మన వాళ్లకు ఉపయోగపడుతున్నదా లేదా? రీసెర్చ్ ప్రాజెక్టు అంటున్నారు. ఇందులో ఉన్న రీసెర్చ్ ఏమిలో నాకయితే అర్థం కావడం లేదు. డ్రైవ్ ఇరిగేషన్ అన్నారు. దానిని ఇప్పటికే మన రాష్ట్రంలో రైతులు ఉపయోగిస్తున్నారు. డ్రైవ్ ఇరిగేషన్లో ట్రైస్ట్స్ వేస్తున్నారా లేదా? ఇంతకు ముందు ఎక్కుడా వాటిని వేయలేదా, ఈ కుపుం ప్రాజెక్టులోనే వేస్తున్నారా? వాళ్లకు ఎక్స్‌ప్రైస్ కూడ లేదు. ఇంజనీరింగ్, ఎం.బి.ఎ. చదివిన వాళ్లు. వాళ్లు వ్యవసాయం చేసిన వాళ్లు కూడ కాదు. వారికి ఏ రకంగా ఈ ప్రాజెక్టును అప్పజిప్పారు? రైతులకు టెక్నాలజీ అందించాలంటే మన దగ్గర ఇక్కిసాట్ లేదా? అగ్రికల్చర్ యూనివరిటీ లేదా? ప్రాఫెసర్లు లేరా? ఎన్.జి.బి.లు లేవా? ఈ సంఘకే ఎందుకు ఇచ్చారండి? నేను అంటున్నాను ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం ఫేవరిటిజమ్ చూపించి ఈ సంఘకు ఈ ప్రాజెక్టును అప్పజిప్పారు. 1995 లో ప్రిపెర్ చేసి, ప్రిపెర్ చేశాక, ఈ సంఘకు ఎట్లా హ్యాండోవర్ చేశారంటే, ప్రిపెర్ చేశాక దానిని రిజిస్టర్ చేశారు అనేది మా ఆరోపణ. ఈ సభలో చాల తక్కువ టైమ్ ఉంటుంది. మిమ్మల్ని కూడ మేము ఇభ్వంది పెట్టుదలచుకోలేదు. ఇందులో గోల్మొల్ జరిగింది. ఈ సంఘకు ఇప్పవలసిన అవసరం లేదు. ఈ సంఘకు ఎక్స్‌ప్రైస్ లేదు. ఈ సంఘకు ఎక్స్‌ప్రైస్ లేదని ఈనాడు దినపత్రికలోనే వచ్చింది. ....

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

ఇప్పన్నీ నేను చెప్పుతున్నని కాదు, ఈనాడు దినపత్రికలోనే వచ్చింది. ఈనాడులో ద్రాసింది వాష్టవం కాదు, పత్రిక మా పార్టీకి వ్యతిరేకమయిందని చెప్పి మీరు ఖండిస్తారా , ఖండించండి. ఇప్పన్నీ చెప్పాలంటే కాల్ అట్స్‌న్స్‌లో నాకు సమయం ఉండదు కాబట్టి నేను మీ ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొని వచ్చేది -- ఇందులో డబ్బు దుర్భిషియోగం అయింది, ప్రజా ధనం దుర్భిషియోగం అయింది. ప్రజలు చెమట్టేడ్చి, పన్నులు కట్టి ఇచ్చిన డబ్బుని ప్రభుత్వం తన ఇష్టం వచ్చినట్లు ఖర్చు పెట్టి, తప్ప అయిదంటే, ప్రజలు క్షమించరు. కాబట్టి ఇందులో తప్పాపులు తెలియాలంటే, ఈ మతలబు అంతా, ఈ కుంభకోణం అంతా బయటకు రావాలంటే ఈ సభలో నమయం చాలదు కాబట్టి ఒక హాజ్ కమిటీ వేయింది. అన్నీ స్టడీ చేద్యం . మీరు మంచి చేస్తే మంచి చేశామంటాం .

శ్రీ వడ్డే శోభనాద్రిశ్వరరావు ; - అధ్యక్షా .....

డా. ఎం.వి.మైసూరారెడ్డి : - అధ్యక్షా, కన్కల్లూడ్ చేస్తున్నాను. సార్, మేము అంతా ట్రాన్స్‌పరెన్సీలో ఉన్నాం, మేము అన్నీ సంసిద్ధంగా చేస్తున్నాం, మిమ్మల్ని సమ్మండి అంటే మేము సమ్మానికి సిద్ధంగా లేము. మీ ట్రాన్స్‌పరెన్సీని బుజువు

చేసుకోవాలంటే హోజ్ కమిటీని వేయండి. పిల్ల కళ్లు మూసుకొని ప్రపంచం నన్ను గమనించడం లేదనుకొంటే కుదరదు, పత్రికల్లో కూడ వచ్చింది, ఇక్కడ కూడ మీరు కాంట్లడిక్షర్గా స్టేట్‌మెంట్ ఇచ్చారు, సభను తప్పుదోవ పట్టించే విధంగా ఉన్నాయి, ఎక్కువరైట్ లేని కంపెనీకి ఎందుకు ఇచ్చారు? వీటన్నింటికి సమాధానం రావలసి ఉంది. నరైన సమాధానం రాలేదు కాబట్టి ఒక హోజ్ కమిటీని వేయమని అడుగుతున్నాను.

DR. D. SIVARAM: Mr. Chairman, Sir, let me please clarify one or two points on this subject.. I am one of the Members of the Public Accounts Committee (PAC). When this Committee had visited Kuppam, it was very much satisfied over the implementation of Israil technology in agriculture. After having taken stock of the developments in Kuppam, the Committee had suggested certain measures. One of them was that the cost has to be brought down as the cost per acre is somewhat high. It had also stated that this technology is on the highest stage. The Committee had never stated that this experiment was failed. It was the most successful project. The Committee had further felt that this project has to be implemented through out the state with imported equipment. If you want the Committee's Report can be examined. Nothing more than that.

శ్రీ పి.గోపథన్ రెడ్డి : సార్ నేను కూడ పి.ఎ.సి.లో మెంబర్, నాకు కూడ అవకాశం ఇస్తుండి.

శ్రీ పి.గోపథన్ రెడ్డి : - గోపథన్ రెడ్డిగారు.

శ్రీ పి. గోపథన్ రెడ్డి(ముసుగోడు) :- సార్, కుప్పం ప్రాజెక్టు చాల బ్రహ్మండంగా జరుగుతున్నది, మనమంతా కూడ ద్రై ఏరియా నుండి వచ్చిన వాళం కాబట్టి, ఆ ప్రాజెక్టు పనితీరు చూస్తే బాగుంటుందనే ఉద్దేశ్యంతో పి.ఎ.సి. కమిటీ తరఫున మేమంతా అక్కడకు వెళ్లడం జరిగింది. పోయిన తరువాత మన్మఖ్ అంతా ఆఫీసులో కూర్చోబట్టి కలెక్టరు, ఇతర అదికారులు ఒక ఫిల్స్ చూపిస్తూ, ఆ ప్రాజెక్టు విషయాలన్నీ మాకు చూపించారు.

ఉ.11.40

దానిలో క్లియర్గా ఏం చెప్పారంటే, farmers are not showing any interest in this project because the cost is very high. క్లియర్గా చెప్పారు. ఎందుకంటే, కాస్ట్ ప్రైగా ఉంది. అది సామాన్యమైన రైతుకు అందుబాటులో లేదు. వారు పి.ఎ.సి.కి రిపోర్టు కూడా ఇచ్చారు. దాన్ని మైనురారెడ్డి గారు చదిని వినిపించారు.

అదే కాకుండా ఇంకోచేటికి పోయాము. లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి 27 ఎకరాలు డ్రిప్ ఇరిగేషను చేశారు. దానిలో ఒకే రైతు 7 ఎకరాలకు ఉపయోగించుకుంటున్నాడు. ఎందుకు ఉపయోగించుకోవడం లేదని మిగతా రైతులను అడిగేము. దీని కంటే బెట్టరైన డ్రిప్ ఇరిగేషను మేము చేసుకుంటున్నామని, ఇది ప్రై కాస్ట్ అని ఆ రైతులు చెప్పారు. అంతేకాక తక్కువ రిటర్న్

కూడా ఉందని అన్నారు. People are not showing any interest in that project. వల్లే చెప్పారు. దయచేసి, పి.ఎ.సి.కి చెప్పిన దానిని తప్పుదోష పట్టించడం మంచిది కాదు. ప్రభుత్వానికి చెబుతున్నాను, డిఫికల్టీస్ ఏషైతే ఉన్నాయో వాటిని తొలగించుకుని, ప్రాపర్ట్‌గా జరిగేట్లు చూడండి.

శ్రీ జి. అప్పల సూర్యోదాయణ (శ్రీకాకుళం):- అధ్యక్షా, ఆ రోజు మీటింగు అయింది. మీటింగులో అందరం కలిసి ఎక్సప్లసేషను విన్నాం. తర్వాత డెమానిప్రైపసు ఉందని, మేము చూస్తామని చెప్పాక, అక్కడ జిల్లా కలెక్టర్ కృష్ణయ్య గారు, డిఅర్టిం ప్రాజెక్టు డైరెక్టరు గారు, అందరు అధికారులు స్టేట్ దగ్గరకు వెళ్లాం. అక్కడ ఒక ట్యూంకు ఉంది. నీళ్లు కిందకు వెళ్లిపోకుండా ఉండాలని, ప్లాష్టిక్ టో ఏర్పాటు చేసి పూలప్ చేసినది, తర్వాత అవరేషన్సు ప్రతిది చూశాము. మాకు అస్ట్రోచేయడానికి ఇజ్జాయిల్ నుంచి వచ్చిన ఇంజనీరు మాతో మాకు జీతాలు ఎక్కువగా ఉన్నాయని అన్నారు. అప్పుడు మేము వారితో అన్నాం, మీరు మా వాళ్లకు ట్రైనింగు ఇచ్చాక మీరు మీ జీతాలు, అడ్డినిప్రైపసు బద్దెను తగ్గించుకోవచ్చునని చెప్పాము. మా కమిటీ 3-4 గంటలపాటు తిరిగాము. ప్రతి ల్యాండులో ఆ విధానం చూశాము. కనెక్షన్సు కోసం అప్పయి చేసిన వాళ్లను కూడా చూశాము. అది రాకీ స్లైస్. ప్రక్కన నెల్ కూడా చూశాము. నీళ్లు లేనందులో ఇటువంటి పరిస్థితులలో నీళ్లను ఒకదగ్గరకు తీసుకునచ్చి, శాగ్గేల్ చేసి, అలా శాగ్గేల్ చేసిన నీళ్లను పంచ్ చేసి, మెన్యూర్ కూడా నష్టం లేకుండా చేయడానికి పూల్ చేసిన నీళ్ల నుంచి కలపడం చూశాక అందరం శాటిస్ట్‌పై అయ్యామని చెప్పడం జరిగింది.

తర్వాత ప్రైస్ కాస్టరెన్సు కూడా జరిగింది. ఛైర్మన్ సాంబశివరాజు గారు కూడా చెప్పారు, దీన్ని పొలిటికలైజ్ చేయకుండా, మంచి స్నేహము అని అన్నారు. మినిట్సు కూడా రికార్డు చేయడం జరిగింది. ప్రైస్ కాస్టరెన్సు అయింది. తర్వాత మళ్లీ కలెక్టరు గారు తీసుకువచ్చాక, డిన్సపర్స్ కావడం జరిగింది.

గోవర్ధనరద్ది గారు, నేను కూడా ఒక వెహికిలర్లో వచ్చాం ఆ రోజు. శివరాం గారు ప్రంటులో కూర్చున్నారు. అప్పుడు నాకు డిశ్ట్రిబ్యూటీస్పై అయినట్లు ఏం చెప్పేదు. ఇప్పుడు పొలిటికలైజ్ చేయడం మంచిది కాదు.

ఇది మంచి స్నేహము. నేను కూడా రైతును. కొత్త ఎక్సప్రైసిరియస్‌గా ఫీలయ్యాసు. ఒక చెరువులో ప్లాష్టిక్ పెట్టి నీళ్లు పట్టడం, మెన్యూర్ కలపడం పంచిచి మేము తెలుసుకున్నాం. ఇది డెమానిప్రైపసు ప్రాజెక్టు. డెమానిప్రైపసుకు పై నుంచి వచ్చేరు కాబట్టి ఈ ప్రాభ్యాసు వచ్చాయి. డోమెస్టిక్‌గా ఏ విధంగా ఉపయోగిస్తుందో తెలుసుకుంటే బాగుంటుంది. అందరం యొక్కపై తెలియజేశాం.

శ్రీ వడ్డె శోభనార్థిశ్వరరావు :– అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు పి.ఎ.సి.లో ఉన్నవారు చెప్పారు. ఇందాక మైసూరారెడ్డి గారు ఒక పత్రిక ఉదహరించారు. నేను సమయాభావం వల్ల రెండు వాక్యాలు మాత్రమే చదువుతాను.

“ కుప్పం నియోజకవర్గంలో చేపట్టిన ఇజ్జాయిల్ తరఫో వ్యవసాయ విధానం చాలా బాగుందని పిఎసి ఛైర్మన్ సాంబశివరాజు గారు అభిప్రాయపడ్డారు. శుక్రవారం సాయంత్రం 9 మంది కమిటీ సభ్యులతో చెల్లిగానిపల్లె 2 కెఅర్ డెమా ప్రాజెక్టు ను సందర్శించారు. అనంతరం విలేకరులతో మాట్లాడుతూ ఇజ్జాయిల్ సాంకేతిక పరిజ్ఞానం వల్ల నీరు ఆదా కావడమే కాకుండా పంట దిగుబడి కూడా ఎక్కువ అవుతుందని చెప్పారు. ప్రజల భాగస్వామ్యంతో ప్రభుత్వం రాష్ట్రవ్యాప్తంగా చేపట్టవచ్చునని చెప్పారు.”

డెమా ప్రాజెక్టు తరఫోలో మిగతా రెండు మూడు స్టేజిలలోకి వెళ్లి లేదు. 2కెఅర్లో ఇత్తాటబీ మార్పుకున్నాం. 2 కెఅర్లో వచ్చిన అనుభవంతో 3 కెఅర్ ప్రాజెక్టులోకి, ఎన్సిఎస్సై స్నేహములోకి వెళ్లాం.

మైసూరారెడ్డి గారు చెబుతూ, కొన్ని వివరాలడిగేరు. హోలిక సదుపాయాలు ఎందుకు తగ్గిపోయాయని. 565 లక్షలున్నది 540 లక్షలుకు ఎందుకు తగ్గిందని అడిగేరు. అంతకు ముందున్న ఎంచియు ప్రకారంగా, చివరలో వాళ్లు పదలివేసినపుడు బుక్ వాల్యూ గపర్చుమెంటు ఇవ్వాల్సిపుందని ఆ విధంగా అందులో రాసి ఉంది. తర్వాత వాళ్లతో మాటల్డాడి, అలా కుదరదు, ఉచితంగా పదలివేయాలని అంటే దానికి వాళ్లు అంగీకరించారు. అందువల్లనే 21 లేక 22 లక్షలు తగ్గించడం జరిగింది. అయితే టెక్సికల్ కస్పల్టైనీసీలో అప్పుడు ప్రస్తావించిన దానికన్నా ఎందుకు పెరిగిందన్నారు. ఎంచియు ప్రకారం ఇవ్వవలసిన మొత్తానికి డాలర్సుకు రూపాయలకు ఎక్స్పొంజి రేటులో మార్పులు వస్తే, మీకు కూడా తెలుసు, కొన్ని అగ్రిమెంట్సు డీల్ చేసినపుడు అందులో ఫారెన్ కస్పల్టైనీస్ ఇన్వాల్యూ అయినపుడు, ఎక్స్పొంజి షట్క్స్ వేషస్సును దృష్టిలో ఉంచుకుని చేస్తాము. ఇప్పవలసిన పేమెంట్సు డిలే అయితే ఇంటిస్టు క్లాజ్ 2కార్పరేట్లో ఉంది. దీని మూలంగా అది పెరిగింది తప్ప దీనిలో ఏ విధమైన పొరచాటు కూడా జరగేదని, ఎవరూ అనుమానించసవసరం లేదని చెబుతున్నాను. మీరన్నారు, ఎన్ని చెప్పినా సమ్మిభోమని. మేము వాస్తవాలు మాకున్న సమాచారం మేరకు సభ ముందుంచడం మా ధర్మం. మీరు సమ్మితారో సమ్మరో మీ ఇష్టం.

ఒక విషయం అడిగేరు, మారిప్స్ లో ఎందుకని. దీనిలో టాక్సు బెనిఫిట్సు కోసం BHC was registered by Israil Company at Maritius Foreign Investment Promotion Board. దీనికి గపర్చుమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా నుంచి ఫారెన్ ఇన్వెస్ట్మెంట్ ప్రమోప్స్ బోర్డు నుంచి క్లియరెన్సు తీసుకుని చేస్తున్నాము. అప్పుటాఫ్ వేగా గాని, చట్ట వ్యతిరేకంగా గాని చేసిందేమీ లేదు.

ముఖ్యంగా కొంత మంది రైతులు రిలెక్టంట్గా ఉన్నారన్నారు. 2కార్పరేట్ ప్రాజెక్ట్లో మొత్తం గ్రాంటు కదా. జపాన్ రూ.6 కోట్లు . మిగతాది స్టేట్ గపర్చుమెంటు ఇచ్చింది. అయితే కొంతమంది, వారు చెప్పినట్లు, ఏ కారణం పల్లనో దీనిని ఉపయోగించుకోలేదు. తర్వాత మిగతా రైతులు బెనిఫిట్సు పొందినపుడు, అయ్యా దీనిని ఉపయోగించుకోలికపోయామే, లభ్య పొందలేకపోయామే అని బాధ పడ్డారు. అలాగే ఎన్జిఎస్‌వై ఈరోజు జరుగుతోంది. రైతులు దానిని ఉపయోగించుకోవాలని, లాభం పొందాలని స్పష్టంగా ముందుకు పోతున్నారు. కాని కొంతమంది 2కార్పరేట్ పొల్సోన్వారికిబ్యాంకులో డెట్ బద్దైన తగ్గింది. ఇంకా లోగడ తీసుకున్న బకాయిలు ఉన్నాయి. దాని పల్ల డిలే జరుగుతోంది. ఇప్పుడు స్పీడ్‌గా ముందుకుపోవడానికి కార్యక్రమం జరుగుతోంది. ఒకవేళ దీనిలో బిహాచీసి కంపెనీ కి ఏదైనా ఫేపర్ చేశామని మీరసుకుంటే, మీకు తెలిసిన కంపెనీలను పార్టీసిపేట్ చేయమనండి. ఈ ప్రభుత్వానికి అభ్యంతరం లేదు. అదే టెరమ్ము మీర వాళ్లకు ఇద్దాం. అంతకన్న తక్కువ చేసే వాళ్లంలే ప్రభుత్వం, వారికి సహకరిస్తుంది. తప్పనిసరిగా ముందుకు రఘ్యండి. We are for transparency.

డా.ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి : - అధ్యక్షా, నా ప్రశ్నకు సమాధానం రాలేదు.

CHAIRMAN: We have discussed it sufficiently. Therefore, I don't think that we should discuss it further.

ఉ.11.50

డా.ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి : - అధ్యక్షా, నేనడిగిన ప్రశ్న ఏమిటంటే, కాల్ అట్పున్ నోటీసు ప్రకారం ఈ ప్రాజెక్ట్ వాళ్లకిచ్చింది మే 2000 కి అయిపోతుందని ఉంది. ఇప్పుడు మార్పి 2002లో ఉన్నాం. అంటే 2 సంవత్సరాలు దగ్గర దగ్గరగా అయిపోతోంది. వాళ్ల ఎకొంట్సు పైన్స్టేజ్సు అయిపోతాయి. మూడు మాసాల క్రీతం నవంబరులో అంకెలకు, పీటికి తేడా వచ్చింది. అంటే మీరు ఇష్టం వచ్చినట్లు అంకెలు తప్పులూ దిద్దుకుంటూ సభను తప్పుదోవ పట్టిస్తున్నారు.

మంత్రి గారు సమాధానం చెప్పారు. ఈ కంపెనీ ఇండియాలో రిజిస్టరు అయింది. అన్ని వాళ్లే భరాయిస్తారని అన్నారు. అంటే ఆ మహాబలేశ్వరరావు, అహోబిలరావు, ప్రభాకరరావు ఆ ఎంచియులో ఎంటరైన వాళ్లు. ఎక్స్పెంటు, టెక్నోలజీ అన్ని వాళ్లే అన్ని చూసుకుంటారని అన్నారు. డాలర్ ఫ్లక్ష్యూపేషన్సు అంటున్నారు. ఎట్లా వస్తుంది, ఇండియన్ కంపెనీకి డాలర్ కరేస్తే ఫ్లక్ష్యూయేషన్? మంత్రిగారు సమాధానం నిరుద్ధంగా చెబుతున్నారు.

పిఎసికి ఇచ్చారు. అది మంచి టెక్నోలజీయే. కాదనడం లేదు. డబ్బు దుర్భినియోగం అయిందని అంటే మా ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పలేదు. పిఎసికి సబ్సిల్ చేసిన రిపోర్టులో వాళ్లు ఇచ్చారు. Investment per acre is very high. దానికి సమాధానం చెప్పమనండి. అయిన పిఎసి లాస్ట్ పేరాగ్రాఫ్లో చెప్పినది చదవలేదా? పిఎసికి ప్రభుత్వం ఇచ్చిన రిపోర్టు ప్రకారం Investment per acre is very high. Hence replication on similar line is almost not possible. The maintenance of imported equipment is also a problem. Further, continuation of this kind of project is a difficult task.

వాళ్లు ట్రైవ్ ఇరిగేషను మంచిది కాదా అంటే మంచిదంటున్నారు. మరి ట్రైవ్ ఇరిగేషను మంచిది అయితే కాంట్రాక్టు అవార్డు మంచిదని నర్సిఫికెట్ ఇచ్చారా? పిఎసికి టెరమ్స్ ఆఫ్ రిఫరెన్సులో ఆ పాయింట్ ఉండదు. దానికి సమాధానం చెప్పడం లేదు.

డా.వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి : - అధ్యక్షా ..

శైర్కోవ్ : - మీరడిగిన వాటికి మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారు. ప్రతిసారీ కావాలంటే కాదు. If you want to protest, stage a protest.

శ్రీ ఎన్. కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి : - అధ్యక్షా, కొన్న మెపిసరీ కాస్తు ఎంత? మీరంత పే చేశారు? నాకు తెలిసి 100 హాచ్చి రూ.40 లేక 50 లక్షలు. ఒక కోటీ 80 లక్షల రూపాయలు పే చేశారు. ఎంత పే చేశారు? ఎక్స్పెంటు ఏమేమి కొన్నారు? 3.5 ట్రోణ్ మేము ఎక్స్పోర్టు చేశామని మంత్రి గారు చెప్పారు. డెమో ప్రాజెక్టులో ఎంత చేశారు? దానిలో గుర్తుమెంటుకి డబ్బు ఇచ్చారా? మనం ఇన్వెస్ట్ చేసిన దానికి? క్లియర్గా అడిగేసు. రైతు ఇచ్చిన దానికి మీరు చెబుతున్న ప్రికాషన్సుకి దగ్గర దగ్గర 8 సీజన్సుకి రూ. 2 కోట్లు లేక 2.5 కోట్లు వ్యత్యాసం ఉంది. ఆ డబ్బు ఎక్కుడకు పోయింది?

మూడవది, 11 నవంబరు 2001లో కాల్ అటెస్టన్ మోప్స్ కు మంత్రిగారు ఇదే సమాధానం ఇచ్చారు. ఇప్పుడు ఈ 4 సెలలకు రూ.బక కోటీ 20 లక్షలు ఎక్కువ టెక్నోలజీ ట్రాన్స్ఫర్ కి చూపిస్తున్నారు. వ్యత్యాసం ఎందుకు వచ్చింది ఈ 4 సెలల్లో? ఈపోయిన ప్రాజెక్టుకి రూ.బక కోటీ 20 లక్షలు ఎందుకు వస్తుంది?

డా.వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి : - అధ్యక్షా, మా సభ్యులు అడిగిన దానికి ఒక చిన్న పాలో అవ్. చిన్న క్లారిఫికేషను. అసలు రూ.12కోట్లు, 28 లక్షలు, 39 పేల, 457 టెక్నోలజీ ట్రాన్స్ఫర్ లీజ్ రెంటల్ను అని ఇచ్చారు. రూ.12 కోట్లకు పైగా ఉన్న ఈ వర్షా ఎలాట్ చేశారు. నీళ్లు చాలా గొప్ప వాళ్లని, ఇజ్ఞాయిల్ టెక్నోలజీ ఇక్కడకు ట్రాన్స్ఫర్ చేస్తున్నారని అన్నారు. మరి దీనికి టెండర్లు పిలిచారా? గ్లోబల్ టెండర్లు పిలిచారా? లేకపోతే ఇంద్రా మంత్రి గారు చెప్పారు, మీ ఇష్టం వచ్చిన కంపెనీని చెప్పండి. వారికి ప్రాజెక్టు ఇస్తామని అన్నారు. What is this? Is the Government following some sort of norms and principles? వాళ్లకు ఇష్టం వచ్చిన పది మందికి ఇస్తారు. కాదంటే అపోజిషనుకు సంబంధించిన వాళ్లుంటే మీకు కూడా ఇస్తామంటారు. అంటే మీరు, మేము దోషుకులిందామనా? ఒక పద్ధతంటూ ఉండాలి.

అధ్యక్షు, ప్రభుత్వం డబ్బు, ప్రజల డబ్బు. వీటన్నింటికి సంబంధించి ప్రతి రూపాయి కొన్ని వద్దతుల ప్రకారం ఖర్చు చేయాలి. అలా జరగడం లేదన్నదే సమస్య. దీనికి సంబంధించి కాణ్ణ ఎఫ్స్కెచ్స్ నేనే లేదు. ఒక్కొక్క ఎకరానికి డ్రైవ్ ఇరిగేషను తీసుకుంటే, కూరగాయలు వండించుకుంటే ఎకరానికి రూ.20 నేలు అనుతుంది. మామిడి చెట్లు వేసుకుంటే రూ.6 నేలవుతుంది. ఇది ఈ రోజునుంచి వచ్చింది కాదు. గత 20 సంవత్సరాల నుంచి డ్రైవ్ టెక్నోలజీ ఉంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం దీనికి 80 నుంచి 90 శాతం వరకూ సబ్సిడీలు ఇస్తాంది. డ్రైవ్ సిస్టం మంచిదే. ఇది మా సభ్యుడు మొదటి మాటగానే చెప్పారు. దీనికి సంబంధించి వాటర్ కన్సర్వేషన్ ఉంటుంది, సేవింగ్స్ ఉంటుంది, మంచిదే. కానీ కేవలం టెక్నోలజీ ట్రాన్స్ఫర్ అని ఒక కంపెనీకి ఇజ్జాయుల్లో ఒక కోఅపరేటివ్ సంస్కరి, అది కూడా ఇండియన్సుకు సంబంధించి ముగ్గురు నలుగురిని ఇన్వాల్యు చేసి, వాళ్ళకు మేము టెక్నోలజీ ట్రాన్స్ఫర్ ఇస్తామని అంటున్నారు. పైన్. మాకు అభ్యంతరం లేదు. కానీ ఇటువంటి కార్బూక్టమం చేయడానికి రూ.12 కోట్లకు పైగా నిలువ కలిగిన ట్రాన్స్ఫర్ అనే కార్బూక్టమం అప్పజెప్పడానికి గ్లోబల్ టెండర్స్ పిలిచారా లేదా?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు : - అధ్యక్షు, ఇజ్జాయుల్ టెక్నోలజీ గురించి అందరకూ తెలుసు. డ్రైవ్ ఇరిగేషనులో నునమూ చేసున్నాం, వాళ్ళూ చేసున్నారు. అక్కడ కొన్ని ప్రాంతాలలో 700 మిల్లిమీటర్ల వర్షపాతం ఉంటే, కొన్ని ప్రాంతాలలో 50 మిల్లిమీటర్ల వర్షపాతమే ఉంది. దీనిని బేలన్న చేసినపుడు ప్రతి ఒక్క వర్షపు బొట్టునూ సద్యానియోగం చేసుకుని, ఆ నీటిని కూడా రూట్స్ వద్ద వదలిపెట్టి, మేగ్గిమం యుట్లైజైషనుతో ఈ టెక్నోలజీ చేసున్నారు.

(డా.ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి నుంచి అంతరాయం)

ఇండియాలో కూడానండీ. రన్నింగ్ కామెంటరీ వద్ద. నేర్చుకోవాలనే ఆలోచన వస్తే బాగుంటుంది. ఇజ్జాయుల్లో ఉంది. ఇండియాలో ఏ మేరకు చేసున్నాలో ప్రపంచానికి తెలుసు. దాన్ని గురించి చర్చ అనవచనరం.

ఈరోజు మన రాష్ట్రంలో కరుపు కాటకాలతో దెబ్బ తింటున్నాం. ఇజ్జాయుల్లో 50 మిల్లి మీటర్ల వర్షం వడ్డె చోట కరుపు లేకుండా సమాధిపంతంగా ప్రతి అంగుళం భూమిని ఉపయోగించుకుంటున్నారు. దీనికి కారణం వారు ఉపయోగించుకుంటున్న టెక్నోలజీ అని మీకు తెలియజేసుకుంటున్నాము. అక్కడి పరిస్థితిని బట్టి ‘కీబుడ్స్’ అని మెత్తం కమ్యూనిటీ ల్యాండును తీసుకుని, వంటతో నహి అందరూ కలిసి చేసుకుని వచ్చిన లాభాలను పేర్ చేసుకుంటారు. ఎన్నో సంవత్సరాలుగా సక్షేపణల్గా చేసున్నారు.

ఇంకోకటి, ‘మెప్పేవ్’ అనే విధానం ఒకటి పెట్టుకున్నారు. ఎకనమిక్ బెనిఫిట్స్ పేరు చేసుకుని, కమ్యూనిటీ మెత్తం కలిసి చేసుకుంటారు. దీని ద్వారా చాలా ఘరీటాలు సాధించారు. ఇది మన నోటీసుకు వస్తే, గ్లోబల్ టెండర్స్ అంటున్నారు. 12 లక్ష రూపాయలకు ఎవరోస్టోరో నాకు అర్థం కాదు. మన నోటీసుకు వచ్చినపుడు టీముని పంపించాం. 1996లో గోయల్ గారిని, రూరల్ డెవలప్మెంటు డైరెక్టరును, డిపిఎపి ప్రాజెక్టు డైరెక్టరును, డిఆర్ఎండిఎ చిత్రురును, అప్పటి ఎమ్మెల్చే కేశవును పంపించాము. దీని ద్వారా ఎంతవరకూ చేయగలుగుతామని ఆలోచించాము. ఒక పైలట్ ప్రాజెక్టు చేయాలని ప్రారంభించాము.

మ.12.00

వారు ఒక రిపోర్టు ఇచ్చారు . ఆ రిపోర్టును బేస్ చేసుకుని ఈ బిహాచ్ ఎన్ కంపెనీతో ఒక అవగాహనకు రావాలని అనుకున్నాము . వాళ్ళ ఇంటర్వెన్ చూపించారు . ఆ విధంగా 1988 లో ఆ కంపెనీ స్టార్ట్ చేశారు . కోసారేటివ్ ఆర్గానిజేషన్ క్రింద ఇంతకుముందు చెప్పినట్లు ప్రపంచవ్యాప్తంగా కొన్ని బ్రాంచ్లు పెట్టుకున్నారు . చైనా, కజకిస్తాన్, ఉఝ్కిస్తాన్, దక్కిణ అమెరికా, అఫ్రికా ఆ విధంగా ప్రపంచవ్యాప్తంగా 60 దేశాలలో బ్రాంచ్లు పెట్టుకుని ఈ విధంగా అపరేటర్ చేసే పరిస్థితికి వచ్చారు . వారితో మాట్లాడి ఈ అవగాహనకు రావడం జరిగింది . ఆగ్రో ఇండియా కంపెని ఫ్లోర్ చేసి

వర్షావైడ్ బ్రాంచీలు పెట్టుకోవాలంటే, బ్యాన్ బెనిఫిల్స్, వారికి అనుకూలంగా ఉండేవిధంగా వారికి అనుకూలంగా ఉండేచేట ప్రారంభిస్తారు. ఆ విధంగానే బి హెచ్ సిని ప్రారంభించడం జరిగింది. టెక్నోలజీ వాళ్లే చేస్తారు. ఈ కంపని పెట్టిన తరువాత ఓవరార్గా మనం పీఎస్‌మీల్ క్రింద ఖర్చుచేసింది ఎంత అనుపుడు, ప్రాజెక్టు పెట్టినపుడు డెమో ప్రాజెక్టు క్రింద మాట్లాడుతున్నాము. ఇక్రిశాట్ ఎంత ఖర్చు పెడుతున్నారు రీసెర్చ్‌మీద? వారికి ఎంత బెనిఫిల్స్ వస్తుంది అన్నపుడు రీసెర్చ్ ప్రాజెక్టుకు చాలా ఎక్కువ ఖర్చునుతుంది. డెమో ప్రాజెక్టుకు కూడా ఎక్కువ అవుతుంది. దీనిని ఫేజ్లు మానర్లో తీసుకుని పోదామని అనుకున్నాము. మొదటి ఫేజ్లలో 200 ఎకరాల స్థలం ఇవ్వడానికి ఎవరూ ముందుకు రాకపోతే, నా నియోజకవర్గంలో 80 శాతం తెలుగుదేశం ప్రార్థికే వోటుచేశారు. మొదటి నుండి అదేవిధంగా వస్తున్నది. ఇది రాజకీయాలకు మాట్లాడడం లేదు. నేను దెవలమేంటు తప్ప ఇంకోకటి మాట్లాడడంలేదు. 200 ఎకరాల గురించి ఏ రైతులను అడిగినా ముందుకు రాకపోతే ఫస్ట్‌ఫేజ్లలో ఎందుకూ పనికిరాని ల్యాండ్ 200 ఎకరాల సెలైన్ ల్యాండ్ తీసుకుని అక్కడకు రమ్మని అన్నాము. కానీ ఇజ్జాయిల్ వారు బౌండరీన్ మార్కెట్‌ని, కోరెబీవ్ సంస్థ కాబట్టి వాటర్ అంతా యూనిఫోంగా స్ట్రోడ్ కావాల్సీ, స్ట్రోంకిల్, డ్రైవ్ ఇరిగేషన్‌కు కలిపి అన్ని బౌండరీన్ తీసివేశారు. ఆ విధంగా ఆ ప్రాజెక్టు ప్రారంభమయింది. రెండవ ప్రాజెక్టు వచ్చింది మనకు కొన్ని అనుభవాలు వచ్చాయి. బోర్డ్ తీసుకుని బౌండరీన్ మార్కుండా ఈ డ్రైవ్ ఇరిగేషన్ ప్రారంభించాము. మూడవ ప్రాజెక్టును పూర్తిగా బ్యాంకబుల్ ప్రాజెక్టుగా చేశాము. బ్యాంకులను రిక్వెస్ట్ చేసి మీరు డబ్బులు ఇప్పండి మేము సబ్సిడీ ఇస్తామని చెప్పి చేయడం జరిగింది. ఈ విధంగా చూస్తే మొదటి ఫేజుకు రు 8 కోట్ల 27 లక్షలు, రెండవఫేజుకు రు 18 కోట్ల 57 లక్షలు, మూడవ ఫేజుకు రు 46 కోట్ల 50 లక్షలు మొత్తం కలిసి రు 73 కోట్ల 63 లక్షలు మొత్తం మూడు ఫేజులకు అయింది. దీనికి మన గవర్నమెంట్ రు 24 కోట్ల 58 లక్షలు ఖర్చుచేయడానికి ముందుకునచ్చాము. జె. ఎసి. ఎ. జపాన్ ఎయిడ్ పూర్తి గ్రాంటు క్రింద రు 6 కోట్లు ఇచ్చారు. భారతప్రభుత్వం రు 11 కోట్ల 25 లక్షలు, బ్యాంకులు, రైతుల అసోసియేషన్ వారి కంట్రిబ్యూషన్ చూస్తే రు 30 కోట్ల 25 లక్షలు వచ్చింది. మనం పెట్టిన డబ్బులు ఇన్‌ప్రోప్రోట్కర్, మేపసరి రు 12 కోట్ల 53 లక్షలు పెట్టాము. కన్సల్టెన్సీ క్రింద ట్రాన్స్‌ఫర్ ఆఫ్ టెక్నోలజీకి రు. 12 కోట్లు ఖర్చుచేశాము. మొత్తం ప్రాజెక్టు జె.ఎసి.ఎ క్రింద రు 6 కోట్లు ఉచితంగా వచ్చింది. పుడ్ ఫాం క్రింద భారతప్రభుత్వం ఇండస్ట్రీయల్ ఎస్టేటు క్రింద తీసుకుని రు 9 కోట్ల 67 లక్షలు ఇచ్చారు. హెచ్ జె ఎఫ్ ఐ రు 11 కోట్ల 75 లక్షలు, ప్రాసిసింగ్ యూనిట్ కుప్పం రు 5 కోట్లు ఇన్వెస్మెంట్ వచ్చింది. కొన్ని వందల కోట్ల రూపాంచులు ఖర్చుపెట్టి మూడు నాలుగు ప్రాజెక్టులు ప్రారంభించాము. మొదటి ప్రాజెక్టు కుప్పం ప్రాజెక్టు, చిత్రారు మ్యాంగో, సెకండ్ సీ ప్రైవ్ క్రింద ప్రాన్‌ను ఇచ్చాము. విజయవాడ వద్ద పూర్వీకు ఇచ్చాము. వారు ఇప్సీ తయారుచేసిన తరువాత నేను ప్రాజెక్టు తయారుచేయమంటే, ఈ ప్రాజెక్టు తీసుకుని దేశంలో ఇంతవరకు బ్యాంక్‌న్ ఇంటిగ్రేషన్‌లో, ఫార్మార్డ్ ఇంటిగ్రేషన్ చేయడానికి రు 25 కోట్లు ఇమీడియట్‌గా శాంక్షన్ చేస్తామని తరువాత బోర్డు మీటింగులో శాంక్షన్ చేశారు. They are searching for this type of projects all over the country. అది చేసిన తరువాత ఇమీడియట్‌గా ఇది ఇచ్చారు. ఈ విధంగా ఇప్పటివరకు మొత్తం రు 57 కోట్ల 43 లక్షలు ఇప్పటివరకు మనకు దీనివలన గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా, ఇతర ఆర్గానిజేషన్స్ నుండి వచ్చాయి. దీనివలన కుప్పం నియోజకవర్గంలో ప్రైవ్ ఎఫ్ట్స్ వచ్చాయి. ల్యాండ్ వాల్యూ బ్రాండ్ ఎండంగా పెరిగింది. 10 వేల ఎకరాలు ముందు ఈ విధంగా జరిగిన తరువాత భూమి అమృదం తగ్గి, ల్యాండ్ వాల్యూ పెరిగింది. సెరి కల్చర్ ఎక్స్ గానీ ఎంత డబ్బు ఖర్చు చేశారు, దానికి ఎంత వచ్చింది అనేది కాకుండా ఓవరార్గా ఇన్‌ప్రోట్స్ గుర్తుచేశారు. కుప్పం ఏరియా సెరికల్చర్ చూస్తే ఒకప్పుడు 45 కె.జిలు ఉండే కుప్పం యావరేజ్ ఇన్ బయో వోల్ట్‌న్ ఈరోజు 81.20, జిల్లా యావరేజ్ 44.50, ఎ.పి యావరేజ్ 43, కర్రాటుక యావరేజ్ 42, నేషనల్ యావరేజ్ 40, ఇంటర్వెషనల్ యావరేజ్ 65, ఈ రోజు కుప్పం 81 ఉంది. ఇంటర్వెషనల్ యావరేజ్ కంటే ఎక్కువ కుప్పంలో తేగలిగాము అంటే డ్రైవ్ ఇరిగేషన్‌లో అక్కడ ఉండే సెరికల్చర్లో ఏదయతే ఘైనాకంటే యావరేజ్ ఈల్ కుప్పంలో ఎక్కువ ఉందని ప్రతి ఒక్కరూ అప్పియేల్ చేసే పరిస్థితికి వచ్చారు. దీనివలన ప్రైవ్ ఎఫ్ట్స్ ఒకసారి చూస్తే ఒకప్పుడు ఎస్యూర్డ్ ఇరిగేషన్ ల్యాండ్ 34 వేల ఎకరాలు ఉంటే,

ఈ రోజు 83 వేల ఎకరాలకు కుప్పంలో పెరిగింది . స్టేట్ సెరికల్చర్ 5 వేల ఎకరాలుంటే, 14,952 ఎకరాలకు పెరిగింది. హౌర్ కల్చర్ 3,732 ఎకరాలుంటే 8,936 ఎకరాలకు పెరిగింది. ఫ్లోరి కల్చర్ 100 ఎకరాలుంటే 3,186 ఎకరాలకు పెరిగింది. ఈనిధంగా, విపరీతంగా ఏ క్రాస్ ఉన్నాయో అవస్థికాడా ముందుకు ప్రకారంగా ఇంట్రప్ట్ చూసే పరిస్థితికి వచ్చారు. ఈనాడు బయటి వారందరూ అప్రిపియేట్ చేశారు. ఈనాడు రైతులు ఎంతే అనందంగా అన్ని పేశాము, బ్రహ్మండంగా క్రాస్ వేస్తున్నాము, వేము ఎక్స్పోర్ట్ చేస్తున్నాము. మా పిల్లలను బాగా చదివిస్తున్నామని వారు చెప్పారు. ఈనాడు కేంద్రం నుండి ఇప్రాయిల్ వ్యవసాయం దేశ వ్యాప్తంగా అమలుచేయాలని కేంద్ర మంత్రి దేవేంద్ర ప్రధాన్ చిత్రరు జిల్లా కుప్పంలో ప్రయోగాత్మకంగా అమలవుతున్న ఆధునికి ఇప్రాయిల్ తరహ వ్యవసాయ విధానాలను దేశంలో ఇతర ప్రాంతాలకు విస్తరించేందుకు చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుందని వెల్లడించారు. వారు స్వయంగా యాక్సెస్ చేశారు. అదెనిధంగా ఈనాడు పినిసి విషయం చాలా స్వస్థంగా వారు మాట్లాడుతూ, అప్రిపియేట్ చేసి ఇది చాలా బాగుంటుందిలని వారున్నారు. వారు చూసించింది కొన్ని కాన్సైన్టివ్ అందులో పొజిటివ్ పాయింట్ 8. కాన్సైన్టగ్ నాలుగు చెప్పడం జరిగింది. వారు కాన్సైన్ట చదివారు. పొజిటివ్ పాయింట్ చదవలేదు. దానిలో చాలా స్వస్థంగా ఒకటి, రెండే కాదు. With the limited water, more area could be irrigated. This helped in conserving water and optimum utilisation of available water. Due to fertilisation, principle is observed that fertilisers are not wasted. The traditional way of application of fertilisers wastes quite a lot of fertiliser and encourages weed growth. The productivity of various crops is very high compared to the productivity recorded in any farmer field in the area. In some crops, national high yields also recorded. Due to development of intensive cultivation, crops harvest throughout the year, which has facilitated the continuous income generation. There is also large scale employment generation in the area. The Project has helped in testing new crops and also created avenues for export market.

మ.12.10

SRI N. CHANDRABABU NAIDU: On-farming cultivation like processing, storage etc., were also developed. The gross revenue generated in the project is quite high. However, the net revenue after deduction of labour charges etc., is average. The follow-up action ఇప్పిన్ని చెప్పి, పొజిటివ్ పాయింట్ చెప్పారు. దాని తరువాత మేము కొన్ని నిర్దయాలను తీసుకుని, ఇప్పిన్ని అప్రావ్ చేసాము. పైలట్ ప్రాజెక్ట్ రు.24.00 కోట్లలో రు.12.00 కోట్లు ఇస్తే, ఈ విధంగా ప్రతి ఒక్కరూ చెప్పి పరిస్థితి వచ్చినపుడు, ఇటీవలి కాలంలో చూస్తే, ఎం.ఎస్. విశ్వనాథన్ గారు ఫోండేషన్ నుంచి The Chairman, while appreciating the achievements of the Kuppam Farm by the Government of Andhra Pradesh with the Israeli experts requested them to extend their support to Tamil Nadu for setting up of Demo demonstration cum training centres in Changalpat district in Tamil Nadu. అంటే మీ కంటె కూడా స్వామినాథన్ గారు He is an expert and authority on green revolution. అటువంటి వ్యక్తి అప్రిపియేట్ చేసే పరిస్థితి వేస్తే, ఏ విధంగా పుందో ఆలోచించుకోవలసిన అవసరం పుంది.

(బ్రెజరీ బెంచెన్ నుంచి చప్పట్లు)

ఈ రోజు ఈ విధంగా అన్ని మాట్లాడుతున్నాము. The Karnataka Government by seeing this project. వారిని చూస్తే, ఇటీవల జూన్ 30,2001 నాడు ఒక లెటర్ లాపారు. Sri Ashfran, M.D., BHC Agro (India) Ltd. ల్రాసింది కర్రాటుకలో విశ్వనాథన్, అడిషనల్ చీఫ్ సెక్రటరీ అండ్ డవలమెంట్ కమీషనర్. ఆయన వ్రాస్తూ This has reference to the presentation made by you and Mr. V. Praveen Rao at Bangalore to our Hon/ble Minister for Agriculture and others on the Integrated Development Project at Karnataka and also to my visit to Kuppam a few weeks ago. We are indeed, thankful for your visit to Bangalore on 29th June, 2001 when we discussed the possibility of BHC Agro (India) Ltd collaborating with the Government of Karnataka and its agencies and development of agriculture in the State, particularly, in the rain-fed areas. In pursuance of this, we would like BHC Agro (India) Ltd to collaborate with the State Government in the following areas. Development and management of commercial demonstration farms

involving agro and involving growth of high value crop with the help of arid crop production modeled on the lines of Israeli water users efficient agriculture practices and modern infrastructure. To carry out a detailed survey in collaboration with KAPUC for the provision of expensive agronomic and technical guidance in selected area crops to farmers, particularly, in Kolar and Bijapur districts for improving farm productivity and quality of the agriculture produce and also to identify the agriculture requirements to achieve effective onward integration of farm produce through marketing channels both domestic and international for long-term sustainable benefits to the farmers with the objective of developing of dynamic contracting farming modeled which would be applied to several crops and also other areas of the State in future. To define the elements of holistic approach to water shed development integrating the agriculture component to utilise harvesting rain water resource in the most productive manner on a water shed basis. In this, the first step would be to arrange a discussion among the representatives of BHC Agro (India) Ltd., Kuppam, Tehel Engineering Company, Israel and the Government of Karnataka at the earliest to work on the broad modalities of co-operation to achieve the above task.

మహరాష్ట్ర అయితే ఒక లెటర్ వ్రాసారు. మహరాష్ట్ర అయితే The attention of P.V. Praveen Rao. This has reference to the presentation by Dr. Rao to us on 23rd April, 2001 in Mumbai and thereafter our visit to Integrated Agriculture Development Project at Kuppam on 10th and 11th May, 2001. Further, with regard to your discussion on 22nd June, 2001 at Mantralaya, Mumbai on the feasibility he would like to take at the responsibility of implementation and management of the Integrated Agriculture Development Pilot Project at Julias and Latur on 300 acres in each farmer's fields Kuppam model technology and irrigation system. This is where Maharashtra. అధ్యక్ష, ఈ రోజు ఆల్ ఓవర్ ది ఇండియా స్టేట్ గవర్నమెంట్ వస్తువ్యాపారం కాంగ్రెస్ వారు గొడవ చేస్తే, వారు రాకుండా తిరిగి వెనక్కు పోయిన పరిస్థితి పుంది. అయిన ఓపెన్‌గానే చెప్పారు. He wanted to study the project. అదే మాదిరిగా నిస్సనే కుప్పంలో ఒక మీటింగ్ పుంటే, బాలయోగి గారు చనిపోయిన సందర్భంలో క్యాన్సిల్ చేసుకున్నాము. 10వ తారీఖు నాడు ఒక మీటింగ్ పుంటే, ఆ మీటింగ్‌కు కర్రాటుక సి.ఎం. గారు వచ్చి పర్మిక్యులర్స్‌గా నేను ఇజాయిల్ టెక్నాలజీ ప్రాజెక్ట్ చూస్తానని అడిగారు. ఫీల్డ్ విజిట్ కవాలని కర్రాటుక సి.ఎం.గారు కోరుకునే పరిస్థితి వచ్చింది.

ఏ ప్రైల్ట్ ప్రాజెక్ట్ అయినా, ఏ డెమో ప్రాజెక్ట్ అయినా ఒకదానికి కన్ఫైన్ కావడం కర్రెంట్ కాదు. దాని ఇంప్లికేషన్లు కాని, బెనిఫిట్లు కాని, లాంగ్ టెర్కీలో ఎక్కువగా పుంటాయి. ఓపరాల్గా ఇంప్లాట్ పుంటుందే తప్ప ఒక దానికి కాదు. రాజశేఖర రెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ అడిగారు, మేము ఈ రోజు డ్రిష్ ఇరిగేషన్కు వ్యతిరేకం కాదని అన్నారు. చాలా జిల్లాలలో, నిస్స కూడా మనం ఇచ్చాము. డ్రిష్ ఇరిగేషన్కు మనం అనేక మోడల్సు పర్మిట్ చేస్తున్నాము. ఇది ఏ విధంగా ఇచ్చారు, గ్లోబల్ టెండర్సు ఎందుకు పిలవ లేదని అన్నారు. రాజీయాలు ఏ విధంగా వస్తాయనే ఉద్దేశ్యంతో ఆలోచించుకోవలసిన అవసరం పుంది. గ్లోబల్ టెండర్సు పిలిస్తే వచ్చేవారు ఎవరూ పుండరు. ఇది ఒక కంపెనీ ఇజాయిల్ లో పుంది కాబట్టి మనం అక్కడకు ఒక టీమ్‌ను పంచించాము. ఆ టీమ్ అక్కడకు వెళ్లి, చూసిన తరువాత కన్విన్స్ అయ్యారు, జెనూ యిన్‌గా పుందని ఒప్పుకున్నారు.

నిస్స కూడా సైమన్ పెరస్ట్ అని ఒకప్పుడు ప్రైమ్ మినిస్టర్, ఇప్పుడు డెప్యూటీ ప్రైమ్ మినిస్టర్ - అయినను నేను బెంగుళూరులో కలిసినప్పుడు రిక్ఫ్స్ చేస్తే, అయిన చెప్పింది మేము పూర్తిగా సహకరిస్తాము, ఈసారి పూర్తిగా చూడలేకపోతున్నాను, ఫారిన్ డైరెక్ట్ ఇన్వెస్ట్మెంట్‌కు ఎక్స్‌పోర్ట్‌ని పెట్టగలిగితే నేను అది కూడా పంచిస్తానని' అయిన హామీ ఇచ్చారు. ఆ మేరకు ఒక టీమ్ నెక్కు మంత్రీలో పసుంది. ఆ విధంగా కుప్పంలో ఒకప్పుడు ఏ ఇండస్ట్రీల్ లేని పరిస్థితి నుంచి ఈనాడు అనేక ఇండస్ట్రీస్ - ఆగ్రో బెస్ట్ ఇండస్ట్రీస్ వస్తువ్యాపారం, ఇంకా అనేక ఇండస్ట్రీస్ వచ్చే అవకాశం పుంది. కర్రాటుక వారు తుమ్మార్ పోలార్లో ఆలోరెడీ ఈ ప్రాజెక్ట్‌ను ఇంప్లిమెంట్ చేస్తున్నారు.

ఆ విధంగా వారు ఇంప్లిమెంట్ చేసి ముందుకు పోతూంటే, ఈ రోజు మనమందరమూ ఆలోచించవలసింది, ఏమైనా చిన్న చిన్న అవకాశములు పుంటే, డెఫినెట్స్‌గా యాక్షన్ తీసుకుంటాము. అయితే గోవర్ధన్ రెడ్డిగారు ఒక మాట చెప్పారు, కిరణ్ కుమార్

రెడ్డి గారు ఒక మాట చెప్పారు. గోవర్ధన్ రెడ్డి గారు డెమో-1 లో 100 % సబ్సిడీ ఇస్తేనే, ఎవరూ ముందుకు రారని అంటున్నారు. కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి గారు మాటల్లాడుతూ అక్కడ కొంత మంది ముందుకు వచ్చినా వారికి ఇష్టకుండా ఎవరికో ఇచ్చారని అంటున్నారు. ఈ రెండూ కూడా కాంట్రాడిక్షరీగా వున్నాయి. కానీ మెరిట్ ప్రకారం ముందుకు పోవాలని మనం అనుకుంటున్నాము. 10,000 ఎకరాలలో ఫేజ్ 1, ఫేజ్ 2, ఫేజ్ 3 మొత్తం ఇంప్లిమెంట్ చేయాలని అనుకుంటున్నాము. మొన్న అయితే కేంద్రం నుంచి రూరల్ డపలమెంట్ మినిస్టర్ పాటిల్ గారు ఒక వ్యక్తిని తీసుకోచ్చారు.

మనం ఏదైతే మాటల్లాడుకుంటున్నామో, పెట్రోలియం సబ్సిట్యూట్ క్రింద విత్తనాలు కాని, పెద్ద ఎత్తున పెట్టడం కోసం, అమెరికా వారు చేసారు, బ్రిజిల్ వారు చేసారు, మేము కూడా చేస్తామని ముందుకు వచ్చారు. 1.5 మిలియన్ హెక్టార్లలో వారు ఇస్తేన్నీ పెట్టడానికి ముందుకు వచ్చారు. నేను అప్పుడు కూడా చెప్పాను, బాగుంది, ఆ టెక్నాలజీ రిపోర్ట్ ఇష్టండి, మేము క్యాబినెట్ సబ్ కమిటీ వేసాము, రేపో, ఎల్లుండో మీతో మాటల్లాడతామని అన్నాము. 1.5 మిలియన్ హెక్టార్లు అంటే, సుమారు 40 లక్షల ఎకరాలలో ఇది పెట్టడానికి అవకాశం పుంది. గపర్చమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా వారు కూడా ఒప్పుకున్నారు. మగర్ కేన్ కాని, మెయిజ్ కాని రా మెటీరియల్గా ఉపయోగించుకునే అవకాశం పునర్పుడు మేము చాలా హాఫీగా ఫీల్ అయ్యాము.

కొన్ని కొన్ని డెమో ప్రాజెక్ట్లను మీరు ఏ విధంగా ఇచ్చారు, ఎట్లా ఇచ్చారు, ఏ విధంగా చేస్తున్నారని అంటే, మనం కూడా కొన్ని ప్రాసీజర్స్ ను ఫాలో అయ్యాము. కాని ఈ రోజు ప్రాసీజర్స్ కోసమే మొత్తం అడ్డినైప్రైవ్షెన్ వనిచేయాలంటే, అది కరెక్ట్ కాదు. ఎందుకంటే, ఈ ప్రాజెక్ట్ కు ఎవరూ లేనపుడు, ఒక్క ఇజ్జాయిల్లో బాగా జరుగుతోందని అనుకున్నపుడు మన వారిని ఒక టీమ్గా పంపించి, అన్ని ప్రాసీజర్స్ ఫాలో అయి ఇది చేసాము. మీరు ఏమైనా హాల్ఫ్ చేయాలనుకుంటే మీరు చెప్పండి, మీరు చెప్పిన పాయింట్లో పాజిటివ్ వాటిని అన్ని తీసుకుంటాము. కరెక్ట్ మెజర్స్ తీసుకుంటాము. వాటిలో తప్పులుంటే కరెక్ట్ చేస్తాము. ఇప్పటికే ప్రాజెక్ట్లో చాలా ఇంప్రూవ్‌మెంట్ తీసుకోద్దము.

ఈ రోజు రాష్ట్రంలో ఇంకా 3 ప్రాంతాలలో ఈ ప్రాజెక్ట్లు కావాలని ముందుకు పసున్నారు. మహాబూబ్ సగర్, రంగారెడ్డి, విజయనగరం జిల్లాలలో ఈ ప్రాజెక్ట్ కావాలని ముందుకు వచ్చారు, అని కూడా డెమోస్ స్టోర్ చేస్తున్నాము. ఈ రోజు అసెంబ్లీలో చూస్తే, ప్రతి ఒక్క ఎం.ఎల్.ఎ. మా నియోజక వర్గంలో పెట్టాలని అడిగే పరిస్థితికి వచ్చారు. *That is the strength of the project.* ఈ రోజు డెమో స్టోర్ అయింది, ఆ డెమోస్ ను ప్రాక్షికల్గా చేస్తున్నాము. 6 సంవత్సరాలైంది. 5, 6 సంవత్సరాలలో మనం కూడా ఇండియాకు కావలసిన పరిస్థితులను అవగాహన చేసుకుని, లోకల్ కండిషన్స్ స్ట్రీమ్‌లైన్ చేసుకుంటాము. ఒక్క డ్రిఫ్ ఇరిగేషన్ గురించే మాటల్లాడుతున్నారు. ఒక్క డ్రిఫ్ ఇరిగేషన్ అయితే ఇంత ప్రాడక్టివీటీ వచ్చే పరిస్థితి లేదు.

మ.12.20

డ్రిఫ్ ఇరిగేషన్ ఉంది. ఎక్స్‌ప్లేస్స్ ఉంది. మాడ్రాజెషన్ ఉంది. అన్ని కలిపి ఇందులో చేశారుతప్ప ఒక్కటే కాదని తెలియచేస్తున్నాను. టెక్నాలజీని ఎవరు ఇష్టం వచ్చినట్లు వారు ఇంటర్‌ప్రైట్ చేసుకోవచ్చు. ఈసాడు స్టోర్‌వేర్ ఉంది. ఇంటర్‌నేట్ ఉంది. స్టోర్‌వేర్ ఏముంది, కంప్యూటర్ ఏముందని అంటే దాని సమాధానం లేదు. దటిజ్ ది ప్రాడక్ట్ ఆఫ్ ది టెక్నాలజి. అటువంటి టెక్నాలజీని ఉపయోగించుకొని ముందుకు పోవాలి. నేను ప్రగాఢంగా విశ్వసించేది అభివృద్ధిని. దానినే కాంక్షిస్తున్నాను. అందుకు నా నియోజకవర్గంలో కూడా ప్రజల భాగస్వామ్యంతో ఇస్తే చేశాముతప్ప ఇంకోకటి కాదు. ఆ విధంగా నేను అభివృద్ధిని కాంక్షిస్తున్నాను. ఆ విధంగా ప్రజలలందరిని ఇన్వెస్ట్ చేసి ఎన్నో కార్బోక్సిలు అక్కడ చేశాము. ఈసాడు రాష్ట్రంలో ఎక్కుడా జరగని విధంగా వాటర్ స్క్రోమ్స్ అన్ని కూడా త్రాగు నీటి సంఘాలు పెట్టుకొని అక్కడుండే మహిళలు వారే అరేంజ్ చేసుకునే పరిస్థితికి వచ్చారు. ఆ విధంగా కుప్పంలోచేయగలిగాము. ఆ విధంగా ఎన్నో కార్బోక్సిలు చేశాము. అస్తే ఫలితాలు ఇష్టున్నాయి. అటువంటి కార్బోక్సిలకు ముందుకు రావాలి.

ఒకప్పుడు చాలా బ్యాక్స్‌వర్డ్‌గా ఉన్న నియోజకవర్గాలకుపర్క్‌క్యాపిటా ఇన్‌కమ్ పెరిగింది. రెవెన్యూ స్టోండర్డ్‌ను పెరిగాయి. అదేవిధంగా, చాలా వరకూ ఆర్థికంగా ముందుకుపోయారు. ఉపాధి పెరిగింది. ఈ విధంగా చేయడంకోసం చేశాముతప్ప ఇంకోటి కాదు. దయచేసి వారిని తమ ద్వారా కోరీదేమంటే, ఇటువంటివి కాంట్రావర్స్‌చేసి లేనిపోని ఒక హాజర్ కమిటినిపేయించి ఆ ప్రాజెక్ట్‌లోనీ జరిగిపోయిందనే అనుమానం ఫ్రియేట్ చేసి అభివృద్ధిని అడ్డుకోవడ్నని కోరుతూ సెలపు తీసుకుంటున్నాను.

CHAIRMAN: The discussion on the second item under Rule 74 is over. The matters under rule 304 are postponed.

డా.వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి: ప్రాటెస్ట్ చేయాలి, ఇంకేమీ మాటల్లాడడానికి అవకాశం లేదంటే ప్రాటెస్ట్ చేస్తాము...

Chairman: I have given you plenty of time.

డా.వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి: ప్రాటెస్ట్ ఏమిటో చెప్పండి, దానికి అవకాశం ఇస్తామని అంటే ప్రాటెస్ట్ చెబుతాము. ముఖ్యమంత్రిగారు మాటల్లాడుతూ, అభివృద్ధి చేసే కార్యక్రమాలు బాగా చేయడానికి నేను ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. దానికి అడ్డు రావడు. వీలయిసంతపరకూ ప్రోత్సహించే మాటలు నాలుగైదుమాటల్లాడితే సంతోషపుని అన్నారు. ఆయన మాటల్లాడుతూ, ఇత్తైల్ అల్ఫాహోల్ ప్రాడక్షన్ గురించి మాటల్లాడారు. కేంద్ర ప్రభుత్వంతో మాటల్లాడుతున్నారన్నారు. పోయిన నెలలో గవర్నర్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ ధన్యవాదాలు చెప్పేవిషయంలో మాటల్లాడుతూ, నేను ఈ ప్రభుత్వానికి సలహా ఇష్టుడం జరిగింది. దీనికి సంబంధించి తమిళనాడులో ఒక టీమ్ పోయిన సంవత్సరం బ్రెజిల్కి వెళ్లి చూసి వచ్చింది. అక్కడ ఇత్తైల్, అల్ఫాహోల్ ప్రాడక్షన్ విషయంలో 24 శాతం పెట్రోల్, డీజిల్లో కలుపుతున్నారు. మన రాష్ట్రం ఈ కార్యక్రమాన్ని బాగా ఎక్కువగా చేసుకోగాలితే లక్షలొకరాలలో ఈ ఈప్రాడక్షన్ కార్యక్రమాలు తీసుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుందని చెప్పడం జరిగింది.

నెల రోజుల తరువాత ఆ మేరకు ఆ కార్యక్రమాలు చేస్తున్నామని ముందుకు వచ్చినందుకు మంచిదే. ఏదయినా, ఒక మంచి కార్యక్రమం చేయమని చెప్పినప్పుడు ఆ కార్యక్రమాలు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము, చేస్తామని చెబితే మంచిదే. ఇక్కడ సమస్య ఏమిటంటే, రు.12 కోట్లు కేవలం కన్సల్టెన్సీలని ఉన్న టెక్నాలజీని ట్రాన్స్‌ఫర్ చేస్తున్నామని మసిస్టూసి మారెదుకాయ చేసి రు.12 కోట్లు ప్రభుత్వ ధనాన్ని దుర్యాన్యియోగం చేశారు. ఇది తేల్వడానికి ఒక హాజర్ కమిటిని వేయమంటే వేయడానికి ఏ మాత్రమూ ముందుకు రావడం లేదు. పోయిన సంవత్సరం నవంబరు నెలలో ఇచ్చిన స్టేట్‌మెంట్‌కి, డిసంబర్‌లో ఇచ్చిన స్టేట్‌మెంట్‌కి, ఈనాడు ఇచ్చిన స్టేట్‌మెంట్‌కి పొంతన లేకుండా అందులో కొన్ని లెక్కలు, ఇందులో కొన్ని లెక్కలు, మరీ అన్నాయంగా కాకి లెక్కలలాగా ఉన్నాయి. రు.1 కోటి 20 లక్షలు ఎక్కువగా చూపిస్తున్నారు. ఇంత అన్నాయమయిన కాకి లెక్కలు చూపించడం తప్పన్నతుంది. హాజర్ని మిన్స్‌లీడ్ చేస్తున్నారనీ, దీనికి సంబంధించిన పూర్వాపరాలను పూర్తిగా అన్ని విధాలా దీనికి సంబంధించిన విషయాలను తెలుసుకోవడానికి ఒక హాజర్ కమిటిని వేయమంటే వేయడం లేదు.

టెక్నాలజీ ట్రాన్స్‌ఫర్ కి రు.13 కోట్లు డబ్బు దుర్యాన్యియోగం చేయడానికి అవకాశం వచ్చింది. ఆ విధంగా కాకుండా ఉండడంకోసం గ్లోబల్ టిండర్స్‌ని పిలవాలంటే ఆ సమస్య రాదని అనుకుంటున్నాను. ప్రభుత్వ షైఫరికి నిరసనగా, ప్రభుత్వ కోట్లది రూపాయల ధనం దుర్యాన్యియోగం అపుతున్న విషయాన్ని తేల్వడానికి ఒక హాజర్ కమిటిని వేయమని అడుగుతున్నాము. మేము వేయము, మా ఇష్టం వచ్చిన విధంగా చేస్తామనంటున్న ప్రభుత్వ విధానానికి నిరసనగా కాంగ్రెస్‌పార్టీ ప్రాటెస్ట్ చేస్తుంది.

శ్రీ నోముల నర్సింహాయ్యః ముఖ్యమంత్రిచేప్పారు. ఒకబే విషయం ఏమంటే, ఎక్స్‌పోర్ట్ కాఫిలిటీ వ్యవసాయం పెట్టాలి. ఎంత పర్సంటేజ్ ఎక్స్‌పోర్ట్కి సంబంధించిన ఆదాయం వచ్చిందో చెప్పలేదు. రు.45 కోట్లు ఖర్చు పెట్టాము, ఇంతాదాయం వచ్చిందోలేదు. ఇంకా రెండుస్వర కోట్లు ఖర్చు పెడుతున్నాము. వేసినదానిని ఎవరూ కాదనడం లేదు. పెట్టేది సక్రమంగా లేదని చెబుతున్నాము. ఆదాయం రాలేదని చెబుతున్నాము. హాజ్ కమిటీ వేయడానికి ఇబ్బంది లేదు. పారదర్శకత రుజువు చేసుకోవాలి. అరుపులు, కేకలు కాదు. వాస్తవాలు మాట్లాడాలి. హాజ్ కమిటీ వేయమంటే ముఖ్యమంత్రిగారు వినిపించుకోనందుకు మేము నిరసన వ్యక్తపరుస్తున్నాము.

2002-2003వ సం .నకు వార్షిక ఆదాయ వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్) గ్రాంట్ల కొరకు అభ్యర్థన (ఇదవరోజు)

అభ్యర్థన నెం . LI	(51) - శాస్త్ర, సాంకేతిక పరిజ్ఞానములు, వర్యావరణం
అభ్యర్థన నెం . XLVIII	(48) - చిన్నతరహో నీటిపారుదల
అభ్యర్థన నెం . XLVI	(46) - పెద్దతరహో నీటిపారుదల, మురుగునీటి పారుదల వరద నియంత్రణ
అభ్యర్థన నెం . XLVII	(47) - మద్యతరహో నీటిపారుదల
అభ్యర్థన నెం . XLIV	(49) - విద్యుచ్ఛక్కి అభివృద్ధి

CHAIRMAN: Now, discussion on demands for grants. Nomula Narasimhaiah garu.

శ్రీ నోముల నర్సింహాయ్యః ఈనాడు ప్రత్యేకించి ఇరిగేషన్ డిమాండ్స్కి సంబంధించింది. ముందు విడుదల చేసింది బడ్జెట్ పూర్వహో పత్రానికి సంబంధించి ప్రజల నుండి ఎక్కువ విజ్ఞాపనలు, సూచనలు వచ్చాయి. ఇరిగేషన్కి డబ్బులు పెడతామన్నారు, తీరా పరిస్థితి చూస్తే గత సంవత్సరం కన్నా తక్కువ ఉంది. ప్రజలు ఇచ్చిన విజ్ఞాప్తి ఏ మేరకు తీసుకున్నారనేది, ప్రభుత్వానికి ఉన్న చిత్తశుభ్రకి పదలవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రాజెక్ట్స్ విధంగా శంఖుస్థాపన చేస్తున్నారు, ఎంత వరకూ ప్రోగ్రామ్స్ ఉంటుందినేది చూస్తే, దయనీయమయిన పరిస్థితిలో ఉంది.

ప్రత్యేకించి ప్రజలకు సంబంధించిన ప్రణాళికా వ్యయాన్ని పరిశీలిస్తే 2001.02 సంవత్సరానికి 19.27 శాతం ఉంది. ఇప్పటికి వచ్చేసరికి 18.34 శాతానికి తగ్గిసోయింది. డబ్బు లేకుండా, ప్రణాళికా వ్యయం లేకుండా ప్రాజెక్టు పూర్తి చేసే పరిస్థితి ఉంది. అంతేకాకుండా, రాష్ట్రంలో 4,000 టియంసి నీటిని వాడుకోవడానికి లభ్యమవుతుంది. మన రాష్ట్రంలో ఉన్న 40 సదులు మన వాటా ప్రకారంగా 75 శాతం హక్కు మనకుంది. 2,746 టియంసి నీరు వాడుకోవడానికి నీలు లేదు. వాడుకోన్నది ఎంతంటే 18,000 టియంసి మాత్రమే వాడుకుంటున్నాము. మిగిలిన నీటికి మాత్రం అన్ని శంఖుస్థాపన, పునాదిరాళ్లు తప్ప దానిని ఏ రకంగా ప్రజలు వాడుకోలేని పరిస్థితి ఉంది. మొత్తం నీటిని వినియోగింలోకి తీసుకురావాలంటే రు.40,000 కోట్లు కావాలని బడ్జెట్లో చెప్పారు. అందులో చెప్పిన దాని ప్రకారంగా చూస్తే, విజన్ 2020 లక్ష్యంగా పరిశీలిస్తే 2005 నాటికి 15 లక్షల ఎకరాలకు సాగునీరు అందిస్తామన్నారు. 5,000 ఎకరాలు సేకరిస్తున్నది చెబుతున్నారు. గోదావరి జలాలవినియోగం కోసం 18 మధ్యతరహో, 182 చిన్నతరహో ప్రాజెక్టుల నిర్వహణ కోసం మెట్ట ప్రాంతాలకు నీటి సౌకర్యం ఏర్పాటు చేస్తామన్నారు.

మ. 12.30

ఇదంతా చూస్తే, లెక్కలో మాత్రం సేద్యం లక్షల ఎకరాల్లో పెరుగుతోంది. ప్రత్యేకించి, ఉన్న బోర్డున్ని ఎండిపోయి రైతాంగం పరిస్థితి అధ్వర్యంగా తయారొతోంది. లక్షలాది ఎకరాలు ఎక్కుడ సేద్యమౌతున్నాయో నాక్కెతే అర్థం కావడం లేదు. ఇరిగేపన్ ద్వారా వ్యవసాయ రంగాన్ని ముందుకు తీసుకువెళతామని అంటున్నారు. ఇది ఏ రకంగా ముందుకు తీసుకువెళతున్నారో అర్థం కావడం లేదు. రైతాంగానికి సంబంధించి మీరు ఇస్తున్న పరాలు ఎట్లా ఉన్నాయంటే, అంజనేయుడి పెళ్లి ఎప్పుడంటే రేపు అని గోడ మీద వ్రాసిన చందంగా ఉంది. సాగునీటికి సంబంధించిన విపరాలన్ని అష్టవ్యప్తంగా ఉన్నాయి. వీటిని పరిశీలించాలి. ఎకనామిక్ సర్వే ప్రకారం 2001-02లో ఒక విధంగానూ, బడ్జెటు వ్యాహ పత్రములో మరో విధంగానూ ఉన్నాయి. భూ సేద్యం విషయంలో ఇంత వ్యత్యాసంగా అంకెలు ఉన్నాయి. వ్యాహ పత్రములో భారీ తరపు ఇరిగేపన్ క్రింద 7,17,374 లక్షల ఎకరాలని, మధ్యతరపు ఇరిగేపన్ ద్వారా 66,717 ఎకరాలు, మొత్తం కలిపి 7,84,091 ఎకరాలని చూపించారు. ఎకనామిక్ సర్వే చూస్తే, ఏ పరిస్థితులున్నాయంటే, 2లక్షల75వేల ఎకరాలు క్వాల్యూల ద్వారా అని చెప్పారు. చెరువుల ద్వారా మైన్స్ 50 వేల ఎకరాలుగా తగ్గించబడింది. వ్యాహ పత్రములో అంత పెద్దగా ఉండి, ఎకనామిక్ సర్వేలో ఈ విధంగా వచ్చిందంటే ఇది అంకెల గారడినా, అచ్చ తప్ప ఏనీటో తెలియడం లేదు. ప్రభుత్వం ప్రకటించిన ఎకనామిక్ సర్వే లోనే ఈ పరిస్థితి ఉంటే, చెప్పిన లెక్కలు, మాటల్లాడుతున్న మాటలు ఏ విధంగా ఉంటాయన్నది అర్థం చేసుకోవచ్చు.

కె.సి. కెనాల్కి సంబంధించి బ్యాలెన్సింగ్ రిజర్వ్స్ యర్, సుంకేసుల బ్యారేట్ ఆధునికీకరణ పేరుతో విదేశీ బుఱాం తీసుకు వచ్చారు. మనం రూ.1033.70 కోట్లు అంచనా వేశాం. జపాన్ దేశం రూ.550 కోట్లు ఇచ్చింది. జనవరి, 2001 నాటికి రూ.236.02 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు చేయగలిగాము. ప్రపంచ బ్యాంకు నిధుల నుండి శ్రీరామ్ సాగర్ మొదటి దశకి సంబంధించిన, శ్రీశైలం కుడికాల్వే గాను ప్రపంచ బ్యాంకు 325 మిలియన్ డాలర్లు బుఱాంగా ఇచ్చింది. 1994 జూన్ నాటికి గడవు అయిపోయింది. మళ్ళీ రెస్యూవర్ల్ చేసుకొన్నారు. 2003 నాటికి గడవు అయిపోతోంది. మీరు ఖర్చు చేసిన తీరుని చూస్తే అందోళనగా ఉంది. ఖర్చుయ్యే పరిస్థితి లేదు. మీరు ఖర్చు చేసింది కేవలం రూ. 662.65కోట్లకి వచ్చింది. ఈ విధంగా ప్రపంచ బ్యాంకు నుండి వచ్చిన బుఱాం కానీయండి, బయట దేశాల నుండి వచ్చిన బుఱాం కానీయండి వ్యవసాయం పైన ఖర్చు చేయడానికి ప్రభుత్వానికి చేతులు రావడం లేదు. అధికార్లు ఖర్చు చేస్తే రైతులు ఎక్కుడ బాగుపడిపోతారోనిని, స్వర్ణాంధ్ర ఎట్లా తయారైపోతుందోనని, డబ్బు ఖర్చు పెట్టుకుండానే స్వర్ణాంధ్ర చేయాలని ఆలోచిస్తున్నారు.

శ్రీరామ్ సాగర్ ముఖ్యంగా వెనుకబడిన తెలంగాణా ప్రాంతానికి వరంలాగా ఉంటుందని, 1984 నుండి అనేక రకాలుగా రెండవ దశ కోసం శంకుస్థాపనలు జరుగుతునే ఉన్నాయి. 1996వ సంవత్సరంలో మన ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడు గారు నల్గొండలోని తిరుమలగిరి పద్మ, ప్రగతిసాగర్లో శంకుస్థాపన చేశారు. అది 1998-99 వరకు పూర్తొతుందని చెప్పారు. దాని అదృష్టం ఏమంటే ప్రతి సంవత్సరం బడ్జెటులో రూ.25 కోట్లు కేటాయిస్తూనే ఉంటారు. కానీ, ఒక్క పైసా ఖర్చు చేయరు. గిరిచెడు మట్టిని కూడా తీయరు. ఈ విషయం నేను రెండు పర్యాయాలుగా చెపుతున్నాను. మా పెద్దలు కూడా చెప్పారు. అక్కడ ఉన్న ప్రజలు అందోళన చెందుతున్నారు. అక్కడ పని మాత్రం జరగడం లేదు. రైతాంగానికి మేలు చేస్తుమంటూ ఈ విధంగా చేస్తే ఎట్లా అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. మీరు కేవలం శంకుస్థాపనలు మాత్రమే చేస్తున్నారు. అది ఏ అవసరం కోసం చేస్తున్నారో, ఆ అవసరం నిమిత్తం మీరు ఖర్చు ఎందుకు చేయలేకపోతున్నారో ఒక పర్యాయం ఆలోచించండి.

ఇచ్చంపట్లి ప్రాజక్టు పరిస్థితి మరీ అధ్వర్యంగా ఉంది. రూ. 50 కోట్లను 2003లో కేటాయించారు. దీనికి అనుమతి వచ్చిందా ? ఇచ్చంపట్లి ప్రాజక్టు ద్వారా బహుళార్థక ప్రయోజనాలు కాపాడతామని చెప్పారు. ఈ ప్రాజక్టుకి సంబంధించి ఇంతవరకు వచ్చింది మాత్రం ఏ మేరకు చేసిన , ఆ రోజులనుకొన్నది ఎత్తు తగ్గిందిని. దీనికి గుర్తుమెంట్ అఫ్ ఇండియా నుండి పర్షిఫ్ కావాలని అంటున్నారు. ప్రతి విషయంలో గుర్తుమెంట్ అఫ్ ఇండియాకి నచ్చ చెప్పే స్టోర్ముత ఉన్న మన ప్రభుత్వం, ముందుకు వచ్చి ఎందుకు నచ్చ చెప్పడం లేదని, ఎందుకుని వెనుకబడుతోందో అర్థం కావడం లేదు. గోదావరి జలాల కోసం

బి.జె.పి. వారు పాద యాత్రలను నీర్వహించారు. మరిపుడు బి.జె.పి. ప్రభుత్వమే కేంద్రం లో ఉంది కదా. మేము ఎన్.ఎస్. గురించి చెపితే వారికి కోపం వస్తుంది. వారు (తెలుగుదేశం) వీరు(బి.జె.పి.) కలసి కేంద్రానికి సచ్చ చెప్పి ఈ ప్రాజక్షు తేవాలి. గారవ మంత్రి గార్చి కోరేదేమంటే, మీరిస్తున్న నిధులన్ని వృధా అపుతున్నాయి. ఒక బిట్ పనిలో 10 శాతం ఎక్స్పొన్ టెండరింగ్, అదే పని మరో బిట్లో 30 శాతం లెన్సో చూపిస్తున్నారు. వీరి ఇప్పానుసారంగా, ఖర్చు టెండర్ల పల్ల కావడంతో మీరు కేటాయించిన డబ్బు ఖర్చు కావడం లేదు. ఒకేళ ఖర్చు అయినా ఆ డబ్బుకి సంబంధించి మిగులు ఉందని, అపనులు పూర్తి కాకుండా ఉన్నాయి. ఉదాహరణకు మా ఎన్.ఎల్.బి.సి. ఎలిమినేటి మాధవరెడ్డి గారి జ్ఞావకార్థం ఉన్న ప్రాజక్షు. దీనికి సబంధించి ప్రతిసారి పెండింగ్ బిల్స్ ఉంటున్నాయి. ఈ ఎక్స్పొన్జెంట్ కి సంబంధించి చివరి రెండు బిట్లు రెండు కి.మీ. పరకు పని చేస్తే మూడిసి నదిలో కలుస్తుంది. మంత్రిగారు పర్యాటక సందర్భంగా మమ్మల్ని కూడా ఆహోనిస్తే మేము వెళ్లి చూసి వచ్చాము. ఆరోజు వారు పనులను త్వరలో పూర్తి చేస్తామని చెప్పారు. కానీ, ఎక్కడ ఉన్న పరిస్థితి అక్కడే ఉంది. జరగాలిస్ పని జరగడం లేదు. దీనిపైన పరద కాలువ ఉంది. గారవ మంత్రిగారు 63 కి.మీ. పరకు పది కి.మీ. ల నుండి పనిచేపట్టలని చెప్పారు. తీరా చూస్తే అది లిఫ్ట్. మోటార్స్ విషయంలో కానీ, దీని విషయంలో కానీ కాలేదు. అభరుకి ఎన్.ఎస్.పి. నుండి ఎలిమినేటి మాధవరెడ్డి ప్రాజక్షుకి మెర్జ్ చేయాలంటే అది జరగడం లేదు. ఇప్పటికి 20 రోజులు కావచ్చింది. ఈ ప్రభుత్వం ఎటువైపు నెఱుతోంది. అధికార్య అమలుచేస్తారా ? లేదా? ఎందుకు అమలు కావడం లేదన్న విషయాన్ని అలోచించాలి. సాగు విస్తీర్ణం క్రింద ఒక విషయం చెప్పాలి. ఈ ఎలిమినేటి మాధవరెడ్డి ప్రాజక్షు 25వేల ఎకరాలైనా రేపు వచ్చే జూన్ నాటికి చేస్తారా అంటే చేస్తామని, అనేక రకాలైన ఇభ్యందులు ఉన్నాయని మంత్రి గారు రెప్యూ నిమిత్తం వచ్చినపుడు అన్నారు. అభరుకి లక్ష్మి, 50వేలఎకరాలని వ్యాపార పత్రములో ప్రభుత్వం చెపుతోంది. అది పూర్తి కాలేదు. పూర్తి చేయడానికి అనేక రకాలైన, అస్త్రవ్యస్థమైన పనులు జరుగుతున్నాయి. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వాధికార్లు ఆలోచించాలి. రైతులు అనేక రకాలైన ఇభ్యందులను ఎదుర్కొంటున్నారు. ప్రభుత్వానికి మాత్రం ఆలోచనలు రావడం లేదు. వెనుకబడిన ప్రాంతంలో ఉన్న దేవాదుల ప్రాజక్షుకోసం ముఖ్యమంత్రి గారు శంకుస్థాపన చేశారు. 5 లక్షల ఎకరాల భూమి సేద్యమౌతుందని చెప్పారు. అన్ని రకాలుగా సస్యశామలం చేస్తామని చెప్పారు. తీరా ఈ సభలో చర్చించిన విధం చూస్తే, టెక్నికల్ ఫీజిబిలిటీ, టెక్నికల్ రిపోర్టు లేదు. బడ్జెటులో కూడా బుడ్డి పైసాకూడా ఇప్పటికే పాపాలేదు. పిండిలేకుండానే రోటైలోతాయా ?

మ. 12.40

ఎవరిని మభ్య పెడుతున్నారు? అదే విధంగా అదిలాబాద్ జిల్లా ప్రాజెక్ట్ పరిస్థితి ఒకసారి గమనించినట్లయితే అది చాలా అధ్యాస్తుంగా వుంది. ముఖ్య మంత్రి గారు దానికి శంకుస్థాపన చేశారు. రూ. 48.70 కోట్లను ఖర్చు పెడతామని చెప్పినప్పటికీ మార్పి, 2001 నాటికి రూ. 2.5 లక్షలు ఖర్చు పెట్టారు.

అలాగే గోదావరి జలాలు వాడుకోనే విషయానికి వస్తే, ప్రతి సంవత్సరం గోదావరి పొంగుతూనే వుంటుంది , నీరు సముద్రంలోకి కలుస్తానే వుంటుంది. వంటలు కొట్టుకు పోతూనే వుంటాయి. నీటిని ఇచ్చే ఉద్దేశ్యం ప్రభుత్వానికి ఉంటే ఈ కేటాయింపులు ఈ విధంగా ఉంటాయి. మనం చేసే అమలు పనులు ఈ విధంగా వుంటాయి. ప్రభుత్వం దీనిని చిత్రశుద్ధితో ఆలోచించి చేయాలి.

రాయల సీమకు సంబంధించిన ప్రాజెక్టుల విషయాని కొస్తే, 1989 నుంచి 1994 పరకు గాలీరు- నగరి ఇంకా నాసుతూనే వుంది . ఇప్పటికి మూడుసార్లు వరుసగా శంకుస్థాపన చేశారు. మూడు పరసల చొప్పున మూడు మాటలు

శంకుస్థాపన చేశారు. కానీ ప్రాజెక్ట్ కాస్ట్ రూ. 3,635 కోట్లుగా బడ్జెటులో మాత్రం పెట్టారు. పెట్టిన డబ్బు గురించి ఒక సారి అలోచన చేస్తే 2002-03 సంవత్సరానికి రూ. 18.12 కోట్లు కేటాయించారు. ఈ డబ్బుతో ప్రాజెక్ట్ అవుతుందా? పెద్ద చీరెకు ఒక కండె మొదలయింది. కేటాయింపులో ఈ పరిస్థితి ఉంది. ఇకపోతే హంద్రీ నీవా ప్రాజెక్ట్ 1986 మార్చి, 11 వ తేదీన శంకుస్థాపన చేశారు. అంచనా వ్యయం రూ. 1,478 కోట్లు ద్వారా 40 టిఎసిల నీరు వాడుకుంటాము అన్నారు. దీనికి సంబంధించి 5 టిఎసిల నీటికి కుదించారు. దీనికి రూ. 2.91 కోట్లు ఖర్చు చేశారు. ఇప్పుడు ఈ బడ్జెటులో రూ. 14.59 కోట్లు కేటాయించారు. అది ఎవరయినా పైన ఉండే వాళ్ళకు తెలియాలి. ఈ పరిస్థితి చూస్తూఅంటే కేటాయింపులు ఈ విధంగా పున్నాయి. పనులు ఆ రకంగా పున్నాయి. పైనలు యచ్చిన తరువాత, పనులు చేసే పరిస్థితి చూస్తే మరీ అధ్యాన్మంగా ఉంది.

బుగ్గ వాగు, కడవ జిల్లాను మొత్తం కన్నీరు పాలు చేసింది. దీనికి సంబంధించి రూ. 31.43 కోట్లు వ్యయం జరిగింది. కానీ వరదలు వచ్చి ఆ పని ప్రార్థిస్తాయింది.

యోగి వేమన రిజర్వాయరు ప్రాజెక్ట్, మద్దిలేరు రిజర్వాయర్ దీనికి రూ. 50 కోట్లు వ్యయం చేస్తామని అన్నారు. 2001 వ సంవత్సరం, సెప్టెంబరులో పడ్డ వర్షాలతో జరిగిన పనిపొడై పోయింది. నెలిగోడు బ్యాలెన్సింగ్ రిజర్వాయరు నీద పెద్ద ఉపయోగం పుంది. దానిలో ఎవరెవరు ఎంతెంత తిన్నారు, ఏ రకమైన పరిస్థితులలో నిర్వాణం జరిగిందో చూసినట్లయితే తెలుస్తుంది. అధ్యాన్మషైన పరిస్థితి ఉంది. ఈ ప్రాజెక్ట్ 16 టిఎమ్సిల నీటిని నిలువ చేయడానికి ఉద్దేశించబడిన ప్రాజెక్ట్. కానీ 5.6 టిఎమ్సిల నీటికి కుదించారు. 2001లో వర్షాలు వడి గండి వడి ప్రమాదం ఏర్పడింది. వీటన్నిటికి డబ్బు ఖర్చు పెడుతున్నాం అంటున్నారు. ప్రాజెక్ట్లు నిర్వాణం చేస్తున్నామని చెబుతున్నారు. కానీ కంట్రాక్టర్లు ఇంత దగా మోసం చేస్తూ పుంటే, నాసి రకమైన పనులు చేస్తూ పుంటే మనం వారిని ప్రాసిక్యాట్ చేయడం లేదు.

మనం ఎంతో ముందుకు పోయాము, ముందుకు పోయాం అంటున్నాము. మనం అంతా రైతు కుటుంబాల నుంచి వచ్చిన వాళ్ళం. ఎంతవరకు ముందుకు పోయామన్న విషయం తెలియనిది కాదు. అది ఎలా పుండంటే, వేరుశేసగ ను కొద్ది రోజులు అలాగే పెడితే అది మకిరనాకి పోతుంది గింజ ఉండడు. మన ప్రాజెక్ట్లు కూడా అలాగే పుంటున్నాయి. పైకి ప్రాజెక్ట్లు ఉంటున్నాయి. లోపల ఏమీ ఉండటం లేదు. మకిర నాకిసట్లుగా నాకుతున్నారు. ఈ పెద్దలకు ఎవరెవరికి ఎంతెంత భాగం పుందో తెలియదు. అందుకు నిదర్శనం వెలుగోడు ప్రాజెక్ట్. దీనికి సంబంధించిన అవకతవకల గురించి ఎప్పుడూ పుంటున్న స్థితి ఇది. ఇది కొత్త కాదు మాకు పరా మామూలే అన్నట్లు ప్రభుత్వం పట్టించుకోవడం లేదు. ఊరుకుంటున్నారు.

మహాబూబ్ సగర్ జిల్లాకు సంబంధించి చూసినట్లయితే పాలమూరు నుండి జనాలు అన్ని చేట్లకూ పనులకు నెఱుతూ పుంటారు. సంవత్సరానికి 365 రోజులుంటే అందులో 65 రోజులు కూడా వారు ఆ ప్రాంతంలో పుండరు. జూరాల ప్రాజెక్ట్ 1974 లో ప్రారంభమైంది. దాని వ్యయం మార్చి నాటికి రూ. 546 కోట్లు, కానీ రూ. 412 మాత్రమే ఖర్చు అయింది. ఈ ప్రాజెక్ట్ పూర్తి అంటే 28 టిఎమ్సిల నీరు నిల్వ చేయవలసి పుండగా నీరు 11 టిఎమ్సిలకు తగ్గింది. ఇది కరువు జిల్లా. కరువు జిల్లాలను అదుకోవాలని, బిసి ఇంటిగ్రేవెండ్ డెవలప్‌మెంట్ అని ముఖ్య మంత్రి గారు చెప్పారు. నాకు పదం పూర్తిగా అర్థం కాలేదు. తెలుగులో వెనుకబడిన ప్రాంతాల అభివృద్ధిని నేనుకుంటున్నాను. మరి ఇది వెనుకబడిన ప్రాంతం కాదా? మహాబూబ్ సగర్కు ఈ బ్యాక్వాట్ ఇంటిగ్రేవెండ్ డెవలప్‌మెంట్ అవసరం లేదా? ఈ ప్రాజెక్ట్లు ఎటు పోతున్నాయా? అవి గంగలో కలిసే పరిస్థితి ఉంది.

ఇక ఎత్తి పోతల పథకాలకు సంబంధించి చూసినట్లయితే మహాబూబ్ సగర్లో నెట్టింపాడు ప్రాజెక్ట్ ఎక్కడ వేసిన గొంగళి అంటే అక్కడే పుందన్నట్లుగా పుంది దాని పరిస్థితి అక్కడే పుంది. దీనికి 1991లో ప్రారంభోత్సవం చేశారు. రూ. 15 కోట్లు

కేటాయించామన్నారు. కానీ దానికి ఖర్చుచేసిన పరిష్కతి లేదు. ఎక్కడ వేసిన పరిష్కతి అక్కడే పుంది. 10 సంవత్సరాల నుంచి బడ్జెటు కాగితాలలో మాత్రమే ఉంది. అదీ సైకల్స్స్‌లో పేపర్లలో.

బీమా ఎత్తిపోతల పథకానికి సంబంధించి చూసినా అలాగే పుంది. మహాబూబ్ సగర్ జిల్లా ఆలంపూర్, మత్కల్, వనపర్తి, కొల్లాపూర్ ప్రాంతాలకు రెండు లక్షల ఎకరాలకు ఉపయోగసదే నీరు యివ్వాలి. మనం ఏ మేరకు చేశామంటే, ఈ బడ్జెటులో రూ. 496 కోట్లు కేటాయించాము. అది ఎంత బాధాకరం. ప్రభుత్వం ఈ విషయాన్ని గురించి ఆలోచించుకోవాలి. ఈ విధంగా ప్రకటిస్తే ప్రజలు ఏమనుకుంటారు అన్నది ఆలోచించుకోవాలి. ఇది ఎంత నిర్రజ్జగా ఉందంటే, వెనుకబడిన ప్రాంతాల మీద మాకు ప్రేమ, ప్రేమ అంటారు, మీ ప్రేమ ఇదేనా? ఒకసారి ఆలోచించండి.

కృష్ణానది జలాల మీద లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్కు సంబంధించి చెప్పడానికి వీలు లేదు. ఒక పైపు బిగ్ కేర్ అంటారు. 1995లో లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ అంటూ ముఖ్య మంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు దానికి శంకుస్థాపన చేశారు. కానీ అది ఎక్కడ వేసిన గొంగళి అక్కడే పుంది. మరొకటి గూడం లిఫ్ట్ . ఇది 1975 పూర్వీలో పనులు చేపట్టే కార్యక్రమంలో పచ్చింది. కానీ యిష్టటి దాకా ఎక్కడ వేసినది అక్కడే పుంది. పనులు జరగడం లేదు.

అనలు పనులు ప్రారంభం కానిని కూడా ఉన్నాయి. జరిపోతుల కు శంకుస్థాపన ఏమీ లేదు. పూర్తి కావలసిన వాటికి సంబంధించి ఈ ప్రభుత్వానికి ఏ మేరకు చిత్తశుద్ధి ఉందో, ఏ మేరకు పనులు చేయడం అన్న ఆలోచన చేసినట్లయితే ఈ మేజర్ ఇరిగేషన్ కు సంబంధించి పనులు పూర్తి చేయగలగుతాము. ఒకప్పుడు సిమెంట్ బ్యాగ్ రూ. 12 ఉండగా పనులు చేయాలని మొదలు పెట్టారు. ఇప్పుడు సిమెంట్ బ్యాగ్ రూ. 250 ఉంది. ప్రాజెక్ట్ విలువ పెరిగిపోతేంది. ఖర్చు రెట్టింపు అపుతోంది. రెట్టింపు కాదు మూడు లేక నాలుగు రెట్లు ఎక్కువ పెరుగుతోంది. కనుక చిత్త శుద్ధి పుంటే పనులు వెంటనే పూర్తి చేయాలి.

ఇరిగేషన్ విషయంలో మనం ఇప్పటికీ పరాయి వారైనా కాబున్ దొరను తలుచుకుంటూనే ఉన్నాము. కనుక ఇప్పుడు మనం ఇరిగేషన్ విషయంలో చిత్తశుద్ధిని పెంచుకోవాలి. ఉభయ గోదావరి, కృష్ణ అంతో ఇంతో గుంటూరు ప్రాంతాల వారు లాభపడుతున్నారు. సంవత్సరం లోపు దానికి సంబంధించిన ప్రాజెక్ట్ రిపోర్ట్ తయారు చేసి 5 సంవత్సరాలలోయుధ్య ప్రాతిపదిక మీద పూర్తి చేశారు. మనం ప్రాట్ యుగంలో పోతున్నాము. ముందుకు పోతున్నాము తప్ప వెనుకకు పోవడం లేదు అంటున్నారు. కానీ మనం ఎక్కడికి పోతున్నాము? చట్టాలు చేస్తున్నాము. కానీ చెప్పినట్లుగా ఎందుకు పనులు పూర్తి చేయడం లేదు. దీనిని గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచించవలసి ఉంది.

13 నెలల కాలం మాత్రమే పదవిలో ఉన్న గా. దేవగౌడ గారు కర్ణాటక ప్రాంతానికి దేవగౌడ గారు ఎన్నో ప్రాజెక్టులకు కీయరెన్స్ యిచ్చారు. మన వాళ్ళు కొంత మంది అక్కడకు వెళ్లి పచ్చిన వారు చెప్పారు. 6 నెలల క్రితం ఆలోచిం ద్వాం అక్కడ ఇప్పుడున్న విధంగా లేదని, ఇప్పుడు అది టోటల్గా పెరిగిందని తెలిపారు. మరి ఆ విధమైన చిత్తశుద్ధి తో వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు ఇంటిగ్రేటెన్ డెవలప్మెంట్ చేయవలసిన అవసరం మనకు లేదా? అన్ని విధాలుగా అభివృద్ధి కావాలంటే నీరే కావలసి పుంది. నీటికి ప్రాధాన్యత యిచ్చినప్పుడే అన్ని విధాలా అభివృద్ధిని సాధించగలుగుతాము. ఈ విషయం ప్రభుత్వానికి తెలియదా? దానిని ప్రక్కకు పెట్టి సమభావంతో యిచ్చాము, సమభాగం యిచ్చాము, సిఎమ్ఐపై ఇచ్చాము. మరొకటి యిచ్చాము అనడం ఎలా పుంటంటే రోగం ఒకటయితే మందు ఒకటి వేస్తున్నట్లుగా పుంది. మనది వ్యవసాయక దేశం, 70 శాతం, 80 శాతం మంది ప్రజలు వ్యవసాయం మీద ఆధారపడి బ్రతుకు తున్నారు. వారికి ప్రాజెక్టుల ద్వారా నీరు యివ్వాలి. ఒకసారి మా మిర్యాలగుడ ప్రాంతాన్ని చూడండి. అది రాక ముందు ఎలా పుంది? ఇప్పుడెలా పుంది? మీ స్వర్ణాంధ్ర ఎలా

అవుతుంది? మాటలతో స్వర్ణంధ కాదు. ప్రాజెక్టులు పెడితే స్వర్ణంధ అవుతుంది. డబ్బుల విషయంలో అనేక రకాలుగా అనుమానాలకు తాపు యిస్తుంది. చిత్తశుభ్ర లేనట్లుగా కనపడుతున్నది .

ఇకపోతే మైనర్ ఇరిగేషన్కు సంబంధించి చూసినట్లయితే మంత్రి గారి చేతిలో మంత్ర దండం వుంది . ఆయన పిసి సర్కార్ లాంటి వారు. వారు కాసేపట్లో తిమ్మినిబమ్మిని, బమ్మిని తిమ్మి చేయగలరు. ఈ లెక్కలు చూస్తే అలా అనిపిస్తున్నది .

మ.12.50

అధ్యక్షు, మైనర్ ఇరిగేషన్కు 20012002 సంవత్సరానికి సంబంధించి 224 కోట్లరూపాయలు అయితే 20022003 సంవత్సరంలో 236 కోట్లరూపాయలు కేటాయించారు. తేడా 12 కోట్ల రూపాయలు, సేద్యం అయిన భూమి విషయాలు 2001 2002లో 7,676 హెక్టారులు నుంచి 20022003లో 16,188 హెక్టార్లకు పెరిగింది. 8వేల 500 హెక్టార్ల ప్రైలుకు పెరిగింది. ఇది ఎట్లా పెరిగింది. 12 కోట్ల రూపాయలతోనే పెరిగిందా? మన దగ్గర ఏమైనా మంత్ర దండం వుందా అని నేను అడుగుతున్నాను. ఇచ్చిన డబ్బులు 12 కోట్ల రూపాయలు, భూమి మాత్రం బాగా పెరిగింది. గత సంవత్సరం 18.90 కోట్లరూపాయలు ఖర్చు చేస్తే 315 వసులు పూర్తి అయినాయని చెప్పారు. ఈ సారి అదే మాట చెబుతున్నారు. పూర్తి పని అయ్యే దశలో 49 ఉన్నాయి. ఈ సంవత్సరం వీటికి 17.89 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేస్తున్నారు. ఇంతకుముందు పూర్తి అయ్యే దశలో 49 ఉన్నాయని చెప్పారు. ఇప్పుడు ఇంకా పూర్తి అపుతున్నాయి అంటున్నారు. ఈ రకంగా మాటల గారడిలాగా పుంది తప్పా మరొకటి కాదు. మొత్తం రాష్ట్రంలో చిన్న, పెద్దవి అన్ని కలసి 74 వేల చెరువులు ఉన్నాయి. నాబార్డు ఇచ్చిన డబ్బులు, వాడు కట్టమిద తేటగా గండి చేస్తున్నాడు పైనలు జీబులో వేసుకుంటున్నాడు. ఏ ప్రజాప్రతినిధి డబ్బు ఎక్కడా డ్రా చేయలేదు, నీటి వినియోగాదారులు సంఘం చైర్మన్కి మాత్రం డబ్బు డ్రా చేసుకొనే శక్తి వుంది. డబ్బు ఎక్కడిక్కుడ కాజేయబడుతుంది. అనేక ఉదంతాలు మీ దృష్టికి వచ్చాయి . వాటి మీద చర్చ లేదు. మీడియం ఇరిగేషన్కు సంబంధించి మనం తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు తీసుకోకపోవడం వల్లనే ఈ రకమైన అస్తవ్యఘమైన విధానాలు ఏర్పడుతున్నాయి. ప్రభుత్వం వాటర్ పెడ్ము ఏర్పాటు చేసి నీరు భూమి క్రింద పెరిగేటట్లు చూస్తామని ఆ నీరు పైకి వస్తాయని చెబుతున్నారు. శాస్త్రీయంగా చేయదలుకుంటే నీరును నిల్వ చేయాలి కానీ వేర్వేరు పద్ధతుల్లో వాటర్ పెడ్ము ఏర్పాటు చేస్తే ఒక్క పర్మానికి కట్టలు అన్ని తెగిపోతున్నాయి. దానికి రిపేరు లేదు కదా? అనేకసార్లు చర్చించినపుడు ఆర్సిసితో వార్ లైన్సు తయారు చేయండని ముఖ్యమంత్రిగారికి, పంచాయితీరాజేశాభ మంత్రిగారికి చెప్పాము. చెక్కడ్యామ్ ఏర్పాటు చేస్తే నీరు ఎక్కువ నిలువ చేసుకోడానికి వీలువుంటుంది. అట్లా అయితే లినే వాడు వేరే విధంగాచేస్తే సూటికి 50 శాతానికి పైగా తింటాడు, ఇట్లా అయితే సూటికి 10, 20 శాతం తింటాడు. తినకుండా పుట్టి పెట్టలేదు, తిండే వాని ధ్వేయం . అందుకని ఈ రకంగాచేస్తే కట్టడం కూడా పర్మిసెంటు కట్టడంగా వుంటుంది. ప్రభుత్వానికి ఇది ఆలోచనకే రావడం లేదు. ప్రభుత్వం చేసిన దానివల్ల ఎక్కడెక్కడ ఏరకమైన ప్రయోజనం వచ్చింది, దానికి సంబంధించిన ప్రభుత్వం తీసుకున్నటువంటి గుణపాతం ఏమిటో ఒకసారి చర్చించుకోండి, ఆ చర్చ లేదు. కొంతమంది అవసరాల కోసం డబ్బు మంజూరు చేయకండి. కొంతమంది అవసరాల కోసం డబ్బు మంజూరు చేస్తే ఈ అప్పేమో ఆంధ్రదేశానికి పెరుగుతుంది. మన ఆర్థిక మంత్రిగారు లెక్కలు చూసుకుంటున్నారు. మన పైనలు ఏమా కొంతమంది పెద్దలు తింటున్నారు, ప్రయోజనం రైతులకు రావడం లేదు. ప్రభుత్వం మాట్లాడితే అన్నాహజారై గురించి చెబుతారు. ఒక్కుక నీటి చుక్క ఇసుకడానికి చేశామని, చెట్లు సేరు చెప్పుకొని కాయలు ఎన్ని రోజులు అమ్ముకుంటారు? అక్కడ ఉన్న పరిస్థితి ఏమిటి? ఆంధ్రదేశంలో ఉన్న పరిస్థితి ఏమిటి? నా దగ్గర వాటర్ పెడ్ వుంది ఎన్ని సీళ్ల పెరిగాయో మనం కమిటీగా పోదాము రండి. ఈ రకంగా నిర్వాణం చేస్తే ఉపయోగం జరగదని నేను ఆ రోజనే చెప్పాను. ఏరులాంటిపా, పెద్దపెద్ద వాగులు 100, 150 మీటర్లు వుంటే వాటికి ఆర్సిసి వాల్యులో డిజైన్ చేయండి, వాటర్ స్టోరేజ్ చేసి చూడండి. 200 మీటర్లకు

ఒకటి, 300 మీటర్లకు ఒకటి కట్టండి అని చెబితే వారు మాత్రం కట్టరు. దానికి ప్యారా మీటర్లు పనిచేయవట, సాంకేతిక నిపుణులు ఒప్పుకోరట, ఏపూట కాపూట ఇది కాజేసి జీబులో వేసుకోడానికి మాత్రం వారు అందరు ఒప్పుకుంటారు. ఇది చేయకుండా అప్పు మిగులుతుంది అక్కడ మనకు ప్రయోజనం జరగడం లేదు. ఇది ఎట్లా పుంది అంటే, పెళ్లి చేసిన తరువాత అయ్యగారు పెళ్లికొడుకు తండ్రిని అరుంధతి సక్కతం చూడమని చెప్పాడట అరుంధతి సక్కతం ఏమో కాని నా మీద 6 వేల రూపాయలు అప్పు మాత్రం కసపడుతుందని చెప్పారు. ఇప్పుడు వారు తెచ్చిపెడుతున్న దానివల్ల వేల రూపాయలు అప్పులపుతుంది. ఇప్పుడు నీరు క్రిందకు ఇసకడం లేదు నష్టం జరుగుతుంది గుణపాఠం తీసుకోవడం వల్ల ప్రయోజనం జరుగుతుంది, గుణపాఠం తీసుకోకపోతే అనేక రకాలుగా వారు ప్రజలను మోసగింపబడిన వారు అప్పుతారు. ప్రజాధనం తినేందుకు వాళ్లను వదలినేసిన వాళ్లం అప్పుతామని చెప్పి మనవిచేస్తున్నాము. మీడియం ఇరిగేషన్కు సంబంధించి ప్రభుత్వం కొన్ని లెస్సన్ను తీసుకోండి తెచ్చి పెడుతున్న డబ్బువల్ల ప్రయోజనాలు చూడండి, ఎక్స్సెస్కు పోయే పనులు ఎందుకు, లెస్సుకు పోయే పనులు ఎందుకు ఆ రకంగా ఎందుకు జరుగుతుంది? దీని వెనుకాల ఎవరెవరు ఉన్నారు? డబ్బు ఖర్చు పెట్టి వారు ఎవరు ఇని అన్ని చూడండి, దానివల్ల కొంత ఉపయోగం జరుగుతుంది తప్ప, మనం ఎంతో ముందుకు పోతున్నాము, ముందుకు పోతున్నాము అంటే మాదగ్గర పెద్ద వేసర్ కట్టిప ఒక రాజు నేను బాగా ఎగురుతున్న ముందుకు పోతున్నా ముందుకు పోతున్నా అని ఉన్న డయాస్సును వదిలి పెట్టి అవతలకు పోయి కాళ్లు చేయి విరిగే పరిస్థితి, ప్రభుత్వం ముందుకు పోతున్నా, ముందుకు పోతున్నా చెప్పి నేల విడచి సాము చేస్తున్నారు. వారు క్రింద పడిపోతారు అప్పుడు రాజు వేంం వేసిన వారికి ఒక్కరీకే చేయి, కాలు విరిగితే, ఇప్పుడు ఆంధ్రదేశ ప్రజలందరికి ఇరుగుతాయని చెబుతున్నాను. అది పరిశీలించమని చెబుతున్నాను మొరొకటి కాదు.

పవర్ డెవలప్‌మెంటుకు సంబంధించి మా సుబ్బారాయుడుగారికి అభిసందసలు చెప్పాలి. ఎందుకంటే వారు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో సర్పస్ పవర్ చేశారు. కాని సర్పస్ పవర్ తెస్తే వారికి ధన్యవాదాలు చెప్పాలి. కాని ఏటా ఎందుకు భారం వేస్తున్నారో చెప్పడం లేదు. ప్రతి ఏటా ఎందుకు భారం పడుతుంది? సర్పస్ పవర్ వచ్చిందని మాటల్లో చెప్పుకుంటూపుంటారు. అంగట్లో అన్ని ఉన్నా అల్లుడు నోట్లో శని పుంది అస్తుట్లు సర్పస్ పవర్ తెచ్చినా కాని వాడుకోడానికి రైతాంగానికి 9 గంటలు ఇచ్చామని, అడ్డగోలుగా రేట్లు పెంచివేసి మిగిలిన రంగాలకు విద్యుత్ ఇచ్చివ్యేస్తే ఎవరికి కావాలి అది. ఇది డెవలప్‌మెంటు కావాలంటే కొన్ని గుణపాఠాలు తీసుకోవలసిన అవసరం పుంది.

శ్రీ కె.విజయరామారావు: అధ్యక్షా, వారి గురించి మాళ్లాడడానికి కాదు, వారు చెప్పిన సామేతలు గురించి . ఇంతకు ముందు ఒక సామేత చెప్పారు. అది ఏమంటే పెళ్లికొడుకుకి, పెళ్లి కూతురికి అరుంధతి సక్కతం చూపిస్తే అప్పుకుసడేది పెళ్లి కూతురు తల్లిదండ్రులకు కదా? పెళ్లికొడుకుకు ఎందుకు కనిపిస్తుందని అనుమానం. ఇప్పుడు అన్నారు అంగట్లో అన్ని ఉన్నాయి అల్లుడు నోట్లో శని అని? ఆ అల్లుడు ఎవరు? ఆ శని ఎవరు?

శ్రీ నోముల సరసింహాయ్: అధ్యక్షా, విజయరామారావుగారు చాలా చక్కబే ప్రశ్నలు వేశారు, శని ఉంది ప్రజలకు, అల్లాడిలాగా మేస్తున్నారు మన కాంట్రాక్టర్సు . మన పెద్దలు, ఎక్సెస్, లెస్ తీసుకొని వారి వెనుకాల ఎవరెవరు చేతులు ఉంటాయో చూసుకోంటే వాళ్లు అల్లుళు అప్పుతారు, ప్రజలు మాత్రం అనేక రకాలుగా ఇబ్బందులో ఉన్నారు. నేను విమర్శించాలని కాదు . గ్రాండ్ రియల్ ఏమి ఉన్నదో ఆలోచించమని చెబుతున్నాను. సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఇరిగేషన్కు పెట్టిన డబ్బులు ఇరిగేషన్కు వాడబడడం లేదు నష్టం జరుగుతుందని చెప్పాను. మ.1.00

అధ్యక్షా, పవర్కు సంబంధించి, దెవలవ్మెంట్కు సంబంధించిన ఒక విషయం మంత్రిగారిని సూటిగా అడగదలచుకున్నాను. పవర్ డెవలవ్మెంట్ అనేముందు భబోల్ ప్రాజెక్ట్కు సంబంధించిన అనుభవాలు పరికించవలసిన అవసరం లేదా? వారు ఒక్కదానితోనే మొత్తం కాళ్ళ, చేతులు పెరాలసిన వచ్చినట్లు అడ్డంపడ్డారు. కాదని రిజిస్ట్రేషన్లో బోర్డుకు వెళ్లారు. లోకల్ స్టోండ్ లేదని వచ్చింది. కోర్సుకూడా వారి జపనత్వాలన్నీ నాశనమవుతున్నాయని తీర్పు ఇచ్చింది. మనం చూస్తే ఒకటి కాదు, 5,702 మెగావాట్ల సామర్థ్యం కలిగిన బి.పి.ఎల్. మొదలైనవి ఎన్నో ఇచ్చాము. ఈవిధంగా చేయటంవల్ల మీకు ఒనగూరుతున్న ప్రయోజనం ఏమిటి? ఇందులో ఒక ట్రోత్త లాజిక్ ఉన్నది. మా మంత్రిగారు ఒక మాట చెప్పారు. ఇదెల్లా ఉండంటే, “చేస్తే ఆరు రూపాయల అప్పు, చేయకపోతే మూడు రూపాయల అప్పు” అన్నట్లు ఉంది. ఐ.పి.పి.కి సంబంధించి ఖరీదుచేస్తే వారు ఇచ్చిన రేటుకు కొని, ఖరీదు చేయకపోతే అంతకంటే ఎక్కువ పడ్డి కట్టి మరీ ఇవ్వాలి. సర్కార్ పవర్ ఎక్కడ ఉంది? సర్కార్ పవర్ ఉంటే జెన్కోకు సంబంధించి, కేంద్ర ప్రభుత్వ జలవనరులకు సంబంధించి వెయ్యి మిలియన్ యూనిట్లు కొనలేని నిస్సహాయత ఉన్నది. రూ.4.31 పైనలకు కొన్నప్పటికీ వంద కోట్ల రూపాయలు ప్రజలపై భారం వేస్తున్నారు. ఆవిధంగా భారం వేస్తే ఏమనుకోవాలి? ఇప్పటికేనా విజ్ఞత ఉన్న పాలకులైతే ఎప్రాణ్నను చూసి గుణపారం నేర్చుకోవాలి, బరిస్సాను చూసి గుణపారం నేర్చుకోవాలి. మీరు రోజు చెప్పే అమెరికాలోని కాలిఫోర్నియాను చూసి గుణపారం నేర్చుకోవాలి. ఇనే గమనించకుండా మేము మా పద్ధతిలో ముందుకు పోతామంటే దానిని ఏరకమైన దెవలవ్మెంట్ అనుకోవాలో మీరే చెప్పాలి. అంధ్రప్రదేశ్ ఎటువైపు పోతుందో, ప్రైవేట్ సెక్టార్ ఎటువైపు పోతుందో గమనించాలి. టెలిఫోన్ రంగంలో ప్రైవేట్ సెక్టార్ వచ్చింది. దానితో రేట్లన్నీ తగ్గిపోయాయి. ప్రైవేట్ వారు ఈ రంగంలోకి వచ్చిన తరువాత గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియావారు రేట్లు తగ్గించారు. దీనివల్ల వినియోగదారుడుకి లాభం కలిగింది. ప్రైవేటైజేషన్కు వెళ్ళినప్పుడు ఈ విధమైన ఎంకరేజ్మెంట్ అవసరం. ప్రైవేటైజేషన్వల్ల ఈవిధంగా ఉండాలా, లేక మీరు చేస్తున్నట్లు పి.పి.ఎ.లద్వరా పెద్దలను ప్రైత్సహించేవిధంగా ఉండాలా అనేది ఆలోచించండి. ప్రజలకు లాభం కలగాలి, పేదప్రజలకు లాభం కలగాలి. వ్యవసాయాభిపృష్ఠకి సంబంధించి పెట్టుబడులు, పెట్టుబడి వ్యయం ఖచ్చితంగా తగ్గాలని పెద్దలు చెబుతుంటారు. విద్యుత్ మిద ఇచ్చే సబ్సిడీ కూడా ఇందులో ఒక భాగమే. తెలంగాణా ప్రాంతంలో, మిగిలిన అనేక ప్రాంతాలలో అనేకమంది రైతులు విద్యుత్పైననే ఆధారపడి వ్యవసాయం చేస్తున్నారు. దానికి సబ్సిడీ ఇచ్చినట్లయితే ఊత్తుత్తి వ్యయం తగ్గించినవారపుతారు. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఈ విషయంలో ప్రత్యేక బాధ్యత తీసుకుని ఆలోచించాలి. ఈ విషయాన్ని వదిలి పవర్ దెవలవ్మెంట్గురించి మాట్లాడితే ఇదెలా ఉంటుందంటే, “అరువు సామ్య పెట్టుకుని మగని కాళ్ళ మొక్కెనట్లు” ఉంటుంది. ఇది అరువు సామ్య, మీరు వేసే భారంవల్ల వినియోగదారుడు కరెంట్ వాడుకునే పరిస్థితిలో లేరు. పైన్ అండ్ టెక్నాలజీ రోజురోజుకు పెరిగిపోతేంది. మనం పైకి పోతున్నాము, ఎంతో అభిపృష్ఠ చెందుతున్నామని అంటున్నారు. శాస్త్రీయ విజ్ఞానం ఎంతమందికి అందుతుంది? ఇంకా చేతబడుల పేరుతో ఒళ్లు, పశు రాలగొట్టటం చూస్తున్నాము. మూడునుమ్కాలు పెరుగుతున్నాయా, శాస్త్రీయ విజ్ఞానం పెరుగుతుందా? ఈ విషయాలు ప్రభుత్వానికి పట్టదు. నేను ముందుకుపోతున్నాననే విషయం తప్ప ప్రభుత్వానికి మరొకటి పట్టటంలేదు. ఎన్విరాన్మెంట్ ల్ మంత్రిగారు ఇక్కడే ఉన్నారు. కాలుష్యం రోజురోజుకు పెరుగుతూ ఉంది. మన రాష్ట్రం మొత్తంలో ఎంత కాలుష్యం ఉన్నదో ప్రౌదరాబాదులో ఒక్కచోట అంత కాలుష్యం ఉన్నది. ప్రౌదరాబాదుతోపాటు ప్రౌదరాబాదు చుట్టుపక్కల అంత కాలుష్యం ఉన్నది. తెల్లబట్టలు వేసుకుని ఒక గంటసేపు ప్రౌదరాబాదులో నడచి వస్తే ఇంటికి వచ్చేనరికి ఆ బట్టలన్నీ సల్లగా అయిపోతాయి. ఇంట్లోవారు డైన్ మార్పాడని మరొకరకంగా అనుకోవటానికి అవకాశం ఉన్నది. ఇంత గొప్ప వసులు మీరు చేస్తున్నారు.

శ్రీ వై. రామకృష్ణాడు: అందుకనే సరసింహాయ్యగారు ముందుచూపు ఉండి ఎల బట్టలు వేసుకుంటున్నారు.

శ్రీ నోముల నర్సింహాయ్య: అధ్యక్షా, మంత్రిగారికి నేను పొల్యాప్స్ గురించి చెబుతున్నాను. పొల్యాప్స్ వల్ల తెల్లబట్టలు అంతగా కలుపితమౌతున్నాయి. ఈనాడు పొల్యాప్స్ కంట్రోల్ బోర్డు అంత పొల్యాప్స్ లో మునిగిపోయింది, అంత కలుపితమైపోయింది. ఎవరెంత ఇస్తారు, ఎంత తినాలనేదే ఆలోచిస్తున్నారు. ఆ రకమైన అవినీతితో బోర్డు కలుపితమైపోయింది.

వెహికిల్స్ మనం చూస్తునే ఉన్నాము. పొగ బాగా బయటకు వెళ్లే వాటికి క్లిష్ట్ చిల్డ్, పొగ వెళ్లనివాటిని ఇబ్బందులుపెట్టటం మనం చూస్తునే ఉన్నాము. పొల్యాప్స్ అనగానే వీరందరికి ఎక్కుడికక్కడ అన్ని రకాలుగా గేట్స్ తీసి ఉంచుతారు. ఇంతకుముందు ఆర్.టి.ఎ., కమ్మియల్ టాప్స్ ఆఫ్సర్స్, కొంతమంది ఎక్స్‌జెంస్ ఆఫ్సర్స్ రోడ్డు మీదకు వెళ్లి నిలబడేవారు. వీరపరికి కోపం వస్తే వారు వెహికిల్స్ ముఖ్యముని ఇది పొల్యాప్స్ కు వ్యతిరేకంగా ఉండని నోట్సు ఇస్తారు. బీబీసగర్ మా జిల్లాకు, మీ (మిషన్ డెప్యూలీ స్పీకర్) జిల్లాకు బోర్డర్లో ఉన్నది. అక్కడ ఎక్స్‌పోర్ట్ క్వాలిటీ లోలు పరిశ్రమ ఉన్నది. అడిగింది ఇస్కులేదని వారికి నోట్సు ఇచ్చారు. పొల్యాప్స్ వచ్చేవాటిని చూడటంలేదు, పొల్యాప్స్ రానివాటిని విక్టోరీజ్ చేస్తున్నారు. మీరు చేపడుతున్న చర్యలపల్ల పొల్యాప్స్ కంటోల్ అవ్వటంలేదు. ఇప్పుడ్నీ ఆలోచించండి. డిమాండ్స్ పెట్టండి, సభనుండి అనుమతి తీసుకోండి. డబ్బు మీ ఇష్టం వచ్చినట్లు ఖర్చుపెడుతున్నారు, మీ పద్ధతుల్లో ఖర్చుపెడుతున్నారు. ఎవరో ఒకరిద్దరికి భోజనం పెట్టటం కాదు, ప్రజలందరిని దృష్టిలో ఉంచుకోవాలి. ఈ పరిష్కారినుండి అధిగమించాలి. ప్రజాధనాన్ని దుర్యానియోగం చేస్తే అంతకంటే క్షమించరాని నేరం మరొకటిలేదు. దీనికి అధికార యంత్రాగం, ప్రభుత్వం, మంత్రులు బాధ్యత వహించాలిని ఉంటుంది. ఈ పరిష్కారిను గమనించాలి. చివరగా వెలుగోడుకు సంబంధించిన పట్టికను ఒకదానిని మంత్రిగారికి పంపిస్తున్నాను. ఈ విషయాలు మంత్రిగారి నోటీసుకు వచ్చే ఉంటాయి. దీనిపైన ఖచ్చితమైన రిపోర్ట్ తీసుకుని ఎనరెపరు పెద్దలు ఉన్నారో, ఎనరెపరిపై ఏనేమి చర్యలు తీసుకుంటారో చెప్పాలి. ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ కె. చంద్రశేఖరరావు(సిద్ధిపేట): అధ్యక్షా, నీటిపారుదలశాఖకు సంబంధించి మరొకసారి ప్రభుత్వం తన సైజాన్ని బయటపెట్టింది. నీటిపారుదలపైననే ప్రజలయొక్క ఆర్థికాభివృద్ధి ఆధారపడి ఉండని ఒక ఒక్క ప్రభుత్వం చెబుతునే మరొక ప్రక్క ప్రభుత్వం ఖరారుచేసిన వ్యాపారం ఏదైతే ఉన్నదో, రాష్ట్రంలోని వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు పూర్తిగా గొడ్డలిపెట్టగా ఉన్నది. ఇంట్యేవేడ్ అప్రోచ్ లేదు. సరైన అవగాహనతో కూడిన వ్యాపారం రూపొందించలేదని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రత్యేకించి నీటిపారుదల రంగానికి సంబంధించి తెలంగాణా ప్రాంతానికి బాగా అన్యాయం జరిగిందనే విషయం అందరికి తెలుసు. ఇది చరిత్ర పుటల్లో నమోదైన సత్యం, ఎవరూ కాదనలేని సత్యం.

మ.1.10

అధ్యక్షా సంయుక్త ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో తెలంగాణా విలీనం కాకుముందు కాంటెంప్లీట్ చేసిన ఏ ఒక్క ప్రాజక్ష్యము ఈ కంబైన్ ప్లేట్‌లో టేక్స్ చేయసందువల్ల అన్ని ప్రాజక్ష్యములకు కూడా సప్పం వాటిల్లింది. 36 టిఎమ్.సి.ల నీటిని అందించాలన్న సంకల్పంతో దేవనూరు ప్రాజక్ష్యము ప్రతిపాదించినప్పటికీ దానిని టేక్స్ చేయలేదు. మహబూబ్ సగర్ జిల్లాకు వంద టిఎమ్.సి.ల నీటిని అందించాలన్న సంకల్పంతో భీమా ప్రాజక్ష్యము, అప్పర్ క్రిష్ట్ ప్రాజక్ష్యము ప్రతిపాదించినప్పటికీ టేక్స్ చేయలేదు. అలాగే శ్రీరామసాగర్ ప్రాజక్ష్య..... అంటే... ఒరిజనల్గా పోచంపాడు ప్రాజక్ష్యము 330 టిఎమ్.సి.ల నీటిని అందించాలన్న సంకల్పంతో కాంటెంప్లీట్ చేసి మొత్తం 35 లక్షల ఎకరాలకు నీరిందించాలన్న విధంగా రూపకల్పన చేసినప్పటికీ దానిని రకరకాలుగా మార్పీసి కేవలం 190 టిఎమ్.సి.ల నీటిని అందించేవిధంగా కుదించబడడం జరిగింది. ఈ రకంగా తెలంగాణాలో ప్రతిపాదించబడ్డ ఏ ఒక్క ప్రాజక్ష్య కూడా సంయుక్తాంధ్ర రాష్ట్రం ఏర్పడిన తర్వాత టేక్స్ చేయలేదన్నది చరిత్రలో ఉన్న ఫాక్ట్.... ఈ సంయుక్త ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో తెలంగాణా ప్రాంతానికి సంబంధించిన ఏ ఒక్క ప్రాజక్ష్యముకూడా ఇంతవరకు చేయలేదన్నది ప్రజలందరికి తెలిసిన అక్కర సత్యం. వాస్తవాలు ఈవిధంగా ఉంటే ఇప్పుడు చంద్రబాబు నాయడు గారి ప్రభుత్వం మేము వెనుకబడ్డ ప్రాంతాలను బుహ్యండంగా డెవలప్ చేస్తామని ఇదే సభలో ఎన్నో పర్యాయాలు బలగుట్టి చెప్పడం జరిగింది. కానీ వారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్‌లో మాత్రం వారు అనుసరించబోయే వ్యాపారం కాని, నీటి పారుదల రంగానికి వారు చేసిన కేటాయింపులు కాని, ఆ అంకెలు కాని

చూసినట్లయితే ఏమాత్రం నంతర్పుకరంగా లేవని చెప్పవచ్చు. దీనిని బట్టి ఈ ప్రభుత్వానికి తెలంగాణా ప్రాంతానికి సాగునీరు అందించే చిత్తశుద్ధి ఏమాత్రం లేదు గాక లేదని నిస్యందేహంగా స్ఫుషముపుతుస్తుదన్న విషయం నిర్వాదాంశమైన విషయం. ఈ విధంగా ఈ ప్రభుత్వం కూడా గత ప్రభుత్వాల అడుగుజాడలలో నడుస్తుస్తుదని చెప్పడంలో ఏ మాత్రం తప్పు లేదు. ఈ ప్రభుత్వం కూడా తెలంగాణా ప్రాంతం పట్ల వివక్షత చూసినిధంగా వ్యవహారించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఈ ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా ఇదే సభలో మాటల్లాడుతూ తెలంగాణా ప్రాంతానికి లిప్పుల ద్వారా తప్ప గ్రావిటీ ద్వారా నీరు అందించే పరిస్థితి లేదని చెప్పడం అనేది కేవలం ఒక తప్పించుకునే ప్రయత్నం చేస్తున్నట్లు స్ఫుషముపుతుస్తుదని. ఈ తెలంగాణా ప్రాంతానికి తెలంగాణా ప్రజలను గానీ, తెలంగాణా ప్రజలను కానీ ఒక వ్యాహారికంగా, స్ట్రోటిజీక్గా కన్సర్వ్యాజన్కు గురి చేసినిధంగా ముఖ్యమంత్రి గారు తెలంగాణా ప్రాంతానికి లిప్పుల ద్వారా తప్ప గ్రావిటీ ద్వారా నీరు అందించే పరిస్థితి లేదని వారిని అటువంటి భావనకు, అలోచనకు సిద్ధపడేలా చేసేందుకు చెప్పడం ఈ తెలంగాణా ప్రాంతానికి ద్రోహం చెయ్యడం తప్ప మరొకటి కాదని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ ప్రభుత్వానికి తెలంగాణ పట్ల తెలంగాణ అభివృద్ధి పట్ల ఏమాత్రమైనా చిత్తశుద్ధి అనేది ఉంటే ఈ ప్రాంతం పట్ల ఏమాత్రం వివక్షత అనేది లేదని నిరూపించుకోవాలంటే ఈ ప్రాంతానికి గ్రావిటీ ద్వారా నీటిని అందించే అవకాశం పుష్టిలంగా ఉండని నిరూపించేనిధంగాచర్యలు చేసట్లాడుసిందిగా కోరుతున్నాను. కానీ ఈ ప్రభుత్వానికి అటువంటి సిన్ధియారిటీ ఏమాత్రం లేదని చెప్పడానికి ఈ ఉదాహరణ ఒక్కటే నిదర్శనమని చెప్పవచ్చు. శ్రీరంసాగర్ వరద కాలువ అంబే ఘ్రంఘ్లో కెనాల్కు అరు సంవత్సరాల క్రితమే అన్ని రకాలైన అనుమతులు లభించాయి. దానిని చేపట్టడానికి ఎటువంటి అడ్డంకులూ లేవు. కానీ ఎక్కుడో రైతులు కాస్త అబ్బెక్కన్చేశారనేచిన్న కథ చెప్పి ఆ సాకుతో ఆ ప్రాజెక్టును ఈనాటివరకు కూడా టేక్వ చేయలేదు. అటువంటి ప్రాజెక్టును ఈ రోజు వరకు కూడా టేక్వ చేయలేదంటే ఈ రోజున ఈ ప్రభుత్వం చేప్పిటటువంటి మాటలను నమ్మే స్థితిలో ప్రజలు లేరని ఈ ప్రభుత్వం గుర్తించవలసిన అవసరముంది. 1997లో వరంగల్, కరీంసగర్ జిల్లాలలో జలసాధన నమితి ఉద్యమం జరిగింది. అప్పుడు సోషల్ వెల్సెర్ మినిస్టర్ గా ఉన్న కడియం శ్రీహరి గారు తెలంగాణా ప్రాంతానికి సంబంధించిన సీబిపారుదల ప్రాజెక్టుల గురించి ప్రభుత్వం జారి చేసిన జి.ఐ.ల గురించి మెమోల గురించి ఆ జలసాధన ఉద్యము కారులకు పుంభానుపుంభాలుగా స్టీట్మెంట్లు ఇవ్వడంతో ఆ జలసాధన ఉద్యము కారులు తారెత్తి పోయారు. అప్పుడు ఆ మంత్రి గారుప్రభుత్వం చేస్తున్న కృషిని తెలుపుతూ పేర్కొన్నస్థి.ఐ.ల గురించి మెమోల గురించిచెప్పి ఆ ఉద్యమకారుల నోరు మూయించారు. ఇప్పుడు ఈ మంత్రి గారువాటి గురించి ఇరిగేషన్ శాఖ పద్ధతిలో సిన్ధియర్ గా మెస్సన్ చేశారు. పేజి 36లో ఆ వాష్టవాలు చెప్పారు. “for implementation purpose, the Government during 1997 decided to execute the works in two phases. In Phase-I, the Government accorded administrative approval for Rs.859 crores to execute the following components to provide irrigation in 68000 acres.” 1897లో రు.859 కోట్లకు అడ్డినైప్పోటివ్ శాంక్ష్మ్ ఇస్తే ఈ రోజు వరకు కనీసం రు.85లు కూడా ఖర్చు పెట్టలేదంటే ఈ గపర్చు మెంటు తెలంగాణా ప్రజలను ఏపిధంగా వంచిస్తున్నదో, ఏపిధంగా గోల్మాల్ చేస్తున్నదో చెప్పడానికి ఇంతకంటే నిదర్శనం అవసరం లేదని మనవిచేస్తున్నాను. చేయదగిన ఆచరణ యోగ్యమైన ప్రాజెక్టులను చేపట్టే అవకాశాలున్పుటికీ, తెలంగాణా ప్రాంతంలో కరువును నిర్మారించడానికి సంపూర్ణమైన అవకాశాలున్పుటికీ వాటిని టేక్వ చేయకుండా నాన్సివేసే ధోరణిని అవలంబించడం ఈ ప్రభుత్వయొక్క సైజంగా మారిపోయింది. ఈ ప్రభుత్వం ఈ రోజున మాధవరెడ్డి ప్రాజెక్ట్ పేరుతో ప్రారంభించిన ప్రాజెక్ట్ ఎస్.ఎల్.బి.సి. లెష్ట్ కెనాల్ పేరుతో ఎప్పుడో ప్రారంభమైనదే తప్ప కొత్తది కాదు. వాష్టవానికి ఆ ప్రాజెక్ట్ నీరు సారంగం ద్వారా రావాలి. కానీ దాని చరిత్ర గతినే మార్చి వేసి పేరు మార్చారు తప్ప అదేమీ కొత్త ప్రాజెక్ట్ కాదు. It is a part of Nagarjunasagar Project. నాగార్జునసాగర్ రైట్ కెనాల్ క్రింద ఆంధ్ర ప్రాంతానికి 132 టి.ఎమ్.సి.లు, లెష్ట్ కెనాల్ క్రింద తెలంగాణాకు 132 టి.ఎమ్.సి.లు సాగు నీరు ఇవ్వడానికి ఉచ్చేశించబడినపుటికీ లెష్ట్ కెనాల్ ద్వారా తెలంగాణా ప్రాంతానికి సరియైన విధంగా సాగు నీరు అందివ్వలేకపోయామన్న ఉచ్చేశాన్ని అప్పటి ముఖ్యమంత్రి చెన్నారెడ్డి గారు ఆ పైల్ మీద కూడా రాయడం జరిగింది. అయితే ఆ ప్రాజెక్టును రకరకాల సాకులతో లిష్ట్ ద్వారా చేపట్టాలా, సారంగ మార్గం ద్వారా చేపట్టాలా అన్న మీమాంసతోనూ, టెక్నికల్ ప్రాబ్లమ్స్ వచ్చాయిన్న సాకుతోనూ బ్రహ్మండంగా గ్రావిటీ ద్వారా నీరు వచ్చే అవకాశమున్పుటికీ పదేళ్లగా నానబెట్టారు. మల్లీ లిప్పుల భారం ప్రజల నెత్తెన మోపారు. ఈవిధంగా తెలంగాణా లోని అన్ని ప్రాజెక్టులు లిష్ట్ ద్వారా చేపట్టే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. కల్పకుర్తి ప్రాజెక్ట్ లిష్ట్... భీమా ప్రాజెక్ట్ లిష్ట్....

నెట్టింపాడు లీఫ్.... ఎల్లంపల్లి బరాజ్ లీఫ్... మళ్ళీ ఇప్పుడు కొత్తగా చేపటబోతున్నామని చెబుతున్న దేవాదుల కూడా లీఫ్.... ఈవిధంగా మొత్తం తెలంగాణా బ్రతుకునే లిప్పుల మయం చేశారు.నాగార్జునసాగర్ రైల్ కెనాల్ క్రింద లిప్పుల ద్వారా చేపడుతున్నసాగునీటికి సంబంధించిన కరెంటు బిల్లులను మాత్రం గపర్చుమెంటు ఇరిగేషన్ శాఖ భరిస్తూండగా అదే లెఫ్ కెనాల్కు సంబంధించిన లిప్పులను ఎ.పి.ఎస్.ప.డి.సి. ద్వారా కట్టించి కరెంల్ బిల్లుల భారాన్ని మాత్రం రైతుల నెత్తిన మోపుతామంటున్నారు. ఇది ఎంతవరకు న్యాయమో చెప్పాలని మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. ఈవిధంగా తెలంగాణా ప్రాంతం మొత్తాన్ని లిప్పుల మయం చేసి కరెంటు బిల్లుల భారాన్ని మాత్రం రైతుల మీద మోపడం ఎంతవరకు సమంజసం? మధ్యతరహా, చిన్న తరహా ప్రాజక్షులకు తెలంగాణా ప్రాంతంలో అత్యధిక ప్రాధాన్యత నిచ్చి ఈ కరెంటుబిల్లుల భారం నుండి రైతులను కాపాడవలసిందిగా కోరుతున్నాను. మహాబూబ్సాగర్ జిల్లాకు సంబంధించిన సాగునీటి ప్రాజక్షు ఒకటి 1982 నుండి కర్నాటక గపర్చుమెంటు దగ్గర పెండింగ్లో ఉంది. దానిని ఉమ్మడి ప్రాజక్ష్యగా టేక్స్ చేయడానికి తాము సిద్ధంగా ఉన్నామని కర్నాటక ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా తెలియజేశారు. మరి అటువంటి ప్రాజక్షును ఎందుకు టేక్స్ చేయడం లేదని సేసుసూటిగా ప్రశ్నిస్తున్నాను.క్రిష్ణ్ నది నుండి మహాబూబ్సాగర్, నల్గొండ జిల్లాలకు నీరు అందించే చిత్తశుద్ధి ఈ ప్రభుత్వానికి ఏమాత్రం లేకపోయినా క్రిష్ణ్ డెల్టా క్రింద పులిచింతల ప్రాజక్షును పూర్తి చేయడానికి మీరు చూపించే ప్రేమను ఏటా నది లక్షల నుంది నమల కొరకు వలసపోతున్న మహాబూబ్ సగర్ జిల్లా మీద చూపించండి. కల్వకుర్తి ప్రాజక్షును పూర్తిచేస్తామని రెండేళ్ల నుండి 14, 15 కోట్ల బడ్జెట్సు కేటాయిస్తూ ఒక్క నయాపైన కూడా ఖర్చు పెట్టుకుండా రెండేళ్ల నుండి ప్రజలను ఊరిస్తున్నారు. చివరికి దానిని సబ్ర్యు క్రింద పూర్తి చేస్తామని ప్రాజక్ష్య చేస్తే దీనికి ఎలోకోషన్ లేదని వాళ్లు ఒక్క రూపాయి కూడా ఇష్టాలేదు. అటువంటి దీనికి ఈ సంపత్తురం బడ్జెట్లో రు.24 కోట్లు చూపించారు. Today, there is no permission and toay there is no allocation of water for Kalwakurthy. అయినా ఖర్చు చేస్తారన్న నమ్మకం లేదు. మరి ఎవరిని మోసం చేయడానికి ఈ ఎత్తుగడలన్నీ?.... ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో కల్వకుర్తి ఎత్తిపోతల పథకాన్ని ఏమిధంగా పూర్తి చేయబోతున్నారు? ఈ విషయంలో ప్రజలకున్న అనుమానాలను నివృత్తి చేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉండన్న విషయాన్ని గుర్తుచేస్తున్నాను. ఎందుకంటే ఈ జిల్లాలో ఈ ప్రాజక్ష్య ఒక్కటే ఎలోకోషన్ ఉన్నటువంటిది. దీని గురించి కూడా రకరకాలుగా చెబుతున్నారు. మధ్యలో సంగంబండ రిజర్వాయర్గా చేయడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారని అంటున్నారు. ఈ విషయంలో కూడా ప్రజల అనుమానాలను నివృత్తి చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ తెలంగాణా ప్రాంతానికి సంబంధించిన సాగునీటి ప్రాజక్షుల విషయంలో గత 45 సంపత్తురాల్లో ఎవరూ కూడా ఏ ప్రభుత్వాలు కూడా శ్రద్ధ చూపించలేదు. కనీసం ఈ ప్రభుత్వమయినా శ్రద్ధ తీసుకుంటుందన్న ఆశతో ఉన్న ప్రజల ఆశలు కూడా సెరవేరే పరిస్థితి లేదని తెలంగాణా ప్రాంత అభివృద్ధి మీద ఈ ప్రభుత్వానికి కూడా చిత్తశుద్ధి లేదని నిరూపితమయ్యాంది.

మ 1.20

ఈనాడు గ్రావిటీ ద్వారా నీళ్లు వచ్చే అవకాశం లేదా? నాగార్జున సాగర్ లెఫ్ కెనాలును ఖమ్మం జిల్లాలోని గార్ల గ్రామం వరకు పొడిగించే అవకాశం వుంది, అది ఒర్రినల్ ప్లాన్లో కూడా వుంది. ఇంకా 1.5 లక్షల ఎకరాలకు ఖమ్మం జిల్లాలో అదనంగా నీరు ఇచ్చే అవకాశం గ్రావిటీ ద్వారా వుంది. ఎందుకు మీరు ఇష్టాలేకపోతున్నారు? ఏ అవరోధాలు వున్నాయి? ఎవరు ఆపుతున్నారు మిమ్మల్ని? గార్ల వరకు మాకు కాలువ వద్దని ఖమ్మం జిల్లా ప్రజలు అంటున్నారా? ఎందుకు ఇష్టాడం లేదు? మీరు సిన్ధియర్గా వుంటే గ్రావిటీ ద్వారా నీళ్లు ఇచ్చే అవకాశం వుందని మనని చేస్తున్నాను. కర్లాటకలో ఉమ్మడి ప్రాజెక్టు వస్తే, తంగడి గ్రామం వద్ద భీమా ప్రాజక్షును టేక్స్ చేస్తే కరువుతో అల్లాడుతున్న మహాబూబ్సాగర్ జిల్లాకు నీళ్లు తెచ్చే అవకాశం వున్నదా లేదా? అని అడగుతున్నాను. మీరు ఆమిధంగా ఎక్కుడ తెస్తారు? ఉన్న ప్రాజెక్టులను ఊడగోడుతున్నారు. కనీసం వేసుకున్న వంటలను కాపాడే దిక్కే లేదు.

అధ్యక్షు, మహాబూబ్‌నగర్ జిల్లాలోని రాజీవీంబండ డైవర్స్ స్టీము గురించి మొన్న నేను బడ్డట్టుపై జరిగిన చర్చలో కూడా చెప్పాను. మంత్రిగారు మొన్న అక్కడికి వెళ్లి జనాన్ని గోల్మాల్ చేసే విధంగా మాటల్లాడి, సాగునీరు కావాలా, త్రాగు నీరు కావాలా? తేల్చుకోండన్నారు. ఇంతకంటే దురదృష్టం మరొకటి వుంటుందా? మంత్రిగారు 1200 ఎకరాలని చెబుతున్నారు, అసలు అక్కడ పంట లేదంటున్నారు. సెకండ్ క్రాన్ అని తప్పదోవ పట్టిస్తున్నారు. అసలు ఆర్డిఎస్ క్రింద సెకండ్ క్రావ్ వుందా? నిజానికి వాళ్లకు ఒకే ఒక క్రావ్ పండుతుంది. ఆ ఒక్క క్రాస్‌కు కూడా నీళ్లు వచ్చినా రాకున్నా, వాళ్ల ఖర్చుకు బిల్లులు, శిస్తులు కడుతున్నారు, ఇది వాస్తవమా? కాదా? సెకండ్ క్రావ్ అని మంత్రిగారు అంటున్నారు, అసలు అది సెకండు క్రావ్ కానేకాదు. వాళ్లకు సంపత్తురంలో ఒకటే క్రావ్ గతి. దానికి మంత్రిగారు 1200 ఎకరాలని చెబుతున్నారు. నేను గ్రామాల పేరుతో సహా చెబుతాను. ఈనాడు అయిదు వేల ఎకరాలలో వరి వుంది, మూడు వేల ఎకరాలలో నేరుశనగ వుంది, రెండు వేల ఎకరాలలో సన్ఫ్స్‌వర్ వుంది, పది వేల ఎకరాలలో ఏర్పి వుంది. ఇదంతా 25వ డిస్ట్రిబ్యూటర్ నుంచి 32 వ డిస్ట్రిబ్యూటర్కు మధ్య వుంది. 12 నుంచి 25వ డిస్ట్రిబ్యూటర్ల మధ్య మేడికొండ, కొత్తపల్లి, బయిన్పల్లి, రాజాపురం, తాండ్రపాడు, కిసాన్ నగర్, ఉపుల్ క్వాంపు, తనగల, సైరోజి క్వాంపు, ఇటిక్కాల గ్రామాలలో ఆర్డిఎస్ క్రింద స్టౌండింగ్ క్రావ్ ఇప్పుడు అక్కడ వుంది. ఇది సెకండ్ క్రావ్ కాదు. మీరు అడిగితే నీళ్లు ఇవ్వడానికి కర్రాటుక ప్రభుత్వం సిద్ధంగా వుంది. కానీ మీరు అడగడానికి సిద్ధంగా లేరు. అడగడానికి మీకు ఇష్టం లేదు. కానీ సాగునీరు కావాలా, త్రాగునీరు కావాలా తేల్చుకోండని అంటారు. ఆర్డిఎస్ నుంచి మహాబూబ్‌నగర్ జిల్లా ప్రజలకు నుంచి నీరు ఇచ్చే అవకాశం వుందా? ఇవిధంగా ఇస్తున్నారా? గత 25 ఏళ్లలో ఎప్పుడైనా అక్కడి నుంచి నీళ్లు తీసుకొచ్చి ఇచ్చారా? దీని ద్వారా కొంత సీపేజీ వచ్చి బోర్లు, బాపుల్లో నీళ్లు వస్తాయనే ఉద్దేశ్యం గతంలో వుండేది. ఈనాడు ట్యూకులు లేవు, వాటిని క్లీస్ చేసే పరిస్థితి లేదు, ఒక సిస్టం లేదు. కానీ ఇష్టాన్ గోల్మాల్ చేయడానికి, స్టౌండింగ్ క్రావ్‌ను కాపాడే ఇష్టం లేక సాగునీరు కావాలా, త్రాగు నీరు కావాలా అని రకరకాలుగా మాటలు చెబుతున్నారు. తెలంగాణా ప్రజలు కాబట్టి పరిస్థితి అలాగే వుంటుంది. అడిగే వారు లేరు, ఏమి చెప్పినా నడుస్తుంది కాబట్టి ఈనాడు ఈపిధంగా జరుగుతున్నాయి. రోజోలింబండ డైవర్స్ స్టీము క్రింద 87500 ఎకరాలకు నీళ్లు వచ్చే అవకాశం వుంది. ఉన్న ఆయకట్టును ఊడగొట్టారు. గత ఆరు సంపత్తురాల నుంచి ముఖ్యమంత్రిగారి దత్తతతలో ఆ జిల్లా వుండి 50వేల ఎకరాల ఆయకట్టు తగ్గి అది ఈనాడు 25వేల ఎకరాలకు వచ్చినంది. ఉన్న ఆయకట్టు పోయింది. మాకు నీళ్లు ఎలా ఇస్తారని అక్కడి ప్రజలు, ప్రజాప్రతినిధులు ఆందోళన చేస్తే జూరాలనుంచి లింక్ కెనాల్ ద్వారా ఇస్తామని అంటున్నారు. జూరాల యొక్క బద్ధిసల్ కెపాసిటీ 17 టిఎంసిలు వుంటే దాన్ని 11 టిఎంసిలకు కుదించారు. ఆవిధంగా 11 టిఎంసిలకు కుదించిన తర్వాత ఈరోజు మళ్లీ జూరాల లింక్ కెనాల్ ను ఆర్డిఎస్ కు కలుపుతామంటున్నారు. అధ్యక్షు, నేను గవర్నమెంటును డిమాండు చేస్తున్నాను, గవర్నమెంటు తన సిన్నియారిటీ రుజువు చేసుకోవాలనుకుంటే కరువుతో అల్లాడుతున్న మహాబూబ్‌నగర్ జిల్లాలోని ఆర్డిఎస్ క్రింద ఉన్న 87500 ఎకరాల ఆయకట్టును రెస్టోర్ చేసి ఖచ్చితంగా ఆ ఆయకట్టుకు నీరు ఇచ్చి తీరాలి. అదేవిధంగా జూరాల క్రింద ఏ 11 టిఎంసి లతో 1.10 లక్షల ఎకరాలకు నీళ్లు అందిస్తామని చెప్పారో, ఖచ్చితంగా 87500 ఎకరాలకు అదనగా జూరాల ద్వారా ఆ 1.10 లక్షల ఎకరాలకు నీళ్లు ఇచ్చి తీరాలి. భోగోళికంగా మహాబూబ్‌నగర్ జిల్లా పైన వుంది, కృష్ణా నది క్రింద వుండని చివరికి ఆ జిల్లా మంత్రిగారు కూడా చెప్పి పరిస్థితి వచ్చినది. నీళ్లు పై నుంచి రావా? ఆ అవకాశం లేదా? కృష్ణా నది పైన లేదా? చేసే ఇష్టం లేక, ఒక రకమైన వ్యాపారంతో తెలంగాణా ప్రాంత ప్రజలను గోల్మాల్ చేయడానికి కార్బూక్షమం వున్నదే తప్ప గవర్నమెంటుకు సిన్నియారిటీ లేదు. ఉన్న వాటినంతా లిఫ్ట్ ల క్రింద మార్గం, క్రిందికి మీదికి చేసే పరిస్థితి వుంది. ఈనాడు తెలంగాణాకు నీళ్లు సరిగ్గా ఇష్టాలంటే, ఇప్పుడు అవలంబించబడుతున్న వ్యాపారం కాకుండా ప్రత్యేకమైన దృష్టితో కార్బూక్షమాలను తీసుకోవలసిన అవసరం వుంది. ఈ ప్రాంతంలో కురీసే వర్షపాతం గురించి మొన్న కూడా చెప్పాను, మళ్లీ కూడా I want to go on record. మూడు వేల టిఎంసిల వర్షపాతం తెలంగాణాలో కురుస్తోంది. దీన్ని ఇక్కడే అరెస్ట్ చేసే అవకాశం వుంది. గోదావరి, కృష్ణా నదుల నుంచి గ్రానిటీ ద్వారా నీళ్లు తీసుకునే అవకాశం వుంది. దాన్ని ప్రకృత బెట్టి లెవెల్ పేరుతో ఈరోజు తెలంగాణా ప్రాంత ప్రజలను మౌనం చేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నించాడు. గవర్నమెంటుకు సిన్నియారిటీ లేదు. అందువల్ల ప్రభుత్వం ఈ ప్రాంతానికి నీరు ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా లేదని నేను ఆరోపణ చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షుడు, ఇక ప్రాజెక్టుకు కేటాయించిన కేటాయింపులు చూస్తే, మేము ప్రత్యేకమైన శర్దు పెదుతున్నామని రకరకాలుగా చెబుతున్నారు. గత మూడు, నాలుగు సంవత్సరాలకు సంబంధించి చూస్తే, ఏ ప్రాజెక్టుకు కూడా బడ్జెటులో చూపించబడిన కేటాయింపుల్లో టోటల్గా రిలీజ్ కాలేదు. మరి మంత్రిగారేమో ఎన్సెర్వెన్సీ సంబంధించి బ్రహ్మండంగా చేస్తున్నామని చెబుతున్నారు. As on today, ఎన్సెర్వెన్సీ లో బోలెడన్ని బిల్లులు పెండింగులో పున్నాయి. మాకు డబ్బులు ఇస్తే తప్ప పనులు చేయమని కాంట్రాక్టర్లు చెబుతున్నారు. ఈ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి నిధులు లభ్యంగా పున్నాయా? రూ. 500 కోట్లు, 600 కోట్లు అని చెబుతున్నారు కానీ అసలు నిధులు లభ్యత లేని నిషయం వాస్తవమా? కాదా? మంత్రిగారు తన సమాధానంలో చెప్పాలి.

అదే నిధంగా మైనర్ ఇరిగేప్స్ కు సంబంధించి ప్రభుత్వం ఈనాడు రకరకాల ప్రచారానికి, ఆర్థానికి ఎక్కువ ఆలోచిస్తుందే తప్ప అవసరమైన పనులు టేక్స్ చేయడం లేదు. నీరు-మీరు అని, జల యజ్ఞం అని, గజం త్రవ్యాలేనే మహాబూబ్ నగర్ జిల్లాలో ప్రింగ్ వచ్చాయని రకరకాలుగా ఫోటోలు వేసుకుని ప్రచారం చేసుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారే తప్ప, నీరు-మీరు సల్లాప్యార్కి ఏమీ పెద్దగా ఒరిగిందేనీ లేదు. ఏదో ఊదరగొట్టే నిధంగా చేస్తున్నారే తప్ప పర్ఫక్ట్ గా, సిస్టమ్సేటిక్ గా, కన్ఫ్రెక్షన్ గా మైనర్ ఇరిగేప్స్ రంగంలో చేయడం లేదు. తెలంగాణాలో గాని, రాయల్సీమలో గాని ఎంత టీఎసిల పర్సం కురుస్తోంది, దాన్ని ఏవిధంగా తీసుకరవాలన్న ఆలోచన చేయడం లేదు. మైనర్ ఇరిగేప్స్ కు సంబంధించి ఒక వాస్తవాన్ని చెబుతున్నాను, దానికి మంత్రిగారు సమాధానంలో చెప్పాలి. తెలంగాణాలో మైనర్ ఇరిగేప్స్ క్రింద ఆయకట్టు తగ్గిందా? పెరిగిందా? సూటిగా నాకు సమాధానం కావాలి. తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఆయకట్టు ఎక్కువైందా? తక్కువైందా? నీరు-మీరు అని, ఇంకుడు గుంటులని, ఈస్ట్స్మన్ కలర్ పట్టిసిటే తప్ప వాస్తవం కాదని ఇక్కడే దొరికిపోతుంది, ఇక్కడే బయట పడుతుంది. మొన్సునే నేను డిమాండు చేశాను, గవర్న్మెంటుకు సిన్సియారిటీ పుంటే, తెలంగాణా ప్రాంతంలో జిల్లాకు రూ. 50, 60కోట్లు ఖర్చు చేసి ఇక్కడ పున్న రివర్స్, రివర్ లెట్ మీద అనకట్టులు కట్టి చెరువులు నింపే కార్బూక్మాలు చేపడితే బ్రహ్మండంగా నీళ్లు లభ్యం అయి అభివృద్ధి చేటు చేసుకోవడానికి అవకాశం పుంటుంది. కానీ మీకు ఆ సిన్సియారిటీ లేదు. తెలంగాణాకు నీళ్లు ఇవ్వాలనే ఉచ్చేశ్యం మీకు లేదు. గోల్మాల్ చేయడమే గాని, ఒక కాంక్రీట్ మెథడ్స్ తో తెలంగాణా ప్రాంతంలో గల శాసనసభ్యులను గాని, అధికారులను గాని కాస్పిడెన్స్‌లోకి తీసుకుని కార్బూక్మాలు చేపట్టే నిధానం లేదు. కార్బూక్మాల గురించి పట్టిసిటీ చేసుకోవడమే గాని అందులో వాస్తవం లేదు. సిన్సియారిటీ లేదు. మైనర్ ఇరిగేప్స్ క్రింద ఆయకట్టుము పెంచాలనే సిన్సియారిటీ మీకు లేదని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షుడు, నాకు మేజర్ ఇరిగేప్స్ మంత్రిగారు సూటిగా సమాధానం చెప్పాలి. జూరాల లింక్ ద్వారా కాకుండా ఆర్డిఎస్ క్రింద 87500 ఎకరాల ఆయకట్టును రిస్టోర్ చేస్తారా? లేదా? ఇంతకుముందు ప్రతిపాదించబడినట్లుగా జూరాల కాల్వ క్రింద 1.10 లక్షల ఎకరాలకు నీరు ఇచ్చి, రెండింటినీ నేరు నేరు ప్రాజెక్టులుగా పుంచుతారా? లేదా? జూరాల లింక్ కెనాల్ పేరు మీద తెలంగాణా ప్రజల చేతులు తెలంగాణా ప్రజల మీదే పెట్టి ఇక అయిపోయింది, నరిపోయిందని చెబుతారా? దీనికి సంబంధించి ప్రభుత్వ వ్యాహం ఏమిటి? ఇరిగేప్స్ మిసిప్పుర్గారు సభలో లేనపుడు మొన్సు మండవ వెంకచేశ్వరరాపుగారు చెప్పారు. తెలంగాణాలో పున్న లిఫ్ట్ ఇరిగేప్స్ స్క్రూములకు సంబంధించి, అంధ్రలో పున్న లిఫ్ట్ ఇరిగేప్స్ స్క్రూముల మాదిరిగానే పవర్ బిల్సు గవర్న్మెంటే భరిస్తుందా? లేదా? నాగార్జునసాగర్ లెఫ్ట్ కెనాల్సు గార్డ్ వరకు పొడిగించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా? బడ్జెట్లో ఎక్కడా చెప్పలేదు. గార్డ్ వరకు దాన్ని పొడిగిస్తారా? లేదా? కారణాలేమిటి? దాన్ని గురించి చెప్పవలసిన అవసరం పుంది.

మ. 1.30

అదే నిధంగా మహాబూబ్ నగర్కి గ్రానిటీ ద్వారా నీరు తేవడానికి కర్మాంకతో ఉమ్మడి ప్రాజెక్టుల కోసం ప్రయత్నం చేస్తారా, లేదా? ఆ ప్రైల్ కర్మాంక గవర్న్మెంట్ వద్ద పెండింగ్‌లో ఉన్న మాట వాస్తవం కాదా? అయితే ఏ కారణాలతో పెండింగ్ ఉంది? ఎందుకు టేక్స్

చెయ్యరు? ఎన్.ఎల్.బి.సికి లిప్పి పెట్టారు. దాని ద్వారా కాకుండా సారంగం ద్వారా ఇవ్వాలి. సారంగం ద్వారా ఇస్తేనే వర్షానేనీ ఉంటుంది. గ్రావిటీ ద్వారా నీరు వస్తుంది. కరెంటు మీద ఆధారపడే దుస్థితి ఉండదు. ప్రపంచంలో చాలా దేశాలలో ఈ విధానం ఉంది. ఎన్.ఎల్.బి.సి సారంగం ద్వారానే ఉంది. ఎన్.ఎల్.బి.సికి కూడా చిన్నదో, పెద్దదో సారంగం ద్వారా ఇవ్వండి. నేను డిమాండ్ చేస్తున్నాను. ఆ కార్బూకుమం అలోచిస్తారా, లేదా? ముఖ్యమంత్రిగారిని అడిగితే దాట వేస్తూ, బచావత్తని అడుక్కొండి అంటారు. బచావత్త రాష్ట్రాలకూ, రాష్ట్రాలకూ మధ్యన చూస్తుంది. రాష్ట్రంలోని ప్రాంతాల మధ్య కాదు. తెలంగాణా అభివృద్ధి కావాలంటే మేజర్ ఇరిగేస్వలో వాటా రావాలి. కృష్ణా, గోదావరి నదుల నుండి వాటా రావాలి. తెలంగాణా ప్రాంత ప్రజలకు ఆ నదుల ద్వారా వచ్చే వాటా ఎంత? వాటా ఇస్తే, ఎంత ఇస్తారు? దీని గురించి చెబితేనీ ప్రభుత్వం యొక్క సినియరిటీ ఏమిటో తెలుస్తుంది. అనలు ఇచ్చే ఉద్దేశం ఉండా, లేదా? ఎంత వాటా ఇస్తారు?

పవర్ గురించి చెప్పాలి. ఇంతకుముందు మిత్రులు సర్వింహాయ్గారు చెప్పారు. చర్యితచరణం చెయ్యసు. కరెంటు విషయంలో అవలంభిస్తున్న రిఫర్మ్సు, రాష్ట్ర ప్రజల పాలిట శాపం అవుతుంది. ఈ రోజున ఈ ప్రభుత్వం చేస్తున్న పాపాలు రాష్ట్ర ప్రజలకు పెను భారంగా దాపరిస్తుంది. ప్రక్క-రాష్ట్రాలలో, ఇతర దేశాలలో ఫియల్యార్స్ వచ్చిన తరువాత కూడా ప్రభుత్వం మొండి వైఫారితో వ్యవహారిస్తోంది. ప్రతిపక్షాలు చెపిపనా, అర్థిక శాస్త్రవేత్తలు చెప్పినా, నిపుణులు చెప్పినా, విద్యుత్ రంగంలో వారు చెప్పినా వినడం లేదు. దుస్సహితు మీద వాన పడినట్టే ఉంది. చెనిటి వాడి ముందు శంఖం ఉందినట్టే ఉంది. ఆ పాపం అంటుకోక తప్పదు. మొన్న ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. ఎలక్ట్రిసిటీ విషయంలో 9 గంటల పాటు నిరంతరాయంగా కరెంటు ఇస్తామన్నారు. నేను ఈ మధ్యసే నాలుగైదు జిల్లాలలో పర్యాటించాను. స్పెసిఫిక్ గా చెబుతాను. అదిలాబాదులో నార్యార్లో 5 గంటల కంటే ఎక్కువ కరెంటు రాదు. మహబూబ్ సగర్ జిల్లాలో నిన్న సాయంత్రం వెళ్లాను. తిమ్రాబీటల్లో 5, 6 గంటల కంటే రాదు. పరంగల్ జిల్లాలో అదే పరిస్థితి. మెదక్, నల్గొండ జిల్లాలలో కూడా అంతే. చాలా చోట్ల ఈ రకంగానే ఉంది. రైతుల ఆవేశం కట్టలు తెగుతోంది. 9 గంటలే చాలదు. అదయినా సరిగ్గా ఇవ్వాలి. అది కూడా సక్రమంగా రిలీజ్ చెయ్యడం లేదు. అన్ని జిల్లాలలో, ప్రత్యేకంగా తెలంగాణా ప్రాంతాలలో కరెంటు తప్ప మరొక గతి లేదు. కనుక 9 గంటల పాటు కరెంటు సఫల్యాను ఎన్స్యూర్ చెయ్యాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇదే సభలో మొన్న చెప్పారు. కరెంటు కోసం అప్లయ్ చేసుకున్న రైతుల నుండి లైన్ ఛార్జైస్ వసూలు చెయ్యము అని అన్నారు. తెలంగాణాలో రైతులు వెనుకబడి ఉన్నారు. లైన్ ఛార్జైలను భరించలేరు అంటే లేదు, లేదు వసూలు చెయ్యము అని చెప్పారు. కానీ ఈ రోజు ఉదయం కూడా అధికారుల నుండి తెలుసుకున్నాను. గ్రోండ్ రియాలిటీస్ వేరేగా ఉన్నాయి. రైతులకు నోటీసులు ఇస్తామన్నారు. బలవంతంగా వసూలు చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వ అధినేతే స్వయంగా నిండు సభలో చెప్పిన తరువాత కూడా అధికారులు ఈ రకంగా చెయ్యడం ఏమిటి? లైన్ ఛార్జైలను వసూలు చేస్తారా, చెయ్యరా అనేది ఈ రోజే సభలో తేలాలి.

సింగరేణి భూములను లీజుకు తీసుకున్నారు. 99 సంవత్సరాల లీజు. కంపెనీ యాక్స్ ప్రకారం లీజుకు తీసుకున్న వారు సబ్ లీజ్ ఇవ్వరాదు. ఆ రకసైన అధికారం లేదు. కానీ పత్రికలో చూశాను. ఆశ్వర్యపోయాను. వేలాది మంది నిరుద్యోగ గ్రాంచ్యూయేట్ ప్రైవేట్ పాతశాలలు పెట్టుకుని 80 వేల మందికి చదువు చెబుతున్నారు. తెలంగాణా ప్రాంతం. స్క్రోఫ్ ఫీటుకు రు. 2 చోప్పున వసూలు చేస్తారు. అంధ్ర ప్రాంతం నుంచి వచ్చే వారికి - కృష్ణా జిల్లా నుంచి వచ్చిన అపుకుల పల్లి సాస్టైలీకి 10 ఎకరాలను రు. 1 చోప్పున లీజుకు ఇచ్చారు. ఇది వివక్షత కాదా? ప్రాంతీయ అసమానతను రెచ్చగొడుతున్నారని అంటారు. ఇది ప్రాంతీయ అసమానత కాదా? సమాధానం చెప్పాలి. ఈ రోజున మళ్ళీ చూశాను. సింగరేణి ఎండ్రికారు అంటారు రు. 2 కాదు, 0.50 పైసలేనని. వారిని సస్పెన్డ్ చెయ్యాలి. అయినకు ఏం అధికారం ఉంది సబ్ లీజుకు ఇవ్వడానికి? అయిన కంపెనీనే లీజులో ఉంది. ఈ తెలంగాణాలోని నిరుద్యోగ గ్రాంచ్యూయేట్ నడుపుకునే పాతశాలలకు వివక్షత లేకుండా నామమాత్ర రేటుతో కరెంటు ఇవ్వండి. దానిని కట్టడానికి వారు సిద్ధంగా ఉన్నారు. వారు ఒక సామాజిక బాధ్యతను నిర్వహిస్తున్నారు. ప్రభుత్వం ఎన్నో చెబుతుందే. అష్టర సంక్రాంతి అనీ డి.ఐ.ఐ.పి అనీ అంటుందే. ప్రభుత్వం నిర్వహించ చెప్పాలిన బాధ్యతను వారు తీసుకున్నారు. సామాజిక బాధ్యత నిర్వహిస్తున్నారు. వారిని వివక్షతకు గురి చెయ్యడం కర్ణ్ణ కాదు. ప్రీగా ఇవ్వండి. నామమాత్రంగా పెట్టండి.

కొనుక్కొడానికి వారు సిద్ధంగా ఉన్నారు. ఈ వివక్షతను ఇదే విధంగా కొసపాగిస్తారా? ప్రభుత్వ పాలీసీ ఏమిటో స్పష్టంగా చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. విద్యుత్ శాఖ మంత్రిగారు చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

చైర్మణ్సింగ్ సభను రేపటి ఉదయం గం. 8.30 లకు వాయిదా వేస్తున్నాను.

(సభ తిరిగి మరునాడు అనగా 14.3.2002 ఉదయం గం.8.30లకు సమావేశమగుటకు గాను మధ్యహ్నం గం. 1.35 నిమిషములకు వాయిదా పడినది.)